

TILINPÄÄTÖS 2020

Kunnanhallitus 22.3.2021

**KORSHOLM
MUSTASAARI**

SISÄLLYS

18.3.2021

Kunnanjohtajan katsaus	3
Kunnanhallituksen toimintakertomus	4

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Keskusvaalilautakunta	10
Tarkastuslautakunta	10
Kunnanhallitus	11
Sivistyslautakunta	14
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	16
Sosiaalilautakunta	22
Hoivalautakunta	24
Yhdyskuntarakentamisen lautakunta	26
Rakennuslautakunta	28
Länsirannikon valvontalautakunta	30
Kunnanhallitus – Erikoissairaanhoido	32
Kunnanhallitus – Kunnan osuus perusterveydenhuollosta	32
Kunnanhallitus – Työllistäminen	33
Kunnanhallitus – Kuntayhtymät ja yhteistoiminta-alueet	33
Kunnanhallitus – Kiinteistötulot	34
Kunnanhallitus – Varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut (KuEL)	34
Käyttötalousarvio, toimintakate tehtäväalueittain	35
Investointitalousarvio, talousarviovertailu	36
Selvitys useamman vuoden aikana toteutettavista investointihankkeista	39
Tuloslaskelma, talousarviovertailu	40
Rahoituslaskelma, talousarviovertailu	41
Verotuotot 2015–2020	42
Valtionosuudet 2015–2020	43

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma	46
Rahoituslaskelma	47
Kunnan tase	48
Kuntakonsernin tuloslaskelma	50
Kuntakonsernin rahoituslaskelma	51
Kuntakonsernin tase	52

LIITETIEDOT

Kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätösten liitetiedot	55
---	----

KERTYNYT YLIJÄÄMÄ JA VELKATAAKKA VUOSINA 1996–2020, EUROA/ASUKAS 69**MUSTASAAREN VESIHUOLTOLAITOS 70**

Tilinpäätöksen allekirjoitukset	78
Tunnuslukujen laskentaperusteet	79
Käyttötalousarvio, toimintakate tehtäväalueittain, alkuperäinen talousarvio	80
Tuloslaskelma, vertailu alkuperäiseen talousarvioon	81
Rahoituslaskelma, vertailu alkuperäiseen talousarvioon	82
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020	83
Tilintarkastuskertomus	93

Kunnanjohtajan katsaus

Vuosilla on tapana yllättää. Vuosi 2020 menee silti historiaan varmasti yhtenä poikkeuksellisimmista vuosista koskaan. Uuteen vuoteen lähdettiin positiivissa tunnelmissa ja näkymät näyttivät monella mittarilla mitattuna lupaavilta, sillä verotulojakin ennustettiin kertyvän mukavasti.

Sitten koronapandemia tuli ja muutti kaiken. Kunnan valmiusjohtoryhmä kokoontui vuoden aikana yli sataan kokoukseen, jotka kaikki liittyivät siihen, kuinka vaarallisen koronaviruksen leviämistä voidaan ehkäistä. Hallitus totesi 16.3.2020 yhteistoiminnassa presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa, ja keväällä otettiin käyttöön valmiuslaki. Tartuntatilanne kunnassa vaihteli vuoden mittaan, ja muun muassa syyslomaa ja joululomaa vietettiin kiihtyvässä koronatilanteessa. Kunnan toimintoja oli välillä kiinni kokonaan, jotkin toimivat puolivaloilla ja osa palveluista muokkautui aivan uudenaikaisiksi, kun niitä ryhdyttiin tuottamaan etänä. Koulut ovat ajoittain olleet etäopetuksessa.

Myös talouden näkökulmasta on vallinnut poikkeusolot. Valtio on vuoden aikana päättänyt peräti seitsemästä lisätalousarviosta ja lisännyt näin huomattavasti lainanottotarvetta. Lisätalousarvioihin sisältyneet mittavat tukipaketit kunnille ovat toisaalta varmistaneet yhteiskunnallisen vakauden ja pitäneet työllisyysluvut verrattain hyvällä tasolla. Koronatorjunnan välittömät kustannukset Mustasaaren kunnassa olivat 1,39 miljoonaa euroa vuonna 2020.

Tätä taustaa vasten voidaan pitää jonkinlaisena ihmeenä, että kunta teki vuonna 2020 hyvän tuloksen. Verokertymä yllätti positiivisesti, vaikka pandemian puhjettua pelättiin muuta, menot pienenivät joiltakin osin ja valtio myönsi tukipaketteja. Kaiken tämän ansiosta Mustasaari onnistui tekemään 7,66 miljoonan euron ylijäämän. Kunta piti myös investoinnit edellisvuosia maltillisempina ja onnistui jopa pienentämään velkataakkaansa 5,8 miljoonalla eurolla. Vuoden lopussa kunnan velkataakka oli 90,7 miljoonaa euroa. Toimintakertomuksessa esitellään yksityiskohtaisesti talouden tunnusluvut.

Joku varmaan ajattelee nyt, että kunnan ei pandemian keskellä pitäisi tehdä näin hyvää tulosta. Kannattaa kuitenkin muistaa, että kunnan pitkän aikavälin rahoitustilanne ei suinkaan ole parantunut. Kunnan hyvä tulos on monien sattumien summa. Toiminnan väheneminen on näkynyt myös pienempinä kustannuksina. Esimerkiksi ruokapalveluilla on luonnollisesti ollut vähemmän kustannuksia etäopetusjaksojen aikana. Kunnan tilapäinen taloudellinen liikkumavara käytetään lähivuosina kokonaisuudessaan kuntalaisten hyväksi, muun muassa investointeihin Sepänkylän koulukeskuksessa.

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta kunta on pitkälti toteuttanut ne kirjalliset tavoitteet, jotka valtuusto asetti talousarviossa 2020. Esimerkkeinä mainittakoon, että Mustasaaren kunta on hyväksynyt Koivulahden osayleiskaavan ja kasvattanut väkilukuaan (vaikkakin niukasti), kuntaan on perustettu useita yrityksiä, työllisyys on ollut verrattain hyvällä tasolla pandemiasta huolimatta (joulukuussa 2020 työttömyysaste oli 8,1 prosenttia eli noin 3,5–4 prosenttiyksikköä normaalia korkeampi) ja kunnassa on polkaistu käyntiin mittava digitalisaatiohanke. Toiminta ei siis ole keskittynyt pelkästään koronaviruksen torjuntaan. Runsaasti aikaa on käytetty esimerkiksi valmistelutyöhön, jotta Pohjanmaan uusi hyvinvointialue voi aloittaa toimintansa 1.1.2022.

Lopuksi haluan kiittää kunnan kaikkia työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Vuosi 2020 on vaatinut paljon kärsivällisyyttä ja pitkämielisyyttä. Ilman yhteishenkeä olisi ollut huomattavasti vaikeampaa toimia näissä poikkeuksellisissa oloissa. Ensimmäistä kertaa omana elinaikanani yhteiskuntaa ravisteltiin nyt perustuksia myöten. Lentoliikenne on ollut lähes pysähdyksissä, matkustusmahdollisuuksia rajoitettiin, joukkotapahtumia ei ole voitu järjestää, jääkiekkoa pelataan tyhjiä katsomoille. Mutta samaan aikaan kesämökkejä remontoidaan ja rakennetaan kiihkeästi. Toiminnan ja tuotannon väheneminen Suomessa ja maailmanlaajuisesti on vähentänyt maailman hiilidioksidipäästöjä noin 7 prosenttia, ja Kiinan kaupunkien vaivaava savusumukin on hellittänyt. Muuttovirtaa on nyt lähemmäksi luontoa. Parantuneet etätyömahdollisuudet suosivat todennäköisesti Mustasaaren kaltaisia kuntia, jotka voivat tarjota hyviä elinympäristöjä kaupungin kupeessa.

Kysymys kuuluukin: Missä määrin elämä palaa entiselleen?

Rurik Ahlberg

Kunnanjohtaja

Kunnanhallituksen toimintakertomus 2020

Yleisesti

Tilinpäätös on laadittu kuntalain 13. luvun nojalla. Tämä katsaus sekä raportit talousarvion tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallituksen osalta ja lautakunnittain muodostavat kuntalaissa säädetyn toimintakertomuksen.

Tilinpäätös jakautuu neljään pääosiin. **Talousarvion toteutuminen** sivuilla 10–43 esittää kaikki tavoitearvioinnit ja talousarviovertailut. **Tilinpäätöslaskelmat** sivuilla 46–53 käsittävät kunnan ja kuntakonsernin viralliset tuloslaskelmat, taseet ja rahoituslaskelmat. Laskelmien bruttoluvut poikkeavat talousarviovertailuista, sillä laskelmissa on eliminoitu sisäiset tilitapahtumat. Seuraavana tilinpäätöksessä tulevat **liitetiedot** sivuilla 56–68. Liitetiedoissa esitellään yksityiskohtaisemmat tilinpäätöslaskelmat. Viimeisenä tilinpäätöksessä on vesihuoltolaitoksen **eriytetty tilinpäätös** sivuilla 70–77.

Liitteinä, sivuilla 80–83, on talousarviovertailut, joissa tilinpäätöstä verrataan alkuperäiseen talousarvioon 2020.

Kehitys vuoden 2020 aikana

Koronapandemian vuoksi talousennusteisiin on suurimman osan vuotta liittynyt paljon epävarmuutta. Veroennusteissa on ollut suurta heittoa, ja valtio on ottanut käyttöön tukitoimia kunnille ja muun muassa korottanut valtionosuuksia. Veroennusteissa tapahtui kuitenkin jonkin verran stabiloitumista toisella vuosipuoliskolla, ja vuoden 2020 verokertymästä tuli huomattavasti odotettua parempi. Näkymät vuodelle 2021 ja tuleville vuosille ovat silti edelleen sumeat, koska vielä ei tiedetä, millaiset kokonaisvaikutukset koronapandemialla on kansantalouteen tulevina vuosina.

Valtio on vuoden 2020 aikana lisännyt kunnille myönnettävää valtionosuutta kaikkiaan seitsemässä lisätalousarviossa kompensoimaan koronapandemian negatiivisia vaikutuksia. **Mustasaari** sai valtionosuuksia yhteensä noin 5,4 miljoonaa euroa enemmän alkuperäiseen talousarvioon 2020 verrattuna.

Keväällä, kun veroennusteet olivat synkimmillään, kuntaverotulojen pelättiin jäävän 2,7 prosenttia pienemmiksi kuin vuonna 2019. Todellisuudessa kuntaverotuloja saatiin peräti 3,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Muutos johtuu etupäässä kansantalouden kokonaiselpymisestä, joka on yksinkertaisesti ollut paljon nopeampaa kuin mitä keväällä luultiin. Toinen kuntaverokertymään 2020 positiivisesti vaikuttanut seikka on, että vuoden 2019 verokorttiuudistuksen vuoksi ennakonpidätyksiä tehtiin vuonna 2019 yleisesti liian vähän, mikä näkyi vuonna 2020 jäännösverojen määrän kasvuna sitä mukaa kuin vuoden 2019 henkilöverotus valmistui.

Osana tukitoimia, joilla kompensoidaan koronapandemian kunnille aiheuttamaa talousahdinkoa, valtio on korottanut kuntien yhteisövero-osuutta 10 prosenttiyksikköä **vuodeksi** 2020. Verovuonna 2021 korotus on 12 prosenttiyksikköä, josta 2 prosenttiyksikköä jää pysyväksi korotukseksi.

Verohallinto ilmoitti lokakuun 2020 lopussa, että noin 10 prosenttia arvioituista kiinteistöverojen tilityksistä siirtyy vuoden 2021 alkuun kiinteistöverojen perintäjärjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi. Kiinteistöveroja toteutui vuonna 2020 tämän vuoksi runsaat 4,3 miljoonaa euroa. Alkuperäisessä talousarviossa määrä oli 4,7 miljoonaa euroa. Kunnassa on parhaillaan käynnissä hanke rakennusrekisterin ajantasaistamiseksi. Tämän pitäisi vaikuttaa kiinteistöverotuloihin positiivisesti tulevina vuosina.

Väestönkasvu on hidastunut. Kunnan asukasluku kasvoi vuonna 2020 kuudella hengellä. Kehitys on samansuuntaista lähiseudulla, ja väestönkasvu muuallakin Suomessa on marginaalista. Tulevien vuosien haasteena on, miten väestönkehityksen ja siihen kytkeytyvän ikärakenteen tilanne hoidetaan.

Kunnan työllisyystilanne on ollut vaihteleva koronapandemian vuoksi. Huhti–heinäkuussa työttömyysaste oli yli 10 prosenttia. Elokuussa työttömyys lähti laskuun, ja joulukuun työttömyysaste oli 8,1 prosenttia. Tämä on verrattain korkea luku Mustasaarelle, jonka työttömyysaste oli vuoden 2018 ja 2019 eräinä kuukausina jopa alle 4 prosenttia. Tammikuussa 2021 työttömyysaste oli 6,6 prosenttia. Koronapandemian vuoksi työllisyydenkään kehittämisestä ei voida tietää varmasti.

Mustasaari myi omistussuutensa kunnan tytäryhtiöstä Smedsby Värmeservice Ab:stä vuonna 2020 Vaasan Sähkö Oy:lle. Myyntivoitoksi tuli runsaat 1,3 miljoonaa euroa, ja summa on kirjattu ylimääräisenä tuottona kunnan ja kuntakonsernin tuloslaskelmaan.

Koronapandemia ja siihen liittyvät toimenpiteet ja uudelleenjärjestelyt ovat leimanneet käytännössä kaikkia kunnan toimialueita vuonna 2020. Toimenpiteistä ja uudelleenjärjestelyistä mainittakoon työntekijöiden siirtyminen etätöihin, kokousten pitäminen etä- tai hybridikokouksina (jolloin kokouksiin on mahdollista osallistua joko etänä tai paikan päällä), perusopetuksen koulujen ja lukion etäopetusjaksot sekä panostukset koronatesteihin. Kaikki tämä on vaatinut huomattavaa työpanosta kunnan henkilöstöltä. Tilinpäätöksessä 2020 on välittömästi koronapandemiaan liittyviä kustannuksia noin 1,4 miljoonaa euroa. Kustannukset muodostuvat pääasiassa koronatestauksesta, hoitotarvikkeista, suojavarusteista, IT-tarvikkeista ja henkilöstökuluista.

Muutoksia kunnan hallinnossa

Vuoden aikana on yhdelle varsinaiselle valtuutetulle myönnetty ero tehtävästään. Valtuustossa ja kunnanhallituksessa ei ole tapahtunut poliittisten voimasuhteiden muutoksia.

Ympäristöasiat

Mustasaaren kuntaan ollaan laatimassa ilmasto- ja energiastrategiaa. Aiheesta pidetään iltakoulu 25.3.2021. Mustasaaren kunnan ilmasto- ja energiastrategia tulee nähdä kunnan ilmasto- ja energiatyötä ohjaavana asiakirjana ja toimintasuunnitelmana ohjelmakaudella 2021–2030. Strategia on tarkoitettu sekä viranhaltijoiden että päättäjien käyttöön kunta- ja aluetason strategiatyössä. Strategia toimii yhtenä pohjana kunnan budjetoinnille, taloussuunnitelmalle ja investoinneille mainittuina vuosina.

Strategia myös havainnollistaa kuntalaisille, miten Mustasaassa voidaan ja tulee ajatella kunnan ilmasto- ja energiakysymyksistä. Strategia pyrkii osallistamaan aktiivisesti kuntalaisia, yrityksiä, yhdistyksiä ja sidosryhmiä kunnan asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategian fokus on pääasiallisesti ilmasto- ja energiakysymyksissä. Tarkoituksena on kuitenkin laajentaa näkökulmaa niin että se käsittäisi kokonaisvaltaisemmin kestävä kehityksen ajatuksen sisällyttämättä siihen kuitenkaan kaikkea yhteiskunnallista toimintaa. Strategian lähtökohta rajautuu ympäristötekijöihin laajassa perspektiivissä, työrutiineihin, tapoihin ja käyttäytymiseen, kuntakonsernin toimintaan sekä kunnan rooliin hankkijana.

Mustasaaren kunnan ilmasto- ja energiatyötä johtaa ja koordinoi kunnanhallitus. Osallistamalla alueellisiin, valtakunnallisiin ja kansainvälisiin projekteihin, yhteistyöllä Vasekin ja yksityisten yritysten kanssa sekä sisäisellä, toimialat ylittävällä yhteistyöllä Mustasaaren kunta voi saavuttaa johtavan roolin ilmasto- ja energia-asioiden edelläkävijäkuntana.

Kaikkien toimialojen toiminnassa tulee näkyä strategiaan perustuva työ kestävien, kustannustehokkaiden ja ilmastoviisaiden ratkaisujen kehittämiseksi. Budjetoinnissa, kilpailutuksessa ja toiminnan ohjauksessa on kautta linjan noudatettava kestävä kehityksen periaatetta.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnanhallitus ei ole vuoden 2020 aikana nähnyt mitään syytä ryhtyä toimenpiteisiin korruption ja lahjonnan torjumiseksi. EU:n uusi direktiivi ilmoittajien suojelusta (niin sanottu Whistleblower-direktiivi) tulee panna jäsenmaissa täytäntöön viimeistään 17.12.2021. Oikeusministeriön työryhmä aloitti keväällä 2020 työn, jossa arvioidaan, mitä lainsäädäntömuutoksia direktiivin täytäntöönpano edellyttää. Kuntaliitolla on edustaja työryhmässä. Työryhmä arvioi muun muassa, onko olemassa tarvetta säätää erillinen ilmoittajien suojelua koskeva laki. Työryhmän lopullinen ehdotus laaditaan hallituksen esityksen muotoon. Kunnanhallitus odottaa lähempiä valtakunnallisia ohjeita direktiivin soveltamisesta.

Talousarviovertailut 2020

Talousarviovertailut esitellään valtuuston vahvistamalla sitovuustasolla, mikä käyttötalousarvion osalta tarkoittaa lautakuntien toimintakatetta ja investointitalousarvion osalta hankekohtaista tai hankeryhmittäistä nettotulosta. Käyttötalousarvion talousarviovertailu on laadittu lyhennettyinä tuloslaskelmina lautakunnittain, mikä antaa enemmän tietoa kuin pelkkien toimintakatteiden esittely.

Vuoden aikana talousarviomuutoksia hyväksyttiin käyttötalousarvioon ja investointitalousarvioon sekä tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan. Kaikki talousarviomuutokset on huomioitu talousarviovertailuissa sarakkeessa "Talousarvio 2020". Käyttötalousarvion toimintakatteeseen kokonaisuutena ei tullut muutoksia alkuperäisestä talousarviosta, sillä määrärahoja siirrettiin vain lautakuntien kesken.

Tulos, toimintakate ja vuosikate

Vuoden 2020 tulos on 7 658 655,99 euroa ylijäämäinen. Budjetoitu tulos talousarviomuutosten jälkeen oli 3 051 250 euroa, joten tuloksesta tuli noin 4,6 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Tämä selittyy sillä, että verorahoituksesta tuli vajaat 2,7 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvio talousarviomuutosten jälkeen, toimintakate ja rahoituksen nettokustannukset alittivat talousarvion yhteensä runsaalla 1,1 miljoonalla eurolla ja kunta saattoi tilittää runsaan 1,3 miljoonan euron ylimääräisen tuoton. Suunnitelman mukaiset poistot olivat runsaat 0,3 miljoonaa euroa budjetoitua suuremmat. Lisäksi tehtiin runsaan 0,2 miljoonan euron edestä lisäpoistoja Sepänkylän koulukeskuksen rakennuksista.

Edellisvuoteen verrattuna toimintakate kasvaa 2,5 prosenttia, kun taas verotulojen ja valtionosuuksien summa (= verorahoitus) kasvaa 10,5 prosenttia.

Ylijäämä ja kertynyt ylijäämä, euroa/asukas vuosina 2014–2020 (katso myös kuvio sivulla 69)							
Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ylijäämä/ asukas	-34	-135	137	111	- 157	- 90	394
Kertynyt ylijäämä/ asukas	191	55	192	303	145	69	462

Kertynyt ylijäämä on vuoden 2020 lopussa lähes 9 miljoonaa euroa eli 462 euroa asukasta kohti. Kertynyt ylijäämä asukasta kohti oli koko maassa 2 025 euroa vuonna 2019.

Vuosikate on 15,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen eli lähes 9 miljoonaa euroa parempi kuin vuonna 2019.

Talousarviovertailu

Valtuusto hyväksyi vuoden aikana talousarviomuutoksia kahdessa kokouksessa. Talousarviomuutokset on huomioitu kaikissa talousarviovertailuissa.

Käyttötalousarviossa talousarvioliityksiä on neljä: keskusvaalilautakunnalle, yhdyskuntarakentamisen lautakunnalle, kunnan osuuteen perusterveydenhuollosta sekä työllistämiseen varatut määrärahat ylittävät. Hoivalautakunnan toimintakate ei toteudu budjetoidusti mutta täyttää sovitun vaatimuksen siitä, että toimintakatteen tulee kattaa poistot. Kiinteistötulot eivät näytä toteutuvan budjetoidusti, mikä johtuu siitä, että kunnan tytäryhtiön Smedsby Värmeservice Ab:n myynnistä saatu myyntivoitto on siirretty ylimääräisenä tuotona tuloslaskelmaan. Jos tämä myyntivoitto lasketaan kiinteistötulojen määrärahaan, kokonaistuotosta tulee budjetoitua suurempi.

Budjetoitu toimintakate alittui kokonaistasolla 0,8 miljoonaa euroa. Toteumaksi tuli 99,2 prosenttia. Tässä pitää huomata, että toimintakate alittuu siitä huolimatta, että budjetoitu myyntivoitto Smedsby Värmeservice Ab:n myynnistä on laskettu budjetoituun toimintakatteeseen mutta toteutunut tuotto on siirretty käyttötalousarvion ulkopuolelle.

Tuloslaskelmasta käy ilmi, että toimintatuotot olivat runsaat 0,7 miljoonaa euroa budjetoitua suuremmat. Muut toimintatuotot jäävät huomattavasti budjetoidusta, mikä johtuu siitä, että tuotto Smedsby Värmeservice Ab:n myynnistä on budjetoitu tähän.

Toimintakulut jäivät vajaat 0,4 miljoonaa euroa budjetoitua pienemmiksi. Henkilöstökulut alittivat talousarvion 0,3 miljoonalla eurolla. Käyttötalousarvion suurimman erän, palvelujen ostot, toteuma oli 99,9 prosenttia. Palvelujen ostoihin sisältyvät yksittäisinä kuluerinä kunnan osuus perusterveydenhuollosta sekä erikoissairaanhoidon. Aine-, tarvike- ja tavaraostot ylittivät talousarvion vajaalla 0,4 miljoonalla eurolla, mikä suurelta osin selittyy koronapandemiasta johtuvilla varustehankinnoilla. Avustuskustannukset alittivat talousarvion runsaalla 0,3 miljoonalla eurolla.

Veroja ja valtionosuuksia (= verorahoitus) kertyi lähes 2,7 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa talousarviomuutosten jälkeen. Verorahoitus jäi alkuperäisestä talousarviosta vain noin miljoona euroa huolimatta koronapandemiasta johtuvasta taloustilanteen yleisestä epävarmuudesta sekä kiinteistöverotuksen menettelymuutoksesta.

Muiden rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli yli 0,3 miljoonaa euroa budjetoitua parempi, mikä selittyy muun muassa ennakoimattomalla osinkotuotolla sekä yleisesti matalilla koroilla. Vuoden aikana kunta nosti 20 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan kiinteällä, lähes nollaprocentin korolla. Lyhytaikaisten lainojen korot ovat negatiivisia, joten kunnalle maksetaan siitä, että se ottaa lainaa.

Poistojen määräksi tuli runsaat 8,9 miljoonaa euroa, mikä on yli 0,3 miljoonaa euroa enemmän kuin budjetoidut poistot. Lisäksi tehtiin runsaan 0,2 miljoonan euron lisäpoistot joistakin Sepänkylän koulukeskuksen rakennuksista. Tässä on pantava merkille, että budjetoitu poistotaso vuodelle 2021 ja siitä eteenpäin on todennäköisesti liian matala, joten talousarviomuutokset voivat tulla ajankohtaisiksi.

Investointitalousarviossa on kaikkiaan kahdeksan talousarvioliitystä. Näistä suurimpiin kuuluu kiinteän omaisuuden menojen ylitys, mikä johtuu suurehkon maakaupan toteutumisesta joulukuussa. Myös Sulvan koulualue -hanke ylittää talousarvion määrärahan 2020. Tämä taas johtuu siitä, että hanke on edennyt odotettua nopeammin, joten vuoden 2021 määrärahaa voidaan pienentää. Ylityksistä annetaan selvitys yhteenvedossa investointitalousarvion toteutumisesta. Kokonaisnettoinvestoinnit alittavat talousarvion lähes 430 000 eurolla.

Rahoituslaskelmasta käy ilmi, että toiminnan ja investointien rahavirta oli runsaat 5,2 miljoonaa euroa positiivinen.

Rahoituslaskelmasta käy ilmi myös, että vanhoja lainoja lyhennettiin lähes 13,8 miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset lainat vähenivät 12 miljoonaa euroa. Velkataakka pieneni lähes 5,8 miljoonaa euroa 90,7 miljoonaan euroon, mikä alittaa budjetoidun summan reilusti. Liittymismaksuja kertyi noin 463 000 euroa, mikä on noin 63 000 euroa budjetoitua enemmän.

Rahavarat kasvoivat vuoden aikana lähes 1,5 miljoonaa euroa, ja niiden määrä oli vuodenvaihteessa runsaat 4,1 miljoonaa euroa.

Kunnan asukasluku kasvoi vuoden aikana kuudella hengellä. Asukasluku 31.12.2020 oli 19 454 henkeä.

Vertailu edellisiin vuosiin (ulkoiset tilitapahtumat)

Toimintatuotot vähenivät 0,4 prosenttia eli runsaat 100 000 euroa vuonna 2020.

Toimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia eli noin 2,25 miljoonaa euroa.

Toimintakate, joka osoittaa toiminnan nettokustannukset, kasvoi 2,5 prosenttia eli runsaat 2,6 miljoonaa euroa.

Verorahoitus, joka on verotulojen ja valtionosuuksien summa, kasvoi yli 11,5 miljoonaa euroa (+10,5 prosenttia).

Verotulot kasvoivat 3,2 prosenttia (+2,5 miljoonaa euroa) ja valtionosuudet kasvoivat 27,4 prosenttia (+11,5 miljoonaa euroa). Verojen ja valtionosuuksien kehitys vuosina 2015–2020 esitellään yksityiskohtaisemmin sivuilla 42–43. Verotulomenetysten korvaus on erotettu valtion talousarviossa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta erilliselle momentille vuonna 2020. Verotulomenetysten korvauksella ei ole mitään tekemistä koronapandemian kanssa, vaan sillä korvataan kunnille vuodesta 2010 lukien toteutetuista veroperustemuutoksista johtuvat verotulovähennykset.

Investointien kassavirta pieneni yli puolella vuodesta 2019, eli –20,65 miljoonasta eurosta –9,3 miljoonaan euroon.

Tase ja rahoituslaskelma

Taseen loppusumma 31.12.2020 on 173,5 miljoonaa euroa. Jos tulos kirjataan omaan pääomaan tilikauden ylijäämäksi, oma pääoma kasvaa 55,4 miljoonaan euroon.

Velkataakka pieneni 5,8 miljoonaa euroa 90,7 miljoonaan euroon. Velkataakka asukasta kohti pieneni 4 663 euroon.

Velkataakan kehitys asukasta kohti vuosina 2014–2020 (katso myös kuvio sivulla 69)							
Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Euroa/asukas	3 292	3 508	3 492	3 456	4 218	4 962	4 663

Rahoituslaskelma kuvaa, miten kunnan toimintaa ja investointeja on vuoden aikana rahoitettu. Toiminnan ja investointien rahavirta oli runsaat 5,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2020. Velkataakka pieneni 5,8 miljoonaa euroa ja rahavarat kasvoivat lähes 1,5 miljoonaa euroa.

Tunnusluku ”toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta” on lähes 28 miljoonaa euroa negatiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi, todetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tunnuslukuja koskevassa ohjeessa.

Konsernitilinpäätös ja konsernitase

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien sitovien ohjeiden mukaisesti on laadittu täydellinen konsernitilinpäätös, johon sisältyvät tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase. Alla esitetään konsernitasetta koskevat vertailuluvut.

Kuntakonserniin kuuluvat kaikki kuntayhtymät, joiden jäsen kunta on, sekä kunnan tytäryhteisöt Korsholms Bostäder ja Merten Talo. Stormossen, Poronkankaan Vesi ja NLC Vaasa (entinen Kova Login) sisältyvät konsernitilinpäätökseen osakkuusyhteisöinä. Kunta myi omistussuutensa Smedsby Värmeservice Ab:stä vuonna 2020, ja konsernitilinpäätökseen sisältyy vain tuloslaskelma 30.6.2020 asti. Tätä kirjoitettaessa ollaan perustamassa keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä Toritie 2, josta tulee jatkossa kunnan konsernitilinpäätökseen sisältyvä osakkuusyhteisö.

Kuntakonsernin tilinpäätös on runsaat 7,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2020. Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä on lähes 14,4 miljoonaa euroa eli suurempi kuin kunnan.

Konsernitaseen loppusumma on 210,1 miljoonaa euroa.

Konsernin velkataakka pienenee noin 1,6 miljoonaa euroa noin 112 miljoonaan euroon eli 5 755 euroon asukasta kohti. Konsernin suhteellinen velkaantuminen pienenee 79,8 prosenttiin.

Velkataakan kehitys asukasta kohti sekä kuntakonsernin suhteellisen velkaantumisen kehitys vuosina 2014–2020							
Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Velkataakka euroa/asukas	3 763	3 982	3 994	3 959	4 899	5 837	5 755
Suhteellinen velkaantuminen (%)	61,9	65,5	64,1	64,4	78,8	85,7	79,8

Kriisikuntakriteereissä (kuntalaki 118. §) pääpaino on kuntakonsernin tunnusluvuissa. Mustasaassa vain yksi kuntalaisia esitetyistä tunnusluvuista ylittää lakisääteiset raja-arvot: kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on yli 50 prosenttia. Mitä pienempi suhteellisen velkaantumisen tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Tunnusluku suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 % poistuu ja tilalle tulee ”konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8”. Mustasaaren kuntakonsernin kohdalla tämä luku on 1,2 vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vastuu sisäisestä valvonnasta

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunnat ja johtokunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanhallituksen konsernijaosto sekä kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja talousjohtaja.

Kunnanjohtaja, tilivelvolliset viranhaltijat ja tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat (talousarviovastaavat) vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta alueellaan.

Kunnanhallitus hyväksyi 8.6.2015 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Ohjeen päivistytyö on aloitettu, ja tavoitteena on saada päivitys valmiiksi vuoden 2021 aikana. Vuoden 2020 aikana on tehty kunnan rahavirtojen riskikartoitus, jonka ulkopuolelle on kuitenkin jätetty sosiaalilautakunta ja hoivalautakunta, koska nämä toiminnot ovat siirtymässä Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Riskikartoitusta käytetään kunnan sisäisen valvonnan ohjeen tarkistuksen pohjaksi. Riskikartoituksesta kävi selville, että kunnan sisäisessä valvonnassa ei esiinny olennaisia puutteita. Riittävät prosessikuvaukset puuttuvat kuitenkin vielä esimerkiksi palkanlaskennalta, laskutukselta ja ostoilta. Prosessikuvaukset laaditaan sisäisen valvonnan ohjeen päivityksen yhteydessä. Riskikartoituksessa huomautettiin myös, että kunnan HR-toimintoja olisi vahvistettava.

Kunnan pääasiallinen asian- ja asiakirjanhallintaohjelma Smeden on ollut kattavassa käytössä 1.1.2017 lähtien. Smedenin kirjataan vuosittain yli 2 000 asiaa. Smeden on monipuolinen, verkkopohjainen julkisen hallinnon tietojärjestelmä, joka täyttää Kansallisarkiston SÄHKE2-normin vaatimukset. Asianhallintajärjestelmän tieto-ohjaus tapahtuu tarkan tiedonohjaussuunnitelman avulla, joka perustuu viranomaisten asian- ja dokumentinhallinnan valtakunnallisiin standardeihin ja rakenteisiin.

Smedenä käytetään viranomaisasiakirjojen kirjaamiseen, kokoushallintaan, toimielinten päätöksentekoon sekä asioiden ja päätösten julkaisemiseen kunnan verkkosivuilla. Smedenä on käytetty 1.1.2019 alkaen myös viranhaltijapäätösten tekemiseen, mikä on parantanut kunnan päätösprosesseja ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä, kun päätökset ovat nyt kuntalaisten saatavilla verkossa. Smeden on myös kunnan digitaalinen asiarekisteri, josta ajan mittaan tulee kunnan sähköinen arkisto pitkään säilytettävälle viranomaisasiakirjoille.

Smedenin kattava käyttö, priorisoitu ohjaus ja uusien toimintojen käyttöönotto sekä kirjalliset ohjeet ovat sujuvoittaneet kunnan hallintomenettelyä tehden siitä jatkuvasti parempaa ja laadukkaampaa.

Vuoden 2020 aikana kunta on myös kehittänyt WebLumu-tietojärjestelmää ja ottanut sen kattavampaan käyttöön. WebLumu on luottamushenkilörekisteri, jossa ylläpidetään tietoa kunnan toimielimistä toimikausineen sekä niihin valituista luottamushenkilöistä, näiden tehtävistä ja sidonnaisuuksista. Kehittämistyön tuloksena luottamushenkilöiden tiedot ja sidonnaisuudet on voitu julkaista kunnan verkkosivuilla.

Euroopan Unionin yleisen tietosuoja-asetuksen (2018) ja sitä täydentävän kansallisen tietosuojalain (2019) implementointi on pysyvä ja jatkuva osa kunnan toimintaa. Vuonna 2020 toiminnassa on pantu painoa sisäisen viestinnän parantamiseen ja lisäämiseen rekisterinpitäjien, tietosuojavastaavien, tietosuojaryhmän ja työntekijöiden kesken. Kunta on myös keskittänyt huomioita tietosuojaprosessien ja -selosteiden dokumentointiin. Kunnassa on käynnissä työ uuden tietoturva- ja tietosuojaohjeen laatimiseksi, ja ohjeen on määrä valmistua vuoden 2021 aikana.

Valtuusto hyväksyi kesäkuussa 2014 kunnan rahoitusriskien hallinnan perusteet. Valtuuston päätöksen mukaisesti kunnan lainastrategia 2020 käsiteltiin kunnanhallituksessa 17.8.2020 § 160. Kunnan velkataakasta 31.12.2020 oli 78,5 prosenttia sidottu kiinteään korkoon tai korko oli suojattu sopimuksin. Tämä täyttää vaatimuksen siitä, että vähintään 40 prosentilla velkataakasta täytyy olla jonkinlainen korkosuoja. Elokuussa 2020 nostettiin pitkäaikainen, kiinteäkorkoinen laina, joka tulevana vuosina varmistaa, että yli 40 prosentilla velkataakasta on korkosuoja. Kiinteä korko on tällä hetkellä erittäin edullinen, joten kiinteäkorkoinen lainaosuus tai korkosuojattu osuus lainakannasta on huomattavasti yli 40 prosenttia.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kunnan päätöksenteon laillisuutta seurataan kuntalain 92. §:ssä säädetyllä otto-oikeudella sekä kunnan yhteistoiminta-alueiden ja kuntayhtymien toimielinten pöytäkirjojen kautta.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kunnanhallitukselle ja lautakunnille asetetut sitovat tavoitteet arvioidaan vuosittain kunnan tilinpäätöksessä. Jokaista tehtäväaluetta varten valitaan talousarviovastaavaksi viranhaltija, joka seuraa tehtäväalueen toiminnan ja talouden kehitystä.

Talousarvio ja taloussuunnitelma ohjaavat vuosittain toiminnan kehitystä ja kuntastrategia ohjaa talousarviotyötä. Valtuusto hyväksyi ”Mustasaaren kuntastrategian 2030” kokouksessaan 15.3.2018 § 17, ja talousarvion valmistelutyö perustuu kuntastrategiaan. Kuntastrategia on otettu käyttöön kunnan toiminnassa, ja sen seuranta ja arviointi tapahtuu Targetor-seurantatyökalulla. Targetoria käytetään seuraamaan kunnan tavoitteita, ja tavoitteiden arviointi ja tila julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Kunnanhallitus on toimintavuoden aikana seurannut talousarvion toteutumista neljännesvuosittain laadittavalla talousarvioseurannalla. Kunnanhallitus kehotti syyskuussa lautakuntia muun muassa noudattamaan erittäin tiukkaa linjaa talousarviomäärärahojen käytössä syksyllä 2020 niin että toimintakatetta voidaan vähentää ja saadaan kerrytettyä ylijäämää. Lisäksi lautakuntia kehoitettiin tarkastelemaan kriittisesti ja harkitsemaan tarkkaan materiaalihankintoja ja ulkoisten palvelujen käyttöä.

Valtuusto käsitteli kokouksissaan kesä-, syys- ja marraskuussa toiminnan ja talouden neljännesvuosittaisen arvioinnin. Syys- ja marraskuun kokouksissa käsiteltiin talousarviomuutoksia vuoden 2020 käyttötalousarvioon ja investointitalousarvioon sekä tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan.

Hoivalautakunta käsitteli vuoden 2020 talousarvion talousarviomuutoksia syyskuun kokouksessaan. Sivistyslautakunta teki syyskuun kokouksessaan talousarviomuutoksia varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtäväalueella mutta niin, että tehtäväalueen toimintakate ei muuttunut.

Kunnassa on 1.9.2018 lähtien ollut käytössä lupamenettely, jonka mukaan yli kuusi kuukautta pidemmät palvelussuhteet viedään konsernijaoston käsiteltäväksi. Konsernijaosto käsittelee henkilökunnan palkkaamista koskevat asiat. Lupamenettely on parhaillaan konsernijaoston arvioitavana, ja sen jatkosta päätetään toukokuussa 2021. Vuoden aikana on jatkettu myös investointihankkeiden aloittamista edeltävää lupamenettelyä. Kaikille investointihankkeille, joiden hankekustannus on yli 500 000 euroa, on saatava aloituslupa kunnanhallitukselta.

Kunnanhallituksen arvion mukaan sisäinen valvonta on kehittynyt suotuisasti vuoden aikana ja kehitys jatkuu samanlaisena. Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita vuoden aikana, ja kunnanhallituksen arvion mukaan valvonta on ollut toimivaa.

Talouden tasapainottaminen

Kuntalain vaatimus alijäämän kattamisesta on toteutunut vuoden 2002 tilinpäätöksestä lähtien. Kertynyt ylijäämä 31.12.2020 on lähes 9 miljoonaa euroa, jos tulos käytetään kunnanhallituksen esityksen mukaisesti.

Vuoden 2020 tavoitteiden toteutuminen

Kunnanhallituksen arvion mukaan valtuuston vuodeksi 2020 asettamat tavoitteet ovat pääosin toteutuneet, mutta eräät tavoitteet ovat toteutuneet myöhässä tai jääneet toteutumatta koronapandemian vuoksi. Tätä katsausta seuraa yksityiskohtainen selvitys tavoitteista ja niiden toteutumisesta tehtäväalueittain.

Kunnanhallitus arvioi, että toimintaa ja investointeja koskevat taloudelliset tavoitteet, jotka valtuusto asetti talousarviopäätöksissään, ovat toteutuneet vuonna 2020.

Tuleviin vuosiin vaikuttavat oleelliset päätökset ja tapahtumat

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 12.12.2019 § 95 Vaasan sairaanhoitopiirille uuden perussopimuksen, joka mahdollistaa, että sairaanhoitopiiri – perussopimuksessa Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä – voi ottaa vastatakseen sairaanhoitopiirin kaikkien jäsenkuntien terveydenhuollon palveluista. Valtuusto päätti 11.6.2020 § 47, että kunta siirtää varsinaisen sosiaali- ja perusterveydenhuollon järjestämisvastuun Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle 1.1.2022 alkaen. Siirron valmistelu on aloitettu, ja se tulee vaatimaan huomattavan työpanoksen ainakin vuoden 2021 loppuun.

Myös valtion taholla on käynnissä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jonka on määrä tulla voimaan 1.1.2023. Valtion sote-uudistuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä pelastustoimen palvelut suunnitellaan siirrettäväksi itsenäisille hyvinvointialueille. Tällä tulee olemaan erittäin suuri vaikutus kuntiin ja niiden talouteen ja toimintaan, koska suuri osa kuntien kustannuksista mutta myös suuri osa vero- ja valtionosuusrahoituksesta siirtyy hyvinvointialueille.

Kunnassa on valmisteilla uusi hallintosääntö. Sosiaali- ja perusterveydenhuollon siirtyminen Pohjanmaan hyvinvointialueelle muuttaa kunnan lautakuntarakennetta ja talousarvioasetelmaa.

Luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuva työryhmä on vuoden 2020 jälkipuoliskolla koordinoitunut Mustasaaren koulukampuksen suunnittelua. Mustasaaren koulukampus on kunnan kaikkien aikojen mittavin investointi. Hanke on määrä toteuttaa kuuden vuoden kuluessa, joten se jatkuu vuoteen 2026 asti, ja kokonaiskustannus on noin 30 miljoonaa euroa. Hankkeen esisuunnittelu on hyväksytty kunnanhallituksessa 8.3.2021.

Koronapandemia jatkuu. Vaikka pandemian negatiiviset vaikutukset talouteen jäivät huomattavasti ennakoitua pienemmiksi vuonna 2020, talousnäköymät ovat edelleen hyvin sumeat. Jos esimerkiksi työttömyys kasvaa pandemian johdosta vuonna 2021, se heijastuu suoraan kuntaverotuloihin. Tätä kirjoitettaessa mitkään ennusteet eivät kuitenkaan osoita, että verorahoituksen kertymä olisi negatiivisempi kuin mitä talousarviossa 2021 on laskettu. Koronapandemia on lisännyt kunnassa monen ammattiryhmän työn kuormittavuutta, ja onkin olemassa riski, että työntekijöiden sairauspoissaolot lisääntyvät, jos poikkeustilanne jatkuu pidempään.

Vuoden tuloksen käyttö

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden tulos 7 658 655,99 euroa siirretään taseeseen tilikauden ylijäämäksi.

Taseeseen kertynyt ylijäämä on tämän jälkeen 8 995 959,80 euroa.

Toimielin: KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Tilivelvollinen: Kansliapäällikkö Tony Hellman

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	64 455	0	0	0,0 %	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä:	64 455	0	0	0,0 %	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0,0 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-94 314	0	-2 044	0,0 %	2,2 %
Palvelujen ostot	-34 316	0	-148	0,0 %	0,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 055	0	0	0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	-4 343	0	0	0,0 %	0,0 %
Toimintakulut yhteensä:	-135 028	0	-2 192	0,0 %	1,6 %
TOIMINTAKATE	-70 573	0	-2 192	0,0 %	3,1 %

Toimielin: TARKASTUSLAUTAKUNTA
Tilivelvollinen: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Rolf Sund

TARKASTUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-10 722	-9 200	-11 705	127,2 %	109,2 %
Palvelujen ostot	-29 951	-29 800	-26 417	88,6 %	88,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-200	0	0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	-456	-800	-116	14,5 %	25,5 %
Toimintakulut yhteensä:	-41 128	-40 000	-38 238	95,6 %	93,0 %
TOIMINTAKATE	-41 128	-40 000	-38 238	95,6 %	93,0 %

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus liitetään tilinpäätökseen.

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KUNNANHALLITUS
Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Yritysassioiden sujuva käsittely. Yksityisen sektorin, kunnan ja muiden julkisorganisaatioiden välinen innovatiivinen yhteistyö. Aktiivinen yritysneuvonta.	Sisäinen markkinointi ja yritysassioiden kanssa työskentelevien viranhaltijoiden välinen tiedonvaihto. Luodaan uusi malli yritysten neuvontaan ja informointiin. Mustasaaren yrityshotellin käynnistämiseksi tehdään innovatiivista yhteistyötä. Vasekin yritysneuvonta.	Viranhaltijoiden kuukausitapaamiset. Uusi malli on valmis ja otettu käyttöön. Uuden yrityshotellin rakentaminen on aloitettu. Uusien yritysten määrä lisääntyy.	Yrityspalveluista järjestetään kuukausittain sisäisiä tapaamisia. Yrityshotellin rakentamista ei ole aloitettu, mutta tontti on varattu.	Toteutuu suunnitellusti
Yritystonttien aktiivinen markkinointi.	Hyvin suunnattu markkinointi, jolla tavoitetaan kohderyhmä eli potentiaaliset yritykset.	Uudet maanvuokrasopimukset / mydyt tontit. Uudet tonttivaraukset.	Sekä Lintuvuorelle että Vikby II -yritysalueella on ryhdytty rakentamaan useammalle tontille.	Valmis
Kuntaan sijoittuu kiertotalousyrityksiä.	Osallistuminen kiertotaloushankkeisiin.	Kolme kiertotalousyritystä.	Ympäristölupaprosessi käynnissä.	Toteutuu suunnitellusti
Informaatiota muilla paikkakunnilla opiskeleville Vaasan seudun työmahdollisuuksista.	Vasek järjestää infotilaisuuksia opiskelijoille Suomessa ja Ruotsissa.	Tapahtumien määrä.	Koronapandemia on rajoittanut mahdollisuuksia järjestää tapahtumia.	Myöhässä
Digitaalisten palveluiden kehittäminen osana kunnan tieto- ja viestintätekniikan vision toimintasuunnitelmaa.	Organisaatiossa otetaan käyttöön digitaalisia palveluita.	Digitaalisten palveluiden määrä.	Suunniteltu useita toimenpiteitä.	Toteutuu suunnitellusti
Aktiivinen kerros-, rivi- ja paritalo- sekä omakotitonttien markkinointi.	Messuosallistuminen. Markkinointi tiedotusvälineissä ja sosiaalisessa mediassa. Kunnasta kerrotaan menestystarinoiden kautta Mustasaaren kuntastrategian 2030 mukaisesti.	Edustus messuilla sekä kampanjoita sosiaalisessa mediassa. Mustasaaren kunnan imagoa parannetaan seudullisesti ja valtakunnallisesti.	Useampia kontakteja kerrostalorakentajiin.	Toteutuu suunnitellusti
Kunnanhallitus vahvistaa sisäisten vuokrien periaatteet.	Sisäistä vuokrajärjestelmää tarkistetaan.	Vahvistetut periaatteet.	Sisäisten vuokrien laskentaperiaatteita on muutettu. Sisäisestä vuokrajärjestelmästä tehdään selvitys, ja muutosehdotus otetaan huomioon talousarviokehyksissä 2022 (KV 12.11.2020 § 79).	Myöhässä
Mustasaarella on terve ja tasapainoinen talous. Talousarvio ja taloussuunnitelma varmistavat kestävä talouden myös pitkällä aikavälillä.	Kertynyt ylijäämä.	Jatkuva kertynyt ylijäämä.	Kertynyt ylijäämä kasvoi vajaat 7,7 miljoonaa euroa.	Valmis

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KUNNANHALLITUS
Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Kunnalla on vuosikate, joka mahdollistaa välttämättömät investoinnit ilman jatkuvaa velkataakan lisäämistä.	Investointitaso on kestävä myös pidemmällä aikavälillä.	Vuonna 2020 ja siitä eteenpäin investointitasoa on laskettava huomattavasti.	Investointitaso on huomattavasti matalampi kuin vuonna 2020 ja 2021.	Valmis
Mustasaari on asukasmäärältään Pohjanmaan toiseksi suurin kunta.	Vuotuinen väestönkasvu. Asuin- ja yritystonttien runsas tarjonta	Asukasluku 19 500. Positiivinen väestönkehitys kaikissa kunnanosissa.	Alustava asukasluku 31.12. on 19 454. Mustasaari on ollut Pohjanmaan toiseksi suurin kunta vuonna 2020.	Ei toteudu
Pakolaisten vastaanotto jatkuvana toimintana.	Pakolaisia otetaan vastaan sen mukaan, paljonko on vahvistettuja kuntapaikkoja.	Kunta ottaa vastaan 20–30 uutta pakolaista.	Vastaanotettu 10 kiintiöpakolaista.	Ei toteudu
Strategioita päivitetään.	Henkilöstöstrategia ja ilmasto- ja energiastrategia päivitetään.	Henkilöstöstrategian päivitys valmis.	Henkilöstötiimi on keskittänyt resurssinsa meneillään olevaan koronapandemiaan ja työ on viivästynyt.	Myöhässä
		Ilmasto- ja energiastrategian päivitys aloitetaan.	Strategiasta on laadittu ensimmäinen luonnos. Iltakoulu maaliskuussa 2021.	Toteutuu suunnitellusti
Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään.	Sisäisen valvonnan ohjeen tarkistuksen pohjaksi tehdään riskikartoitus.	Riskikartoitus tehty. Sisäisen valvonnan ohjeen tarkistus aloitetaan.	Riskikartoitus tehty.	Toteutuu suunnitellusti
Kylien kehittämissuunnitelmaa työstetään edelleen.	Laaditaan yhteistyömalli.	Hyväksytyt toimenpiteet.	Projektityöntekijän laatima suunnitelma.	Toteutuu suunnitellusti
Fastighets Ab Korsholms Bostäder – pyrkii varmistamaan, että kaikissa kunnanosissa on tarjolla vuokra-asuntoja ja että asuinympäristöt vastaavat nykyajan vaatimuksia ekologisesta kestävydestä.	Kartoitetaan uusia investointikohteita.	Päätetään uusien vuokra-asuntojen rakentamisesta.	Yhtiö on varannut tontin. Emmantien asemakaavatyö on käynnistynyt.	Toteutuu suunnitellusti

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KUNNANHALLITUS
Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg

KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	281 999	227 000	316 948	139,6 %	112,4 %
Maksutuotot	0	0	0	0,0 %	0,0 %
Tuet ja avustukset	6 566	0	18 194	0,0 %	277,1 %
Muut toimintatuotot	816 573	948 610	1 006 404	106,1 %	123,2 %
Toimintatuotot yhteensä:	1 105 138	1 175 610	1 341 545	114,1 %	121,4 %
Valmistus omaan käyttöön	1 467	0	0	0,0 %	0,0 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-2 795 438	-2 971 420	-2 852 426	96,0 %	102,0 %
Palvelujen ostot	-2 496 556	-2 600 110	-2 516 206	96,8 %	100,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-142 652	-154 400	-210 275	136,2 %	147,4 %
Avustukset	-335 179	-194 500	-223 560	114,9 %	66,7 %
Muut toimintakulut	-376 448	-426 634	-445 194	104,4 %	118,3 %
Toimintakulut yhteensä:	-6 146 272	-6 347 064	-6 247 662	98,4 %	101,6 %
TOIMINTAKATE	-5 039 668	-5 171 454	-4 906 116	94,9 %	97,4 %

Poistot

-364 809

-456 180

Toimielin:
Tilivelvollinen:
SIVISTYSLAUTAKUNTA
Sivistysjohtaja Denice Vesterback

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Mustasaari kehittää Sepänkylään vetovoimaisen koulukampuksen.	Koulukampus suunnitellaan.	Valmis suunnitelma.	Koulukampuksen esisuunnittelu valmistui joulukuussa. Esisuunnittelua ei ole vielä käsitelty poliittisissa toimielimissä.	Toteutuu suunnitellusti
VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS Päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönottoa jatketaan.	Varhaiskasvatuksen opettajille järjestetään täydennyskoulutusta neljä kertaa vuodessa.	Koulutusten arviointi tilaisuuksien jälkeen sekä varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönoton seuranta.	Kolme täydennyskoulutustilaisuutta on peruttu koronan vuoksi. Prosessikoulutus jatkuu digitaalisesti keväällä 2021.	Ei toteudu
Palveluseteli otetaan käyttöön 2020. Aluksi tehdään yhteistyötä yksityisen toimijan kanssa Sepänkylässä.	Palvelusetelin käyttöä varten toteutetaan ja otetaan käyttöön sähköinen järjestelmä.	Palvelusetelien määrä.	Palveluseteli on otettu käyttöön syksyllä.	Valmis
PERUSOPETUS Opetussuunnitelman käyttöönottoa jatketaan vuosiluokkien 1–8 osalta. Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto vuosiluokalla 9 aloitetaan.	Digitalisaatio opetuksessa, OS 2016, samoin oppiainerajat ylittävä opetus oppimisympäristössä.	Kolmiportaisen tuen dokumenttien digitointi. Siirrytään summatiivisesta arvioinnista formatiiviseen arviointiin. Oppilaita osallistetaan oman oppimisprosessin arviointiin.	Uudet arviointikriteerit on laadittu ja ne ovat käytössä.	Valmis
Kaksikielinen Mustasaari.	Valtionapua A1-kielen tutortoiminnan kehittämiseen. Valtionapua kaksikielisen opetuksen laajentamiseen. Valitaan kielitutorit. Laaditaan kunnan opetussuunnitelma A1-kielille.	Täydennyskoulutusta perusopetuksen 1. ja 2. vuosiluokan A1-kielen opetuksesta. A1-kielen uuden opetussuunnitelman käyttöönotto. Mofi-suomen (äidinkielenomainen suomi) opetusta kehitetään.	Työryhmä on laatinut kielistrategian.	Valmis
KORSHOLMS GYMNASIUM Aloitetaan uuden koulukohdaisen opetussuunnitelman laatimistyö. Painopistealueina ovat yhteistyömuodot, tiimityö ja johtaminen. Jatketaan panostusta teemaviikkoon ja uusiin opetusmenetelmiin (hackaton, tandem).	Jatketaan opintojen digitalisointia, ensisijaisesti lisäämällä olennaisten digityökalujen saatavuutta. Tilat varustellaan vastaamaan sekä digitaalisten resurssien että sopivien fyysisten ympäristöjen uuteen tarpeeseen. Syvennetään opettajien yhteistyö- ja keskustelutaitoja.	Sisäisten ja ulkoisten arviointien tulokset. Kurssivalinnat ja tavoitetaso. Lisäarvoa tuottavat yhteistyökumppanit. Korsholms gymnasiumiin hakeneiden oppilaiden määrä.	Opetussuunnitelmatyö on aloitettu.	Valmis

Toimielin:
Tilivelvollinen:

SIVISTYSLAUTAKUNTA
Sivistysjohtaja Denice Vesterback

SIVISTYSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	983 851	792 400	1 295 192	163,5 %	131,6 %
Maksutuotot	1 870 128	1 557 696	1 467 374	94,2 %	78,5 %
Tuet ja avustukset	521 857	483 830	430 314	88,9 %	82,5 %
Muut toimintatuotot	182 888	99 900	102 209	102,3 %	55,9 %
Toimintatuotot yhteensä:	3 558 724	2 933 826	3 295 089	112,3 %	92,6 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0,0 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-26 249 553	-26 558 093	-26 544 352	99,9 %	101,1 %
Palvelujen ostot	-7 740 765	-7 607 497	-7 305 007	96,0 %	94,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-842 541	-906 780	-1 084 221	119,6 %	128,7 %
Avustukset	-1 412 650	-1 317 100	-1 287 412	97,7 %	91,1 %
Muut toimintakulut	-6 283 645	-6 484 889	-6 481 600	99,9 %	103,2 %
Toimintakulut yhteensä:	-42 529 153	-42 874 359	-42 702 592	99,6 %	100,4 %
TOIMINTAKATE	-38 970 429	-39 940 533	-39 407 503	98,7 %	101,1 %
<i>Poistot</i>	-517 250		-741 622		

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
Rehtori Anna Klemets

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
VAPAA-AIKATOIMINTA				
LIIKUNTA Lystiä liikkumista esiopetuksessa ja Liikuntaa kouluille perusopetuksen luokilla 1–6. Kehitetään konsepti ”Liikutaan kylissä!”.	Kehitetään yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, aluksi Lystiä liikkumista -toiminnan pilottihankkeena, jossa liikuntatiimi toimii resurssihenkilönä ja auttaa ja innoittaa oppilaita ja opettajia. Painopiste perusvalmiuksissa ja liikkumismotivaatiossa. Kaksi yhteistä lukuvuositapahtumaa, joista toinen on Lystiä liikkumista ja toinen Liikuntaa kouluille. Kunnan kylien liikuntapaikat ja -toiminta tehdään paikallisten yhdistysten kanssa näkyväksi spontaanin liikkumisen edistämiseksi.	Osallistujatilastot ja arvioinnit. Vähintään 200 tilaisuutta kunnan kaikkien perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 kesken jakautuneena sekä kaksi yhteistä tilaisuutta. Vähintään yksi arviointi koulua kohden. Osallistujatilastot. Jokaiselta alueelta on vähintään yksi yhdistys mukana tekemässä liikuntapaikkoja ja -toimintaa näkyväksi, millä voidaan lisätä käyttäjämäärää 5 prosenttia kaikilla alueilla.	Liikunta kouluille -toiminnan kehittäminen ei ole toteutunut suunnitellusti. Suunnitelmissa vuodeksi 2021 on sen sijaan uusi konsepti liikkumisen iloa. Koska koronapandemia alkoi jo talvella, konseptia Liikutaan kylissä! ei voitu suunnitella ja muotoilla suunnitellusti. Kokonaisuuden käynnistämiseksi kunnan verkkosivuille on luotu sivu ”Liiku Mustasaaressa”, jonka avulla tuodaan esille liikuntapaikkoja, urheiluseuroja ja paikkoja spontaaniin liikkumiseen. Konseptia siirretään tulevaisuuteen, ja sitä suunnitellaan lisää tulevina vuosina.	Valmis
Tuetaan kunnan liikuntatoimintaa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myöntää vahvistettujen kriteerien perusteella avustuksia rekisteröidyille yhdistyksille, joilla on liikuntatoimintaa. Vapaa-aikaosasto tukee seurojen toimintaa markkinoimalla sitä omissa kanavissaan.	Myönnetty avustukset. Markkinoidut tapahtumat.	Liikuntatoiminnan avustukset myönnettiin lautakunnan huhtikuun kokouksessa. Hoitoavustukset myönnettiin joulukuussa selvitystä vastaan. Paikallisia tapahtumia on markkinoitu osaston sosiaalisen median kanavissa.	Valmis
NUORISO Nuorisotalo Ziti.	Toimintaa kehitetään siten, että vastikään avatusta nuorisotalosta tulee nuorten luonteva kohtauspaikka mm. sukupuolesta, iästä, kielestä ja kansallisuudesta riippumatta.	Käyntitilastot ja arviointi. Zitissä vähintään 4 000 kävijää. Kävijöiden ja naapureiden keskuudessa tehdään vähintään yksi arviointi vuosittain.	Nuorisotalo Ziti on pandemian vuoksi ollut auki vain tammi–helmikuussa ja syys–lokakuussa. Muina aikoina nuoriin on pidetty yhteyttä pääasiassa verkkochatissa ja heitä on aktivoitu ja osallistettu sosiaalisen median kautta, yksittäisillä vierailuilla kouluissa ja kenttätöskentelyllä.	Valmis
Tuetaan kunnan nuorisotoimintaa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myöntää vahvistettujen kriteerien perusteella avustuksia rekisteröidyille yhdistyksille, joilla on nuorisotoimintaa.	Myönnetty avustukset.	Lasten ja nuoren toiminnan avustukset myönnettiin lautakunnan huhtikuun kokouksessa.	Valmis

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
Rehtori Anna Klemets

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
DECIBEL Nuorison neuvontapalvelu Kysy pois! Nu talar vi om det / Puhutaan siitä. Jäsenkunnat.	Decibel.fi -portaali tehdään valmiiksi ja sitä päivitetään ruotsiksi ja suomeksi. Painopisteenä on visuaalisempi aineisto. Teemapaketit KIKSI ja NETISTI toteutetaan kevätlukukaudella ruotsin- ja suomenkielisissä kouluissa. Paketteja kehitetään edelleen kesästä alkaen. Vuoden aikana Decibeliä esitellään uusille kunnille tavoitteena lisätä jäsenkuntien määrää.	Vähintään 2 000 kysymystä. Vähintään 12 käyntiä kouluissa. Vähintään 2 uutta jäsenkuntaa.	Kysymyksiä tammi-joulukuussa: 2 038. Kouluvierailuja voitiin koronan vuoksi toteuttaa hyvin vähän. Sen vuoksi panostettiin isommin yhteistyöhön Luckanin kanssa Ärligt talat -chatissa sekä audiitiivisemmän ja visuaalisemmän aineiston päivittämiseen Decibelin verkkosivuille. Palaute sosiaalisen median kanavissa tehdyistä panostuksista on ollut hyvää. Potentiaalisille jäsenkunnille on lähetetty kysely ja tarjous, ja joulukuussa jäsenkunnaksi liittyi Luodon kunta.	Valmis
KULTTUURI Tasavertaiset mahdollisuudet monipuoliseen kulttuuritarjontaan.	Perusopetuksen oppilaiden Kulttuuripolku jatkuu. Kunnan vanhuspalveluyksiköiden kulttuuritarjontaa lisätään ja tehdään jatkuvammaksi ja tasavertaisemmaksi. Suurempia tapahtumia yhdessä muun osaston ja ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	700 oppilasta. 10 tilaisuutta.	Osia suunnitellusta ohjelmasta korvattiin virtuaalisella kulttuuritarjonnalla. Kulttuuripolkua ei voitu järjestää suunnitellussa laajuudessa, koska kouluihin ei päästetty ulkopuolisia. Tästä huolimatta kulttuuripolulle pääsi 510 oppilasta. Vanhuspalveluyksiköissä toteutettiin virtuaalinen yhteislaulu, kulttuurikasseja ja kotieläinvierailuja. Tomerat toverit -kulttuuriretkiä järjestettiin yhdeksän. Järjestettiin pääsiäismunajahti, audiovisuaalisia opastuksia, virtuaalisia luentoja, työpajoja lapsille ja pienempiä tapahtumia ulkotiloissa.	Valmis
Tuetaan kunnan kulttuuritoimintaa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myöntää vahvistettujen kriteerien perusteella avustuksia rekisteröidyille yhdistyksille, joilla on kulttuuritoimintaa.	Myönnetty avustukset.	Kulttuuritoiminnan avustukset myönnettiin lautakunnan huhtikuun kokouksessa.	Valmis

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
Rehtori Anna Klemets

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Taidegalleria Arte Mare.	Taidegalleria Arte Maressa järjestetään 4–5 yleisölle avointa taidenäyttelyn avajaistilaisuutta. Näyttelyiden yhteydessä järjestetään pienempiä yleisötilaisuuksia yhdessä taiteilijoiden kanssa.	2 700 kävijää.	Järjestettiin kuusi näyttelyä, joista kahdesta pystyttiin pitämään avajaistilaisuus. Taidegalleriassa kävi 4 065 henkilöä.	Valmis
ETSIVÄ NUORISOTYÖ Kehitetään kenttätöitä.	Operatiivista toimintaa lisätään kentällä, ja sitä tuodaan lähemmäs nuoria drop in -toiminnalla, ensisijaisesti nuorisotalo Zitissä ja YA:n Infoakutenin kautta.	Etsivät nuorisotyöntekijät tavattavissa Zitissä joka toinen viikko yhtenä päivänä. Vähintään 5 kävijää jokaisessa Infoakutenin tilaisuudessa.	Vuosi on ennen kokemattomalla tavalla osoittanut, että palveluillemme on valtavan suuri tarve. Pandemian vuoksi etsivät nuorisotyöntekijät olivat tavattavissa Zitissä ja YA:n Infoakutenissa vain tammi- ja helmikuussa. Työmuodot ovat sen jälkeen muuttuneet siten, että nuoriin pidetään yhteyttä pääasiassa puhelimen ja sosiaalisen median välityksellä mutta tarpeen mukaan myös henkilökohtaisilla tapaamisilla. Tavoite lisätä toimintaa kentällä on tämän myötä saavutettu vain osittain.	Valmis
EHKÄISEVÄ PÄIHDETOIMINTA Ehkäisevää päihdetoimintaa arvioidaan.	Henkilöstömitoitusta arvioidaan lain mukaisten työtehtävien perusteella.	Arviointi tehty.	Ehkäisevän päihdetyön nuorisotiedottaja (työaika 75 %) tammikuusta alkaen. Toiminta on henkilöstölisäyksen avulla kehittynyt. Kouluvierailuja ja koulutustilaisuuksia on koronapandemian johdosta rajoitettu. Syyslukukauden aikana oli kuitenkin mahdollista toteuttaa ehkäisevään päihdetyöhön liittyviä välituntiaktiviteetteja ja päihdekasvatusluentoja. Pääpaino on ollut kampanjoilla, tiedon levittämisessä ja virtuaalikoulutuksissa. Laadittiin ja toteutettiin kysely nuorten pelitottumuksista ja koulujen ehkäisevästä päihdetyöstä tarkoituksena kartoittaa tilanne kunnassa. Kunnan ehkäisevän päihdetyön työryhmä on kokoustanut kuukausittain.	Valmis

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
Rehtori Anna Klemets

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
VAPAA-AIKAOSASTO, YLEISTÄ Hankkeet.	Hankerahoituksen aktiivinen hakeminen vakinaisen toiminnan vahvistamiseksi ja kehittämiseksi.	Myönnettyjen ja toteutettujen hankkeiden määrä.	Hanke Integration genom idrott sekä hankkeiden Up, Out and Move! ja Puhutaan siitä 2. vuosi ovat päättynyt suunnitellun toteutuksen jälkeen. Hankkeiden Up, Out and Move! ja Puhutaan siitä 3. vuosi on käynnistynyt, ja niitä toteutetaan vuosina 2020–2021.	Valmis

MUSTASAAREN AIKUISOPISTO

Huomioidaan erityisesti syrjäytymisvaarassa olevat asukkaat.	IT-poolen -hanke on aloitettu Svenska kulturfondenin rahoituksella. Hankkeessa selvitetään, minkätyyppistä IT-palvelua mustasaarelaiset tarvitsevat. Lukuvoiton aikana järjestetään kaikille avoimia, maksuttomia nk. Digitupia. Tehdään selvitys ja luodaan malli.	Digitupien osallistujille suunnatut kyselyt ja opettajien ja osallistujien haastattelut antavat pohjan Mustasaarelle sopivalle digipalvelupisteiden mallille.	Digitupatoiminta jatkuu hajautettuna. Digituvat jatkuivat syksyn ajan normaalina kurssitoimintana kunnan eri osissa. Digitupatoiminnan jatkamiseen on tarve keväällä 2021, IT-klinikka -nimisinä.	Valmis
Teema 2020: Hyvinvointia työssä! Kiinnitetään huomiota henkilöstön hyvinvointiin ja vahvistetaan sitä.	Työympäristö antaa paremmat mahdollisuudet yhteistyöhön, lepoon, työniloon, viihtyisään yhdessä oloon ja ammatilliseen kehittymiseen.	Vähemmän sairauspoissaoloja.	DicoNovan työvalmentajan kanssa pidettiin kokoava päätöskeskustelu 31.8. Sairauspoissaolot vähenivät vuonna 2020 huomattavasti.	Valmis
Vahvistetaan opettajien osaamista ja valmiuksia käyttää opetuksessa digityökaluja.	Opetushallitus rahoittaa EduNet-hanketta, jonka tavoite on kehittää konkreettisia kurssitoimintamuotoja. Hankkeessa tarjotaan täydennyskoulutusta opettajille.	<i>Itslearning</i> -opetusalustaa käytetään konkreettisten kurssimuotojen kehittämisessä nk. Verkkoinstituutin lanseeraamista varten. Syyslukukaudesta 2020 alkaen tarjotaan kursseja, joissa on selkeitä digitaalisia osuuksia.	Syyslukukauden opinto-ohjelmassa tarjottiin useita verkkopohjaisia kursseja ja osittain etänä järjestettäviä kursseja. Itslearning-, Teams- ja Zoom-alustoja käytettiin ahkerasti.	Valmis
Aikuisopiston tiedottamista kehitetään paremmin eri kohderyhmiä ja niiden tarpeita puhutteleviksi ja edistämään ajan mittaan kunnan asuin ympäristöjen houkuttavuutta.	Kehitetään ja sovelletaan selkeitä periaatteita tiedottamiseen ja viestintään.	Seuraajia Facebookissa: 500 seuraajaa lisää. Seuraajia Instagramissa: 500 seuraajaa lisää. Suora yhteys kylien Facebook-sivujen hallinnoijiin. Painetussa opinto-ohjelmassa vähintään 5 QR-koodia.	Syksyn opinto-ohjelmassa oli 6 QR-koodia. Sosiaalisen median kanaviin panostaminen jäi koronaan liittyvän työn varjoon, koska koronatilanteen vuoksi oli vaikea markkinoida kursseja ja luentoja, joita voitiin rajoitusten vuoksi perua lyhyellä varoitusaajalla. Työtä jatketaan keväällä 2021.	Myöhässä

Toimielin:
Tilivelvollinen:
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
Rehtori Anna Klemets

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Toimeksiantokoulutuksessa keskitytään yrittäjiin ja yrittämiseen.	Yhteistyö Mustasaaren yrittäjien, elinkeinoneuvoston ja kunnan kehitysjohtajan kanssa myynnin kurssipaketin kehittämisessä yrittäjille.	Vähintään kolme yhteistyötä kunnan yrittäjien kanssa sekä kurssien että yhteisten hankkeiden muodossa.	Työ toimeksiantokoulutusten eteen ei edennyt suunnitellusti koronatilanteen ja rajoitusten vuoksi. Keväällä järjestettiin yhteistyössä Mustasaaren yrittäjien kanssa kurssi Zoom- ja Teams-alustoista.	Myöhässä
Jokainen ainekokonaisuus kehittää ja tarjoaa omia ja poikkitieteellisiä kursseja, joiden lähtökohtana on maailmanperintö.	Kurssit esitellään opinto-ohjelmassa, jotta ne saavat paljon näkyvyyttä.	Tällaisia kursseja tarjotaan vähintään viisi.	Tavoite ei ollut koronatilanteen kannalta aivan yksinkertainen toteutettava. Aikuisopisto pystyi tarjoamaan seitsemän kurssia, joista toteutettiin kolme.	Valmis

MUSTASAAREN MUSIIKKIOPISTO

Musiikkiopisto luo hyvät edellytykset elinikäiseen musiikin ja tanssin harrastamiseen ja antaa valmiudet ammattiopintoihin.	Osaava henkilökunta antaa opetusta suomeksi ja ruotsiksi. Toiminta suunnataan ensisijaisesti koko kunnan lapsille ja nuorille.	Toteutetaan 7 400 musiikin ja tanssin opetustuntia.	Toteutettu 7 240 opetustuntia musiikin ja tanssin aloilla, mikä merkitsee, että valtionosuuskiintiö täyttyi.	Valmis
---	--	---	--	---

KIRJASTO

Kirjasto edistää kulttuuriläheistä asumista kunnan eri osissa panostamalla lukemisen edistämiseen.	Kirjaston kaikissa palvelupisteissä panostetaan kaikenikäisten lukemisen edistämiseen esimerkiksi tarjoamalla satutunteja, lukukoiravierailuja ja kotipalvelua ja tuomalla kirjaston kokoelmia ja palveluita yhä enemmän esille.	Kussakin palvelupisteessä toteutetaan vuoden aikana vähintään kolme lukemista edistävää aktiviteettia.	Kirjasto ehti vuoden alussa toteuttaa lukemista edistäviä aktiviteetteja, kuten satutunteja ja lukukoiravierailuja sekä teemaillan lukemisesta. Toukokuun koronasulun aikana aloitettiin kirjakokkien toimitus asiakkaille, päiväkoteihin ja kouluihin, ja ikääntyneille asiakkaille järjestettiin kirjaston kotipalvelua. Kesällä toteutettiin lukuhaasteita kaikenikäisille. Kirjasto on tarjonnut sähköisissä kanavissa jatkuvasti kirjavinkkejä.	Valmis
Kirjasto ylläpitää ja kehittää korkeaa palvelutasoa kaikissa palvelupisteissä.	Hyvän palvelun perustana on hyvinvoiva ja osaava henkilöstö. Hyvinvointiin vaikuttavat seikat selvitetään ja puutteet korjataan, esim. ergonomia ja työkuormitus. Henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan täydennyskoulutukseen.	Vähintään yksi täydennyskoulutuspäivä työntekijää kohden. Laaditaan suunnitelma henkilökunnan jatkuvalle hyvinvoinnille.	Kirjaston henkilökunnasta kaikki ovat osallistuneet yhteen täydennyskoulutuspäivään. Työergonomia on käyty läpi ja sitä on parannettu. On perustettu hyvinvointiryhmä, ja työtä jatketaan, koska hyvinvointia on tarpeen arvioida jatkuvasti.	Toteutuu suunnitellusti

Toimielin:
Tilivelvollinen:

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
Rehtori Anna Klemets

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	31 101	34 700	24 479	70,5 %	78,7 %
Maksutuotot	324 731	370 590	278 040	75,0 %	85,6 %
Tuet ja avustukset	212 828	167 905	236 509	140,9 %	111,1 %
Muut toimintatuotot	178 326	163 465	115 979	71,0 %	65,0 %
Toimintatuotot yhteensä:	746 985	736 660	655 007	88,9 %	87,7 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-2 249 725	-2 198 557	-2 174 887	98,9 %	96,7 %
Palvelujen ostot	-402 643	-415 384	-322 300	77,6 %	80,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-249 794	-238 365	-224 913	94,4 %	90,0 %
Avustukset	-187 906	-350 900	-343 640	97,9 %	182,9 %
Muut toimintakulut	-631 977	-668 683	-603 019	90,2 %	95,4 %
Toimintakulut yhteensä:	-3 722 045	-3 871 889	-3 668 760	94,8 %	98,6 %
TOIMINTAKATE	-2 975 060	-3 135 229	-3 013 753	96,1 %	101,3 %
<i>Poistot</i>					
	-86 581		-98 707		

Toimielin:
Tilivelvollinen:
SOSIAALILAUTAKUNTA
Sosiaalihoitaja Alice Backström

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/ mittari	Arviointi	Tila
Ikääntyneille turvataan hyvät sosiaalipalvelut. Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017–2019 (STM:n julkaisuja 2017:6). Muistio vanhuspalvelulain toimeenpanon ja tulkinnan tueksi (STM ja Kuntaliitto 28.6.2013). Yksitoista teesiä ikääntymisestä (STM:n muistio 26.8.2015).	Kehitetään yhteistyötä kotisairaanhoidon ja kotisairaalan kanssa parantamaan tukea kotona asuville ikääntyneille.	10–10,5 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä saa säännöllistä kotipalvelua (peittävyys piiriin kuuluvat kaikki, joilla on hoito- ja palvelusuunnitelma 30.11. HUOM. ei vertailukelpoinen valtakunnalliseen peittävyys).	75 vuotta täyttäneistä säännöllistä kotipalvelua 180 henkeä eli noin 9,5 prosenttia.	Toteutuu suunnitellusti
	Osallistutaan digitalisaatiohankkeeseen, jonka avulla ikääntyneet saavat virtuaalisesti viriketoimintaa ja toimintakykyä edistävää toimintaa sekä jatkossa myös kotihoidon palveluja.	Hankkeeseen osallistuu 10 kotihoidon asiakasta.	Alvar-hanke on käynnissä kotihoidossa. Ohjelmatuotantoa kehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Toteutuu suunnitellusti
	Palveluja vahvistetaan RAI-laatuindikaattoreiden tuella. Kotipalvelun kehittämisalueet ovat osallisuus, kipu ja turvallisuus (kaatumiset) ja tehostetun palveluasumisen kehittämisalueet ovat virtsankarkailu (inkontinenssi) ja kuntoutus.	Valittujen RAI-indikaattoreiden arvojen tulee olla maan keskiarvoa parempia.	Tavoitetaso saavutettu: Kotipalvelu: Osallisuus ja kipu. Asuminen: Virtsankarkailu (inkontinenssi) ja kuntoutus.	Valmis
	Lääketurvallisuutta parannetaan, lääkehävikkiä vähennetään ja sairaanhoitajien työaikaa voidaan jakaa uudelleen ottamalla käyttöön koneellinen annosjakelu.	Annosjakelu käytössä kaikissa tehostetun palveluasumisen yksiköissä sekä avopalveluissa.	Annosjakelu käytössä kotihoidossa ja asumisyksiköissä.	Valmis
	Suunnitellaan tehostetun palveluasumisen palvelusetelin käyttöönotto vuoden 2021 alusta.	Tehostetun palveluasumisen peittävyys on 8,4 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä väestöennusteen mukaan.	Palvelusetelien käyttöönotto toteutetaan hyvinvointialueen toimesta.	Ei toteudu
	Henkilöstömitoituksessa noudatetaan valtakunnallisesti vahvistettuja kriteerejä.	Tällä hetkellä 0,68 hoitoisuuden perusteella (RAI).	Henkilöstömitoitukseen lasketaan mukaan vain välitön asiakastyö. Välilliseen työhön on varattava erillinen resurssi. Aluksi järjestetään uudelleen yksiköiden tukitoiminnot.	Toteutuu suunnitellusti

Toimielin:
Tilivelvollinen:
SOSIAALILAUTAKUNTA
Sosiaalijohtaja Alice Backström

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/ mittari	Arviointi	Tila
Kehitetään lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä varhaista tukea moniammatillisena yhteistyönä.	Palkataan uusi sosiaalityöntekijä ja uusi perhetyöntekijä antamaan palveluja lakisääteisessä ajassa ja vähentämään kalliiden ostopalvelujen tarvetta. 1.12.2019 voimaan tuleva perheoikeuden uusi lainsäädäntö lisää työtä, koska lapsia on kuultava aikaisempaa enemmän. 1.1.2020 voimaan tuleva lastensuojelun uusi lainsäädäntö korottaa jälkihoidon ylärajan 21 ikävuodesta 25 ikävuoteen.	2 uutta sosiaalityöntekijää, 1 uusi perhetyöntekijä.	2 uutta sosiaalityöntekijää palkattu ja uuden perhetyöntekijän rekrytointi päättynyt (käytetään 0,5).	Valmis
Jatketaan perhekeskuksen kehittämistä.	Vahvistaa toimialarajat ylittävää verkostoyhteistyötä.	Osallistuminen LAPE-hankkeen jatkuu.	Sisältyy hankehakemukseen Pohjanmaan tulevasta sote-keskuksesta.	Toteutuu suunnitellusti
Kärkullan asumispalveluluokkien 1 ja 2 asiakkaille tuotetaan tukipalveluja kustannustehokkaammin, joko omana toimintana tai ostopalveluna.	Kärkullan kevyempiin tukitoimiin varattu määräraha jaetaan uudelleen omaan rekrytointiin tai ostopalveluihin.	Uudelleen jaettu määräraha.	Määräraha jaettu uudelleen. Tukipalvelut ostetaan Folkhälsanilta 1.2.2020 alkaen.	Valmis
Jatketaan erityishuoltona annettavan aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämistä.	Luodaan järjestelmä, joka ei ole yhtä haavoittuva kuin tämänhetkinen.	Keskitetty kesähoito 2020.	Toteutettu suunnitellusti.	Valmis
Osallistutaan Vaasan sairaanhoitopiiriin uuteen asiakas- ja potilastieto-järjestelmään (APTJ).	Varataan henkilöstöresursseja suunnittelutyöhön osallistumiseksi.	Tavoite hankesuunnitelman mukaan.	Resurssihenkilöt on nimetty ja työryhmät ovat aloittaneet työnsä.	Valmis

SOSIAALILAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA-20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	1 411 707	1 491 000	1 590 461	106,7 %	112,7 %
Maksutuotot	1 458 535	1 553 300	1 592 225	102,5 %	109,2 %
Tuet ja avustukset	50 521	10 000	57 660	576,6 %	114,1 %
Muut toimintatuotot	898 041	862 030	998 054	115,8 %	111,1 %
Toimintatuotot yhteensä:	3 818 805	3 916 330	4 238 400	108,2 %	111,0 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-10 962 290	-11 373 053	-11 578 201	101,8 %	105,6 %
Palvelujen ostot	-8 834 432	-9 034 430	-9 197 577	101,8 %	104,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-260 655	-316 100	-407 837	129,0 %	156,5 %
Avustukset	-2 238 101	-2 395 700	-2 058 665	85,9 %	92,0 %
Muut toimintakulut	-1 839 810	-1 898 290	-1 893 248	99,7 %	102,9 %
Toimintakulut yhteensä:	-24 135 287	-25 017 573	-25 135 529	100,5 %	104,1 %
TOIMINTAKATE	-20 316 483	-21 101 243	-20 897 130	99,0 %	102,9 %

Toimielin:
Tilivelvollinen:
HOIVALAUTAKUNTA
Terveysjohtaja Christine Widd

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Hoitoa hoitotakuuajan rajoissa.	Riittävät resurssit, hyvä suunnittelu ja jononhallinta.	0 prosenttia yli 3 kuukautta, avohoito ja 6 kuukautta, hammashoito.	Hoitotakuu aika ylittyy suun terveydenhuollossa. Avohoito ei ylitä hoitotakuu aikoja.	Myöhässä
Kehitetään ehkäisevää terveydenhuoltoa ja noudatetaan valtakunnallisia linjauksia.	Erilaiset terveyttä edistävät aktiiviset toimenpiteet. Valtakunnallisen rokotusohjelman toteuttaminen.	Toteutetut lakisääteiset terveystarkastukset äitiys- ja lastenneuvolassa ja kouluterveydenhuollossa. Rokotuspeittävyys on 92 prosenttia.	Terveystarkastukset ovat hieman myöhässä koronatilanteen vuoksi.	Toteutuu suunnitellusti
Oma lastenneuvolahenkilökunta. Perhekeskustoiminnan kehittäminen.	Lastenneuvolatoiminta järjestetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti.	Oma lastenneuvolahenkilökunta: 1 terveydenhoitaja / 340 lasta. Keskitetty lastenneuvolatoiminta.	Tavoite lykkääntyy tulevaisuuteen johtuen uuden hyvinvointialueen muodostamisesta. Tarve säilyy. Luotu verkostot edistämään perhekeskuksen perustamista.	Myöhässä
Kehitetään yhteistyötä sosiaalitoimen kanssa.	Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon yhteiset tilat.	Toteutettu kotihoito. Yhteensovitetaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon alueet.	Yhteistyö on tiivistynyt koronapandemian johdosta.	Toteutuu suunnitellusti
Gerilean-projektin toimenpidesuunnitelman käyttöönotto, vaihe II.	Geriatrisen poliklinikan ja kotihoidon lääkärisaataavuus.	Geriatripalvelujen saataavuus.	Geriatripalveluja saatavana Mustasaassa yhtenä päivänä viikossa. Konsultaatiota Oravasiin.	Valmis
Lähisairaalat kehitetään toiminnallisiksi ja kustannustehokkaiksi hoitoyksiköiksi.	Toiminnan ja hoitopaikkojen/yksikkö suunnittelu.	Osastohoidon määrää vähennetään kotisairaalan ja avohoidon vanhusten hoidon hyväksi.	Hoivaosasto lopetti suunnitellusti 31.8. Edelleen tarvitaan enemmän asumispaikkoja.	Valmis
Laadunkehitys.	Otetaan käyttöön SH-QS-laatuohjelma.	Avohoidon sisäisten auditoitien toteuttaminen.	Henkilöstökoulutus varattu.	Valmis

Toimielin:
Tilivelvollinen:
HOIVALAUTAKUNTA
Terveysjohtaja Christine Widd

HOIVALAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	19 527 949	19 720 844	20 139 413	102,1 %	103,1 %
Maksutuotot	1 843 267	1 850 031	1 686 854	91,2 %	91,5 %
Tuet ja avustukset	67 398	1 300	66 019	5078,4 %	98,0 %
Muut toimintatuotot	118 777	111 930	156 779	140,1 %	132,0 %
Toimintatuotot yhteensä:	21 557 391	21 684 105	22 049 065	101,7 %	102,3 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0,0 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-12 901 470	-13 384 059	-13 361 470	99,8 %	103,6 %
Palvelujen ostot	-4 621 114	-4 328 347	-4 734 370	109,4 %	102,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 190 003	-2 251 578	-2 298 336	102,1 %	104,9 %
Avustukset	0	-400	0	0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	-1 602 615	-1 469 721	-1 529 535	104,1 %	95,4 %
Toimintakulut yhteensä:	-21 315 203	-21 434 105	-21 923 711	102,3 %	102,9 %
TOIMINTAKATE	242 188	250 000	125 354	50,1 %	51,8 %
<i>Poistot</i>	-242 188		-125 354		

Toimielin:
Tilivelvollinen:
YHDYSKUNTARAKENTAMISEN LAUTAKUNTA
Tekninen johtaja Ben Antell

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Viheralueväyliä suunnitellaan ja toteutetaan yksityisten maanomistajien kanssa tehtyjen maankäyttösopimusten mukaisesti.	Ribackantien ja Söderbyntien väliin tehdään vaellusreitti.	Sepänkylässä Ribackantien ja Söderbyntien väliin rakennetaan noin metrin levyinen vaellusreitti.	Vaellusreitti ja mopoesteet on toteutettu suunnitellusti.	Valmis
	Sepänkylän koulukeskuksen ja Vaasan Edvininpolun välistä viheralueväyliä aletaan suunnitella.	Korttelin 226a puistosuunnitelma laaditaan.	Asemakaava sai lainvoiman 7/2020. Niittylähteentien ja Juhontien väliselle virkistysreitille on laadittu hankesuunnitelma. Ely-keskukselle on jätetty joulukuussa valtionavustushakemus. Asemakaavoituksen kilpailutus alkaa 1/2021. Omenalaakson puisto toteutetaan 2021 riippumatta siitä, saadaanko valtionavustusta, koska se sisältyy sopimukseen. Muut toteutukset määrärahojen saatavuuden perusteella.	Valmis
Oikeusvaikutteiset osayleiskaavat laaditaan kahdelle kunnanosa-keskukselle.	Karperön–Singsbyn osayleiskaava.	Osayleiskaava mahdollistaa 25–35 asunnon rakentamisen vuosittain.	Vuoden aikana on myönnetty yhteensä 6 asuinrakennusten rakennuslupaa.	Toteutuu suunnitellusti
	Koivulahden osayleiskaava.	Osayleiskaava mahdollistaa 40 uutta asukasta vuosittain, mikä merkitsee noin 19:ta uutta asuntoa.	Kaavaehdotus hyväksyttiin lautakunnassa 9.12.	Toteutuu suunnitellusti
Kunta tekee tonttivarauksen vähintään viidestä tontista, jotka on suunniteltu toimitilarakennuksille ja teollisuusrakennuksille.	Tonttijako: Vikby I ja Vikby II, Lintuvuori ja Sepänkylän keskusta.	Tonttijako: - 1 tontti Vikby I - alueelta. - 3 tonttia Vikby II - alueelta. - 2 tonttia Sepänkylän keskustasta.	Vuoden aikana tontteja on varattu seuraavasti: Lintuvuori – 8 tonttia Vikby II – 9 tonttia Sepänkylän keskusta – 1 tontti. Vikby 1 -alueen tie ei ole vielä valmis.	Toteutuu suunnitellusti
Innovatiiviset ratkaisut huomioidaan osana talonrakennushankkeiden prosessikuvausta ja laadunvalvontaa. Lämpöhuollon muutoksissa selvitetään uusia sovelluksia.	Yhteistyötä ja pilottihankkeita sisäilmastoon liittyviä valvontapalveluja tarjoavien yritysten kanssa. Energiastrategian puitteissa priorisoidaan ilmastofiksuja ja kustannustehokkaita ratkaisuja.	Vähintään yksi kunnan rakennus varustetaan sisäilmaston etäluenta-mahdollisuudella. Vähintään yhteen rakennukseen suunnitellaan lämmityksen hybridiratkaisuja.	Sisäilmaston kaukovalvonta suunnitellaan 10 rakennukseen. Piirustukset lähetetään Vilpelle, ja tekniset edellytykset käydään läpi. Hankkeet toteutetaan vuonna 2021. Hankmo skolaan on asennettu ilma-/vesilämpöpumppu.	Toteutuu suunnitellusti

Toimielin:
Tilivelvollinen:
YHDYSKUNTARAKENTAMISEN LAUTAKUNTA
Tekninen johtaja Ben Antell

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Kunnan satamia maailmanperintöalueella kehitetään niin, että palvelutarjonta ja palvelutaso paranevat.	Klobbskatin satamaa kehitetään.	Klobbskatin sataman kehittämissuunnitelma toteutetaan yhteistyössä Kvarkens Båtklubb rf:n kanssa.	Pysäköintialue, infotaulu ja mahdollisuus septitankin tyhjennykseen toteutettu. Troolilaiturin korjaus on suunniteltu vuosille 2021–2022. Sukeltajat ovat tarkastaneet rakenteet, ja rakennesuunnittelu laaditaan ennen korjaustöiden kilpailutusta ja toteutusta.	Toteutuu suunnitellusti
Kunta asettaa kilpailutuksissa mahdollisuuksien mukaan sellaiset ehdot, että pienyritykset voivat jättää tarjouksen ja kehittää toimintaansa.	Konepalvelut kilpailutetaan useammaksi vuodeksi, jolloin urakoitsijoilla on mahdollisuus investoida parempaan konekantaan.	Tehdään kaksivuotinen sopimus yhdellä optiovuodella.	Kilpailutuksen perusteella on tehty sopimus 20 urakoitsijan kanssa. Uudet sopimukset ovat voimassa 1.1.2021 alkaen.	Valmis
Turkistarhausta edistetään hyödyntämällä turkiseläinten lantaa biokaasutuotannossa.	Lantalaatta Vassorin tarha-alueelle.	Tehdään lantalaatan rakennussuunnittelu.	Toteutetaan myöhemmin jos ja kun edellytykset ovat paremmat.	Ei toteudu
Kalastuselinkeinoja edistetään turvaamalla kalasatamien toimintaedellytykset.	Fjärdsjärin kalasatama.	Kalankäsittelyhallin sisäpuolen rakennusosat kunnostetaan.	Kalankäsittelyhallin laajennukseen, veneennostoluiskan rakentamiseen ja laiturin pidentämiseen on saatu valtionavustusta (130 000 euroa). Pääpiirustukset ja tarvittavat kilpailuttamisasiakirjat on laadittu. Rakennuslupakäsittely 2/2021. Urakkakilpailutus on keväällä 2021, ja rakennustyöt aloitetaan syksyllä 2021.	Toteutuu suunnitellusti

YHDYSKUNTARAKENTAMISEN LAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	5 651 402	5 705 740	5 378 854	94,3 %	95,2 %
Maksutuotot	268 344	243 500	209 981	86,2 %	78,3 %
Tuet ja avustukset	28 449	0	27 168	0,0 %	95,5 %
Muut toimintatuotot	10 445 965	10 767 200	10 707 497	99,4 %	102,5 %
Toimintatuotot yhteensä:	16 394 161	16 716 440	16 323 501	97,6 %	99,6 %
Valmistus omaan käyttöön	479 226	164 300	221 072	134,6 %	46,1 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-5 646 401	-6 021 580	-5 731 424	95,2 %	101,5 %
Palvelujen ostot	-3 286 791	-3 333 760	-3 489 401	104,7 %	106,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 750 354	-4 812 770	-4 700 625	97,7 %	99,0 %
Avustukset	-25 392	-31 000	-22 313	72,0 %	87,9 %
Muut toimintakulut	-1 116 226	-958 580	-883 283	92,1 %	79,1 %
Toimintakulut yhteensä:	-14 825 164	-15 157 690	-14 827 046	97,8 %	100,0 %
TOIMINTAKATE	2 048 223	1 723 050	1 717 526	99,7 %	83,9 %

Toimielin:
Tilivelvollinen:
RAKENNUSLAUTAKUNTA
Johtava rakennustarkastaja Michael Ek

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Edistää viihtyisiä asuinympäristöjä ja laadukasta rakentamista.	Parannetaan palvelutasoa ja viestintää asiakkaille, tarjotaan asiakkaille hyviä neuvontapalveluja.	Rakennusvalvonta osallistuu kaava-asioihin, henkilöstöä koulutetaan ja palvelutarjontaa laajennetaan.	Rakennusvalvonnalla on toimiva yhteistyö kaavoituksen kanssa ja rakennushankkeiden toteutumista seurataan niin että talot ja ympäristöt valmistuvat suunnitellusti. Työ on jatkuva.	Valmis
Tarjota rakentajille, suunnittelijoille ja asiakkaille laadukkaita, helposti saatavilla olevia palveluja.	Kehitetään Lupapiste- ja Asioin-palvelua (digitaalinen viestintäalusta) ja sosiaalisen median palveluja sekä luodaan laaja kontaktiverkko ulospäin.	Otetaan käyttöön sosiaalisen median kanavia viestintään, kehitetään pysyvää sähköistä säilyttämistä.	Rakennusvalvonnan tavoittaa ympärivuorokautisesti sähköisen Lupapiste-asiointipalvelun ja Facta-järjestelmän kautta.	Valmis
Kestävä taloudenhoito.	Talousarvio tasapainotetaan rakennusluvista ja muista luvista saatavilla tuotoilla. Tarkistetut taksat otetaan käyttöön 1.1.	Talouden seuranta 30.6.	Rakennuslupien määrä kasvaa, talous näyttää lupaavalta. Tilinpäätös osoittaa 46 prosentin ylijäämää.	Valmis
Tarkistaa vanhoja rakennuslupia ja pitää lopputarkastukset, käydä läpi kiinteistö- ja rakennusrekisteri.	Tarkastetaan lopputarkastamattomia rakennuksia, joiden rakennusluvut ovat vuodelta 2013. Parannetaan yhteistyötä Väestörekisterikeskuksen ja maistraatin kanssa.	Hoidetaan organisaation sisäisin voimavaroin.	Periaatteessa käyty läpi. Kiinteistö- ja rakennusrekistereitä päivitetään säännöllisesti sekä kiinteistöveroselvityksen yhteydessä.	Valmis
Jatkaa ja kehittää digitalisointia.	Asioin-palvelu otetaan käyttöön.	Saadaan joustavasti toimiva järjestelmä, joka tuo vuoden aikana työaikasäästöjä.	Sähköiselle arkistoinnille on akuutti tarve. Otetaan keskusteltavaksi hallinnon kanssa 2021.	Myöhässä
Käydä läpi ja päivittää rakennus- ja verorekisterit.	Viisivuotishanke Mustasaaren kokoisessa kunnassa. Palkataan projektinvetäjä.	Parannetaan kunnan kiinteistö- ja rakennusrekisterien laatua ja lisätään kiinteistöverotuloja.	FCG:n kanssa aloitettu yhteistyö jatkuu. Ensimmäiset tiedot osa-alueesta 1 on siirretty veroviranomaisille hankesuunnitelman mukaisesti.	Toteutuu suunnitellusti
Kunnan rakennusjärjestyksen päivitys suunnitellaan.	Aloitetaan vuoden aikana. Muodostetaan työryhmä.	Kunnan uuden rakennusjärjestyksen perusteet ja rakenne vahvistetaan vuoden aikana.	Hankeryhmä nimetty ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) aloitettu. Viedään lautakunnalle keväällä 2021 hankeryhmän otettua kantaa OAS:ään.	Toteutuu suunnitellusti

Toimielin:
Tilivelvollinen:

RAKENNUSLAUTAKUNTA
Johtava rakennustarkastaja Michael Ek

RAKENNUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	1 149	300	550	183,3 %	47,9 %
Maksutuotot	303 161	326 760	476 312	145,8 %	157,1 %
Tuet ja avustukset	981	0	1 786	0,0 %	182,1 %
Muut toimintatuotot	7 270	6 000	9 835	163,9 %	135,3 %
Toimintatuotot yhteensä:	312 561	333 060	488 482	146,7 %	156,3 %
Valmistus omaan käyttöön	6 440	0	4 687	0,0 %	72,8 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-288 069	-275 280	-306 190	111,2 %	106,3 %
Palvelujen ostot	-48 806	-285 070	-126 484	44,4 %	259,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 428	-11 500	-7 699	66,9 %	57,3 %
Avustukset	0	0	0	0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	-10 698	-11 210	-10 873	97,0 %	101,6 %
Toimintakulut yhteensä:	-361 002	-583 060	-451 247	77,4 %	125,0 %
TOIMINTAKATE	-42 001	-250 000	41 923	-16,8 %	-99,8 %

Toimielin:
Tilivelvollinen:
LÄNSIRANNIKON VALVONTALAUTAKUNTA
Ympäristö- ja ympäristöterveydenhuollon päällikkö Tommy Stenlund

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Terveystensuojelulla ja elintarvikevalvonnalla on valvontasuunnitelmat laaduttuun valvontatyön turvaamiseksi yhteistoiminta-alueella.	Lautakunta hyväksyy valvontasuunnitelmat.	Valvontasuunnitelmien toteutumaprosentti on vähintään 70 prosenttia.	Terveystensuojelun tarkastuksista on tehty 56 prosenttia. Elintarvikevalvonnan tarkastuksista on tehty 49 prosenttia. Tupakka- ja nikotiinivalvonnan tarkastuksista on tehty 53 prosenttia. Koronapandemian ja keskusviranomaisien ohjeiden vuoksi tarkastustiheys on selvästi jäänyt suunnitellusta. Yksi ympäristöterveydenhuollon virka oli täyttämättä syksyllä.	Ei toteudu
Ympäristönsuojelulla on valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma.	Ympäristöjaosto hyväksyy valvontasuunnitelman mukaisen valvontaohjelman.	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa ja -ohjelmaa noudatetaan.	Suunnitelma ei toteutunut muun muassa täyttämättömien virkojen, virkojen liian vähäisen määrän ja osa-aikajärjestelyjen vuoksi. Valvontatulosta alensi myös koronatilanne, jonka vuoksi osaa tarkastuksista ei voitu tehdä. Yksi ympäristönsuojelun virka oli täyttämättä syksyyn saakka.	Ei toteudu
Ympäristöyksikölle taataan riittävät henkilöstöresurssit lakisääteiden toteuttamiseen.	Varataan talousarviomääräraha.	Ympäristöyksikön virat on täytetty.	Yksi ympäristönsuojelun virka on täytetty.	Valmis
Ympäristöyksikkö tarjoaa verkkopohjaisia, digitaalisia palveluja yrityksille ja kuntalaisille.	Selvitetään vaihtoehtoja erityisesti ympäristönsuojelun sähköiseen lupakäsittelyyn. Varataan talousarviovaroja sähköistä asiointijärjestelmää varten.	Otetaan käyttöön sähköinen lupakäsittelyjärjestelmä.	Yhteistä sähköistä ympäristönsuojelun hakumenettelyä selvitetään yhä. Ympäristöterveydenhuollon kansallinen sähköinen ilmoituspalvelu ilppa on otettu käyttöön.	Myöhässä

Toimielin:
Tilivelvollinen:

LÄNSIRANNIKON VALVONTALAUTAKUNTA
Ympäristö- ja ympäristöterveydenhuollon päällikkö Tommy Stenlund

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Huomioidaan ja edistetään arvokkaita luontoympäristöjä.	Kunnan ympäristöviranomaisen aloitteesta aikaisemmin inventoidut luontoalueet kartoitetaan. Luontoinventointien päivityksessä tehdään yhteistyötä esimerkiksi korkeakoulujen kanssa.	Ympäristönsuojelulla on ajantasainen tieto seudun arvokkaista luontokohteista.	Kristiinankaupungin luontoalueet on inventoitu.	Valmis
Ympäristöyksiköllä on kestävä ja tasapainoinen talous.	Maksutaksat päätetään omakustannuseriaatteella ja niitä tarkistetaan vuosittain.	Talousarviota tasapainotetaan lupa-asia- ja valvontatuloilla.	Tulot ylittivät talousarvion ja menot pysyivät talousarviota pienempinä.	Valmis

LÄNSIRANNIKON VALVONTALAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	1 405 219	1 542 045	1 409 224	91,4 %	100,3 %
Maksutuotot	173 929	158 000	188 650	119,4 %	108,5 %
Tuet ja avustukset	3 715	0	4 642	0,0 %	125,0 %
Muut toimintatuotot	17 398	12 000	9 987	83,2 %	57,4 %
Toimintatuotot yhteensä:	1 600 260	1 712 045	1 612 504	94,2 %	100,8 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0,0 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-1 388 955	-1 458 530	-1 403 878	96,3 %	101,1 %
Palvelujen ostot	-153 284	-192 640	-151 143	78,5 %	98,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 317	-45 275	-47 448	104,8 %	120,7 %
Avustukset	-2 732	-13 000	-1 079	8,3 %	39,5 %
Muut toimintakulut	-15 972	-2 600	-8 955	344,4 %	56,1 %
Toimintakulut yhteensä:	-1 600 260	-1 712 045	-1 612 504	94,2 %	100,8 %
TOIMINTAKATE	0	-0	0	0,0 %	0,0 %

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg
Tehtäväalue: Erikoissairaanhoito
Talousarviovastaava: Talousjohtaja Henrik Sandback

ERIKOISSAIRAANHOITO	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	53 641	0	56 673	0,0 %	105,7 %
Toimintatuotot yhteensä:	53 641	0	56 673	0,0 %	105,7 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Palvelujen ostot	-24 291 507	-24 628 449	-24 293 324	98,6 %	100,0 %
Toimintakulut yhteensä:	-24 291 507	-24 628 449	-24 293 324	98,6 %	100,0 %
TOIMINTAKATE	-24 237 866	-24 628 449	-24 236 652	98,4 %	100,0 %

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg
Tehtäväalue: Kunnan osuus perusterveydenhuollosta
Talousarviovastaava: Talousjohtaja Henrik Sandback

KUNNAN OSUUS PERUSTERVEYDENHUOLLOSTA	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Muut toimintatuotot	62 800	0	0	0,0 %	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä:	62 800	0	0	0,0 %	0,0 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Palvelujen ostot	-13 585 518	-13 888 100	-14 029 550	101,0 %	103,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64	0	0	0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	965	0	-482	0,0 %	-50,0 %
Toimintakulut yhteensä:	-13 584 617	-13 888 100	-14 030 032	101,0 %	103,3 %
TOIMINTAKATE	-13 521 817	-13 888 100	-14 030 032	101,0 %	103,8 %

Toimielin:**Tilivelvollinen:****Tehtäväalue:****Talousarviovastaava:****KUNNANHALLITUS****Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg****Työllistäminen****Talousjohtaja Henrik Sandback**

TYÖLLISTÄMINEN	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Tuet ja avustukset	153 730	204 034	133 133	65,3 %	86,6 %
Toimintatuotot yhteensä:	153 730	204 034	133 133	65,3 %	86,6 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-84 456	-83 850	-93 482	111,5 %	110,7 %
Palvelujen ostot	-263 183	-330 034	-303 027	91,8 %	115,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 672	-3 100	-1 280	41,3 %	14,8 %
Avustukset	-457 994	-505 000	-528 867	104,7 %	115,5 %
Muut toimintakulut	-2 085	-2 050	-2 115	103,2 %	101,4 %
Toimintakulut yhteensä:	-816 390	-924 034	-928 772	100,5 %	113,8 %
TOIMINTAKATE	-662 659	-720 000	-795 639	110,5 %	120,1 %

Toimielin:**Tilivelvollinen:****Tehtäväalue:****Talousarviovastaava:****KUNNANHALLITUS****Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg****Muut kuntayhtymät ja yhteistoiminta-alueet****Talousjohtaja Henrik Sandback**

MUUT KUNTAYHTYMÄT JA YHTEISTOIMINTA-ALUEET	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP -20 verrattuna TA -20	TP -20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Muut toimintatuotot	21 944	0	14 783	0,0 %	67,4 %
Toimintatuotot yhteensä:	21 944	0	14 783	0,0 %	67,4 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	0	0	0	0,0 %	0,0 %
Palvelujen ostot	-3 022 496	-3 156 002	-3 058 461	96,9 %	101,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-74	0	0	0,0 %	0,0 %
Avustukset	0	0	-4 131	0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	-40 449	-40 680	-40 688	100,0 %	100,6 %
Toimintakulut yhteensä:	-3 063 020	-3 196 682	-3 103 280	97,1 %	101,3 %
TOIMINTAKATE	-3 041 076	-3 196 682	-3 088 497	96,6 %	101,6 %

Poistot

-66 242

-16 708

Tehtäväalue käsittää seuraavat organisaatiot

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	% talousarviosta 2020	% tilin- päätöksestä 2019
Pohjanmaan pelastuslaitos	-1 371 334	-1 441 460	-1 402 572	97,3	102,3
Vaasanseudun Areenat	-450 192	-456 500	-450 529	98,7	100,1
Länsirannikon valvontalautakunta	-557 436	-623 370	-568 366	91,2	102,0
Pohjanmaan liito	-343 094	-344 500	-344 644	100,0	100,5
SÖFUK	-196 221	-196 382	-196 383	100,0	100,1
Vöyrin maaseutulautakunta	-119 545	-131 440	-122 974	93,6	102,9
Pedersören lomituspalvelu	-3 254	-3 030	-3 029	100,0	93,1
YHTEENSÄ:	-3 041 076	-3 196 682	-3 088 497	96,6	101,6

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg
Tehtäväalue: Kiinteistötulot
Talousarviovastaava: Hallintojohtaja Linda Jakobsson-Pada

KIINTEISTÖTULOT	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	83 566	91 000	91 164	100,2 %	109,1 %
Maksutuotot	569 733	0	169 451	0,0 %	29,7 %
Muut toimintatuotot	1 659 334	2 463 480	1 425 191	57,9 %	85,9 %
Toimintatuotot yhteensä:	2 312 632	2 554 480	1 685 806	66,0 %	72,9 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	0	-11 280	-103	0,9 %	0,0 %
Palvelujen ostot	-104 799	-43 200	-122 229	282,9 %	116,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-6 812	0,0 %	0,0 %
Avustukset	-1 255	0	0	0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	-8 593	0	-62 414	0,0 %	726,3 %
Toimintakulut yhteensä:	-114 647	-54 480	-191 557	351,6 %	167,1 %
TOIMINTAKATE	2 197 985	2 500 000	1 494 250	59,8 %	68,0 %

Tuottojen jakautuminen	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	% talousarviosta 2020	% tilinpäätöksestä 2019
Maanvuokrat	517 471	300 000	435 179	145,1	84,1
Myyntivoitot	1 115 799	2 163 480	908 287	42,0	81,4
Metsänmyynti	83 566	91 000	91 087	100,1	109,0
Maankäyttösovimukset	569 733		169 451		29,7
Muut tulot	26 064		81 803		313,9
YHTEENSÄ:	2 312 633	2 554 480	1 685 806	66,0	72,9

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg
Tehtäväalue: Varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut (KuEL)
Talousarviovastaava: Talousjohtaja Henrik Sandback

VARHE- JA ELÄKEMENOPERUSTEISET MAKSUT	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-1 185 272	-1 240 000	-1 204 031	97,1 %	101,6 %
Toimintakulut yhteensä:	-1 185 272	-1 240 000	-1 204 031	97,1 %	101,6 %
TOIMINTAKATE	-1 185 272	-1 240 000	-1 204 031	97,1 %	101,6 %

MUSTASAAREN KUNTA	Kirjattu	Talousarvio	Kirjattu	% talous- arviosta 2020	% kirjatusta 2019
Toimintakate	2019	2020	2020		
Keskusvaalilautakunta/Vaalit	-70 573	0	-2 192		3,1 %
Tarkastuslautakunta/Tilintarkastus	-41 128	-40 000	-38 238	95,6 %	93,0 %
Kunnanhallitus/Keskushallinto	-5 039 668	-5 171 454	-4 906 116	94,9 %	97,4 %
Sivistyslautakunta	-38 970 429	-39 940 533	-39 407 503	98,7 %	101,1 %
Hallinto	-864 791	-956 643	-891 236	93,2 %	103,1 %
Perusopetus	-23 230 574	-23 474 515	-23 215 216	98,9 %	99,9 %
Korsholms gymnasium	-1 402 762	-1 624 425	-1 448 710	89,2 %	103,3 %
Varhaiskasvatus ja esiopetus	-13 472 303	-13 884 950	-13 852 341	99,8 %	102,8 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-2 975 060	-3 135 229	-3 013 753	96,1 %	101,3 %
Vapaa-aikatoiminta	-489 243	-525 454	-581 293	110,6 %	118,8 %
Avustukset liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimintaan	-242 104	-409 900	-374 254	91,3 %	
Mustasaaren aikuisopisto	-889 863	-854 312	-782 475	91,6 %	87,9 %
Kirjastotoiminta	-940 983	-918 110	-906 190	98,7 %	96,3 %
Mustasaaren musiikkiopisto	-412 867	-427 453	-369 540	86,5 %	89,5 %
Sosiaalilautakunta	-20 316 483	-21 101 243	-20 897 130	99,0 %	102,9 %
Hallinto	-436 727	-450 000	-403 173	89,6 %	92,3 %
Vanhustenhuolto ja kotipalvelu	-11 975 394	-12 406 110	-12 362 101	99,6 %	103,2 %
Perhe- ja yksilöhuolto	-7 904 361	-8 245 133	-8 131 855	98,6 %	102,9 %
Hoivalautakunta (tuotto)	242 188	250 000	125 354	50,1 %	51,8 %
Hallinto	16 912 200	17 460 284	17 629 485	101,0 %	104,2 %
Kansanterveystyö	-16 670 012	-17 210 284	-17 504 131	101,7 %	105,0 %
Yhdyskuntarakentamisen lautakunta (tuotto)	2 048 223	1 723 050	1 717 526	99,7 %	83,9 %
Hallinto	-376 033	-454 100	-423 553	93,3 %	112,6 %
Tekniset palvelut	-1 117 147	-1 222 790	-1 138 219	93,1 %	101,9 %
Liikenneväylät	-838 522	-851 360	-664 280	78,0 %	79,2 %
Kiinteistöosasto	4 899 710	4 938 920	4 904 941	99,3 %	100,1 %
Siivous- ja ruokapalvelut	77 151	68 270	-140 200	-205,4 %	-181,7 %
Kaavoitus	-596 935	-755 890	-821 163	108,6 %	137,6 %
Rakennuslautakunta/Rakennusvalvonta	-42 001	-250 000	41 923		
Länsirannikon valvontalautakunta	0	-0	0		19,6 %
Ympäristöterveydenhuolto	0	-0	0		18,2 %
Ympäristönsuojelu	-0	-0	-0		13,3 %
Kh/Erikoissairaanhoido	-24 237 866	-24 628 449	-24 236 652	98,4 %	100,0 %
Kh/Kunnan osuus perusterveydenhuollosta	-13 521 817	-13 888 100	-14 030 032	101,0 %	103,8 %
Kh/Työllistäminen	-662 660	-720 000	-795 639	110,5 %	120,1 %
Kh/Muut kuntayhtymät ja yhteistoiminta-alueet	-3 041 076	-3 196 682	-3 088 497	96,6 %	101,6 %
Kh/Kiinteistötulot (tuotto)*	2 197 985	2 500 000	1 494 250	59,8 %	68,0 %
Kh/Varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut (KuEL)	-1 185 272	-1 240 000	-1 204 031	97,1 %	101,6 %
YRL/Vesihuoltolaitos (tuotto)	2 107 996	1 904 890	2 115 091	111,0 %	100,3 %
TOIMINTAKATE	-103 507 640	-106 933 750	-106 125 639	99,2 %	102,5 %

*Kiinteistötuloista on siirretty kunnan tytäryhtiön Smedsby Värneservice Ab:n myynnistä saatu myyntivoitto ylimääräisiin tuottoihin tuloslaskelmassa.

INVESTOINTITALOUSARVIO	Talousarvio	Talousarvio	Tilinpäätös	Toteuma
	2020	muutoksineen 2020	2020	

KUNNANHALLITUS

KIINTEÄ OMAISUUS, sitovuustaso BRUTTO				
Menot	-800 000	-800 000	-932 697	116,6 % Yli talousarvion
Tulot	1 300 000	800 000	1 361 874	170,2 %
NETTO	500 000	0	429 177	
IRTAIN OMAISUUS				
NETTO	-700 000	-700 000	-433 487	61,9 %
ARVOPAPERIT				
Menot		-425 000	-705 900	
Tulot		1 480 000	1 488 000	
NETTO	-425 000	1 055 000	782 100	74,1 % Yli talousarvion
VAASANSEUDUN AREENAT				
NETTO	-381 000	-381 000	-380 952	100,0 %
VARATTU TOTEUTUMATTOMIIN HANKKEISIIN				
NETTO	-50 000	0		

SIVISTYSLAUTAKUNTA

IRTAIN OMAISUUS				
NETTO	-215 000	-215 000	-214 557	99,8 %

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

LIIKUNTA-ALUEIDEN KEHITTÄMISMÄÄRÄRAHA				
Menot			-76 153	
Tulot			11 200	
NETTO	-65 000	-65 000	-64 953	99,9 %
IRTAIN OMAISUUS				
NETTO	-60 000	-60 000	-26 786	44,6 %

HOIVALAUTAKUNTA

IRTAIN OMAISUUS				
NETTO	-100 000	-100 000	-53 854	53,9 %

SOSIAALILAUTAKUNTA

IRTAIN OMAISUUS				
NETTO	-80 000	-80 000	-16 959	21,2 %

INVESTOINTITALOUSARVIO	Talousarvio 2020	Talousarvio muutoksineen 2020	Tilinpäätös 2020	Toteuma
------------------------	---------------------	-------------------------------------	---------------------	---------

YHDYSKUNTARAKENTAMISEN LAUTAKUNTA

IRTAIN OMAISUUS				
Menot			-131 569	
Tulot			3 303	
NETTO	-130 000	-130 000	-128 266	98,7 %
KIINTEISTÖOSASTO				
IRTAIN OMAISUUS JA PIENET INVESTOINNIT				
NETTO	-1 000 000	-1 377 000	-1 343 070	97,5 %
KOIVULAHDEN PÄIVÄKOTIRATKAISUT				
NETTO	-450 000	-540 000	-520 200	96,3 %
SEPÄNKYLÄN KOULUKESKUKSEN VÄLIAIKAISTILAT				
NETTO		-52 000	-52 019	100,0 % Yli talousarvion
VIRASTOTALON SANEERAUS				
NETTO	0	-600 000	-628 453	104,7 % Yli talousarvion
TALONRAKENNUS				
SULVAN KOULUALUE -HANKE				
NETTO	-850 000	-1 050 000	-1 362 999	129,8 % Yli talousarvion
SEPÄNKYLÄN KOULUKESKUS				
NETTO	-600 000	-560 000	-524 755	93,7 %
BÖLEN PÄIVÄKOTI				
NETTO	-50 000	0		
MUU TALONRAKENNUS				
NETTO	-170 000	-170 000	-165 531	97,4 %
SOLHÖRNANIN PALVELUASUMISYKSIKKÖ				
NETTO	0	-40 000	-19 345	48,4 %

INVESTOINTITALOUSARVIO	Talousarvio	Talousarvio muutoksineen	Tilinpäätös	Toteuma
	2020	2020	2020	

JULKINEN OMAISUUS LIIKENNEVÄYLÄT JA PUISTOALUEET

SEPÄNKYLÄN KESKUSTA				
NETTO	-250 000	-305 000	-331 779	108,8 % Yli talousarvion
SEPÄNKYLÄ, STORGÅRDIN ALUE				
NETTO	-300 000	-335 000	-348 949	104,2 % Yli talousarvion
VANHANKAUPUNGINTIE korttelit 666–671				
NETTO	-100 000	-100 000	-88 991	89,0 %
TIEVALAISTUS				
NETTO	-250 000	-250 000	-244 985	98,0 %
MUUT RAKENNUSINVESTOINNIT, LIIKENNEVÄYLÄT JA PUISTOALUEET				
NETTO	-2 505 000	-2 433 000	-2 414 611	99,2 %

VESIHUOLTOLAITOS

IRTAIN OMAISUUS				
NETTO	-10 000	-10 000	0	
VIEMÄRÖINTI KAAVA-ALUEIDEN ULKOPUOLELLA, sitovuustaso BRUTTO				
Menot	-200 000	-200 000	-205 387	102,7 % Yli talousarvion
Tulot Liittymismaksut	20 000	44 800	77 000	171,9 %
NETTO	-180 000	-155 200	-128 387	
PÄTTIN JÄTEVEDENPUHDISTAMO				
NETTO	-90 000	-90 000	-48 327	53,7 %
Mustasaaren kunta omistaa 7,5 % Pättin puhdistamosta.				
MUUT RAKENNUSINVESTOINNIT, VESIHUOLTOLAITOS				
Menot	-982 400	-872 400	-902 373	
Tulot (Liittymismaksut)	380 000	355 000	399 733	
NETTO	-602 400	-517 400	-502 640	97,1 %

INVESTOINTITALOUSARVIO YHTEENSÄ

Menot	-10 813 400	-11 940 400	-12 174 686	
Tulot	1 700 000	2 679 800	3 341 111	
NETTO	-9 113 400	-9 260 600	-8 833 575	95,4 %

Selvitys useamman vuoden aikana toteutettavista investointihankkeista

Käynnissä olevat ja loppuun saatetut hankkeet 31.12.2020	Valtuuston hyväksymät hankekustannukset euroa	Toteutettu 31.12.2020 euroa	Poikkeama hankekustannuksesta euroa	%	Tarkennukset
TALONRAKENNUS JA SUURET KIINTEISTÖHANKKEET					
SOLF SKOLA (9634)					
NETTO, sitovuustaso:	-2 080 000	-1 372 070	707 930	34,0	
SEPÄNKYLÄN KOULUKESKUS (9633)					
NETTO, sitovuustaso:	-20 300 000	-209 466	20 090 534	99,0	Hanke on suunnitteilla. Hankekustannus investointiohjelman 2021–2025 mukaan. Hankkeen suunnitellaan jatkuvan vielä hankekauden jälkeen, joten kokonaiskustannus voi kasvaa.
SOLHÖRNAN (9635)					
NETTO, sitovuustaso:	-530 000	-19 345	510 655	96,4	
VIRASTOTALON SANEERAUS (951)					
NETTO, sitovuustaso:	-1 900 000	-628 453	1 271 547	66,9	Hankekustannus investointiohjelman 2021–2025 mukaan.

Korsholms kommun *Mustasaaren kunta* Resultaträkning 1-12/2020 *Tuloslaskelma 1-12/2020*

	Bokfört <i>Kirjattu</i> 2019	Budget <i>Talousarvio</i> 2020	Bokfört <i>Kirjattu</i> 2020	% av BU % <i>TA:sta</i> 2020	% av BS % <i>TP:stä</i> 2019
Verksamhetens intäkter <i>Toimintatuotot</i>					
Försäljningsintäkter <i>Myyntituotot</i>	33 447 736	33 390 729	34 539 093	103,4 %	103,3 %
Avgiftsintäkter <i>Maksutuotot</i>	6 811 829	6 059 877	6 068 888	100,1 %	89,1 %
Understöd och bidrag <i>Tuet ja avustukset</i>	1 047 984	867 069	976 717	112,6 %	93,2 %
Övriga verksamhetsintäkter <i>Muut toimintatuotot</i>	14 409 352	15 434 655	14 546 771	94,2 %	101,0 %
Verksamhetens intäkter sammanlagt					
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	55 716 902	55 752 330	56 131 469	100,7 %	100,7 %
Tillverkning för eget bruk <i>Valmistus omaan käyttöön</i>	511 145	184 300	253 956	137,8 %	49,7 %
Verksamhetens kostnader <i>Toimintakulut</i>					
Personalkostnader <i>Henkilöstökulut</i>	-64 444 160	-66 222 422	-65 888 817	99,5 %	102,2 %
Köp av tjänster <i>Palvelujen ostot</i>	-69 767 383	-70 742 373	-70 703 642	99,9 %	101,3 %
Material, förnödenheter och varor <i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-8 913 999	-9 113 648	-9 475 268	104,0 %	106,3 %
Understöd <i>Avustukset</i>	-4 661 208	-4 807 600	-4 469 667	93,0 %	95,9 %
Övriga verksamhetskostnader <i>Muut toimintakulut</i>	-11 948 936	-11 984 337	-11 973 670	99,9 %	100,2 %
Verksamhetens kostnader sammanlagt					
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	-159 735 687	-162 870 380	-162 511 064	99,8 %	101,7 %
VERKSAMHETSBIDRAG <i>TOIMINTAKATE</i>	-103 507 640	-106 933 750	-106 125 639	99,2 %	102,5 %
Skatteinkomster <i>Verotulot</i>	76 946 853	77 860 000	79 413 381	102,0 %	103,2 %
Statsandelar <i>Valtionosuudet</i>	33 142 640	41 100 000	42 211 346	102,7 %	127,4 %
Skattefinansiering sammanlagt <i>Verorahoitus yhteensä</i>	110 089 493	118 960 000	121 624 727	102,2 %	110,5 %
Finansiella intäkter <i>Rahoitustuotot</i>	359 900	125 000	349 480	279,6 %	97,1 %
Finansiella kostnader <i>Rahoituskulut</i>	-457 010	-500 000	-404 003	80,8 %	88,4 %
Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt					
<i>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</i>	-97 110	-375 000	-54 523	14,5 %	56,1 %
ARSBIDRAG <i>VUOSIKATE</i>	6 484 743	11 651 250	15 444 565	132,6 %	238,2 %
Avskrivningar <i>Poistot</i>	-8 237 811	-8 600 000	-8 913 295	103,6 %	108,2 %
Tilläggsavskrivningar <i>Lisäpoistot</i>			-211 701		
Extraordinära intäkter <i>Satunnaiset tuotot</i>			1 339 087		
RESULTAT <i>TULOS</i>	-1 753 068	3 051 250	7 658 656	251,0 %	-436,9 %
ACKUMULERAT <i>OVERS. 31.12 KERTYNYT YLIJ. 31.12</i>	1 337 304		8 995 960		672,7 %

Mustasaaren kunta - rahoituslaskelma, talousarviovertailu

1 000 euroa	Tilinp. 2015 (1 000 €)	Tilinp. 2016 (1 000 €)	Tilinp. 2017 (1 000 €)	Tilinp. 2018 (1 000 €)	Tilinp. 2019 (1 000 €)	Tilinp. 2020 (1 000 €)	Talousarvio 2020 (1 000 €)	Poikkeama talousarviosta 2020 (1 000 €)	Toteutettu talousarviosta 2020 %
Toiminnan rahavirta:	4 254	9 722	11 323	4 005	5 369	14 535	9 588	4 947	151,6
Vuosikate	4 856	10 189	11 658	4 851	6 485	15 445	11 651	3 793	132,6
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	1 339	0	1 339	
Tulorahoituksen korjauserät	-602	-467	-335	-846	-1 116	-2 249	-2 063	-185	109,0
Investointien rahavirta:	-8 469	-9 365	-12 446	-21 138	-20 651	-9 296	-9 660	364	96,2
Investointimenot	-9 739	-10 045	-13 202	-22 269	-22 217	-12 175	-11 940	-234	102,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	631	160	198	71	290	25	0	25	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	638	519	558	1 060	1 276	2 853	2 280	573	125,1
Toiminnan ja investointien rahavirta (A):	-4 215	357	-1 123	-17 133	-15 282	5 239	-73	5 311	-7 213,0
Antolainauksen muutokset:	119	114	109	17	209	109	108	1	100,5
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	-100	0	0	0	0	
Antolainasaamisten vähennykset	119	114	109	117	209	109	108	1	100,5
Lainakannan muutokset (netto), sitovuustaso:	4 200	0	-700	15 000	14 500	-5 786	-621	-5 165	932,1
asukasta kohti:	218	0	-36	771	746	-297	-32	-266	934,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	10 000	10 000	0	30 000	20 000	20 000	0	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 500	-5 500	-7 500	-9 500	-9 500	-13 786	-13 786	0	100,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 700	-4 500	-3 200	24 500	-6 000	-12 000	-6 835	-5 165	175,6
Oman pääoman muutokset					270		0	0	
Liittymismaksut:	659	614	501	409	385	463	400	63	115,7
Muut maksuvalmiuden muutokset:	155	-1 902	2 266	3 692	-1 603	1 458	100	1 358	
Rahoituksen rahavirta (B):	5 133	-1 173	2 176	19 118	13 760	-3 757	-13	-3 744	29 090,2
Rahavarojen muutos (A + B):	918	-817	1 052	1 984	-1 522	1 482	-86	1 568	-1 732,6
Velkataakka kunakin vuonna 31.12. (1 000 euroa):	67 700	67 700	67 000	82 000	96 500	90 714	95 879	-5 165	94,6
Velkataakka asukasta kohti kunakin vuonna 31.12.:	3 507	3 493	3 456	4 217	4 962	4 663	4 917	-254	94,8

Mustasaaren kunta
Verotuotot 2015–2020
1 000 euroa

Kunnallisvero						
Tuloveroprosentti						
20,75 Tilinp. 2015	20,75 Tilinp. 2016	20,75 Tilinp. 2017	20,75 Tilinp. 2018	20,75 Tilinp. 2019	20,75 Tilinp. 2020	20,75 Talousarvio 2020
68 148	69 120	69 600	68 348	69 716	72 079	70 690
	Muutos 2015–2016	Muutos 2016–2017	Muutos 2017–2018	Muutos 2018–2019	Muutos 2019–2020	Toteutettu TA:sta 2020
1 000 euroa prosenttia	972 1,4	480 0,7	-1 251 -1,8	1 368 2,0	2 363 3,4	1 389 102,0

Yhteisövero						
Tilinp. 2015	Tilinp. 2016	Tilinp. 2017	Tilinp. 2018	Tilinp. 2019	Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
2 505	2 197	2 650	2 430	2 494	2 995	3 000
	Muutos 2015–2016	Muutos 2016–2017	Muutos 2017–2018	Muutos 2018–2019	Muutos 2019–2020	Toteutettu TA:sta 2020
1 000 euroa prosenttia	-308 -12,3	453 20,6	-220 -8,3	64 2,6	501 20,1	-5 99,8

Kiinteistövero						
Tilinp. 2015	Tilinp. 2016	Tilinp. 2017	Tilinp. 2018	Tilinp. 2019	Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
4 500	4 598	4 579	4 579	4 737	4 339	4 170
	Muutos 2015–2016	Muutos 2016–2017	Muutos 2017–2018	Muutos 2018–2019	Muutos 2019–2020	Toteutettu TA:sta 2020
1 000 euroa prosenttia	98 2,2	-19 -0,4	0 0,0	158 3,4	-398 -8,4	169 104,1

VEROT YHTEENSÄ						
Tilinp. 2015	Tilinp. 2016	Tilinp. 2017	Tilinp. 2018	Tilinp. 2019	Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
75 152	75 915	76 828	75 357	76 947	79 413	77 860
	Muutos 2015–2016	Muutos 2016–2017	Muutos 2017–2018	Muutos 2018–2019	Muutos 2019–2020	Toteutettu TA:sta 2020
1 000 euroa prosenttia	762 1,0	914 1,2	-1 471 -1,9	1 590 2,1	2 467 3,2	1 553 102,0

Alkuperäinen talousarvio:	80 400
Toteutettu alkuperäisestä talousarviosta, 1 000 euroa:	-987
Toteutettu alkuperäisestä talousarviosta, %:	98,8

Mustasaaren kunta
Valtionosuudet 2015–2020
1 000 euroa

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus						
Tilinp. 2015	Tilinp. 2016	Tilinp. 2017	Tilinp. 2018	Tilinp. 2019	Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
28 841	30 670	30 840	30 920	31 698	32 069	31 445
	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Toteutettu
	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	TA:sta 2020
1 000 euroa	1 828	171	80	778	372	624
prosenttia	6,3	0,6	0,3	2,5	1,2	102,0

Muut opetuksen ja kulttuurin valtionosuudet						
Tilinp. 2015	Tilinp. 2016	Tilinp. 2017	Tilinp. 2018	Tilinp. 2019	Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
-2 549	-2 531	-1 981	-1 882	-1 851	-1 847	-1 944
	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Toteutettu
	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	TA:sta 2020
1 000 euroa	19	549	99	30	5	97
prosenttia	-0,7	-21,7	-5,0	-1,6	-0,3	95,0

Verontasaus						
Tilinp. 2015	Tilinp. 2016	Tilinp. 2017	Tilinp. 2018	Tilinp. 2019	Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
1 329	1 967	2 620	2 817	3 297	3 809	3 809
	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Toteutettu
	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	TA:sta 2020
1 000 euroa	638	653	198	479	513	0
prosenttia	48,0	33,2	7,5	17,0	15,6	100,0

Korvaus menetetyistä verotuloista (uusi 2020)						
					Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
					8 179	7 790
						Toteutettu
						TA:sta 2020
1 000 euroa						389
prosenttia						105,0

VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ						
Tilinp. 2015	Tilinp. 2016	Tilinp. 2017	Tilinp. 2018	Tilinp. 2019	Tilinp. 2020	Talousarvio 2020
27 621	30 106	31 479	31 855	33 143	42 211	41 100
	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Muutos	Toteutettu
	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	TA:sta 2020
1 000 euroa	2 485	1 373	377	1 287	9 069	1 111,3
prosenttia	9,0	4,6	1,2	4,0	27,4	102,7

Alkuperäinen talousarvio:	36 800
Toteutettu alkuperäisestä talousarviosta, 1 000 euroa:	5 411
Toteutettu alkuperäisestä talousarviosta, %:	114,7

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Mustasaaren kunta Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2020 Ulkoiset tilitapahtumat	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019	Muutos 2019–2020 %	Muutos 2019–2020 euroa
Myyntituotot	14 263 870	13 414 473	6,3	849 397
Maksutuotot	6 063 290	6 805 919	-10,9	-742 629
Tuet ja avustukset	976 717	1 047 984	-6,8	-71 268
Muut toimintatuotot	3 320 176	3 462 507	-4,1	-142 331
Toimintatuotot yhteensä	24 624 052	24 730 883	-0,4	-106 830
Valmistus omaan käyttöön	253 956	511 145	-50,3	-257 189
Henkilöstökulut yhteensä, joista	-65 888 817	-64 444 160	2,2	-1 444 657
Palkat ja palkkiot	-53 770 930	-52 587 272	2,3	-1 183 658
Eläkekulut	-10 235 416	-10 117 592	1,2	-117 824
Muut henkilösivukulut	-1 882 471	-1 739 296	8,2	-143 175
Palvelujen ostot	-49 611 234	-49 006 770	1,2	-604 465
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 265 926	-8 760 571	5,8	-505 355
Avustukset	-4 469 667	-4 661 208	-4,1	191 541
Muut toimintakulut	-1 768 003	-1 876 959	-5,8	108 955
Toimintakulut yhteensä	-131 003 647	-128 749 668	1,8	-2 253 980
Toimintakate	-106 125 639	-103 507 640	2,5	-2 617 999
Verotulot	79 413 381	76 946 853	3,2	2 466 528
Valtionosuudet	42 211 346	33 142 640	27,4	9 068 706
Verorahoitus yhteensä	121 624 727	110 089 493	10,5	11 535 234
Korkotuotot	18	1 949	-99,1	-1 931
Muut rahoitustuotot	349 462	357 951	-2,4	-8 489
Korkokulut	-402 966	-452 678	-11,0	49 712
Muut rahoituskulut	-1 037	-4 333	-76,1	3 296
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-54 523	-97 110	-43,9	42 588
Vuosikate	15 444 565	6 484 743	138,2	8 959 822
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 913 295	-8 237 811	8,2	-675 485
Lisäpoistot	-211 701			-211 701
Poistot yhteensä	-9 124 997	-8 237 811	10,8	-887 186
Satunnaiset tulot	1 339 087			
Satunnaiset menot				
Satunnaiset erät yhteensä	1 339 087			
Tilikauden tulos	7 658 656	-1 753 068		9 411 724
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)				
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)				
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	7 658 656	-1 753 068		9 411 724
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,8	19,3		
Vuosikate/Poistot, %	169,3	78,7		
Vuosikate, euroa asukasta kohti	794	333	138,1	460
Kertynyt ylijäämä 31.12., euroa	8 995 960	1 337 304	572,7	7 658 656
Kertynyt ylijäämä, euroa asukasta kohti	462	69	572,5	394

Mustasaaren kunta Rahoituslaskelma 1.1.–31.12.2020	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019	Muutos 2019–2020 %	Muutos 2019–2020 euroa
Vuosikate	15 444 565	6 484 743	138,2	8 959 822
Satunnaiset erät	1 339 087			
Tulorahoituksen korjauserät	-2 248 760	-1 115 799	133,8	-1 132 961
Toiminnan rahavirta	14 534 892	5 368 944	228,9	9 165 948
Investointimenot	-12 174 686	-22 217 304	-45,1	10 042 618
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 345	290 463	-373,5	-265 118
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 853 177	1 275 981	148,8	1 577 196
Investointien rahavirta	-9 296 163	-20 650 860	-53,7	11 354 697
Toiminnan ja investointien rahavirta (A)	5 238 729	-15 281 916	-119,8	20 520 645
Antolainasaamisten lisäys				0
Antolainasaamisten vähennys	108 500	208 500	-85,5	-100 000
Antolainauksen muutokset yhteensä	108 500	208 500	-591,1	-100 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	30 000 000		-10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 785 714	-9 500 000	45,1	-4 285 714
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-12 000 000	-6 000 000	-24,5	-6 000 000
Lainakannan muutokset yhteensä	-5 785 714	14 500 000	-135,2	-20 285 714
Oman pääoman muutokset		269 904		-269 904
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	214 868	106 009	102,7	108 859
Vaihto-omaisuuden muutos	-145 207	24 874	348,1	-170 081
Saamisten muutos	282 976	59 721	-66,9	223 254
Korottomien velkojen muutos	1 567 868	-1 408 821	68,0	2 976 689
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	1 920 504	-1 218 217	76,5	3 138 721
Rahoituksen rahavirta (B)	-3 756 710	13 760 187	-91,6	-17 516 897
Rahavarojen muutos (A + B)	1 482 019	-1 521 729	151,4	3 003 749
Rahavarat 31.12.	4 127 079	2 645 060	35,6	1 482 019
Rahavarat 1.1.	2 645 060	4 166 789	90,9	1 984 492
Rahavarojen muutos	1 482 019	-1 521 729	151,4	3 003 749
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa	-27 943 302	-37 397 244	-29,4	9 453 942
Investointien tulorahoitus, %	127,1	29,6		
Lainanhoitokate	1,4	0,6		
Maksuvalmius, kassapäivät	10	6		
Velkataakka 31.12., euroa	90 714 286	96 500 000	-7,1	-5 785 714
Velkataakka, euroa asukasta kohti 31.12.	4 663	4 962	-7,1	-299
Asukasluku 31.12.	19 454	19 448	0,0	6

Mustasaaren kunta				
Tase	31.12.2020	31.12.2019		
VASTAAVAA	euroa	euroa		
			Muutos	
			%	euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	164 564 261	162 252 834	1,4	2 311 427
Aineettomat hyödykkeet	2 436 647	2 036 722	19,6	399 925
Aineettomat oikeudet	159 480	205 127	-22,3	-45 647
Muut pitkävaikutteiset menot	2 277 167	307 785	639,9	1 969 382
Ennakkomaksut	0	1 523 810		
Aineelliset hyödykkeet	143 625 230	142 177 243	1,0	1 447 987
Maa- ja vesialueet	17 339 849	16 688 317	3,9	651 532
Rakennukset	82 569 631	84 466 274	-2,2	-1 896 643
Kiinteät rakenteet ja laitteet	37 642 744	36 409 644	3,4	1 233 100
Koneet ja kalusto	2 360 302	3 059 903	-22,9	-699 601
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 712 704	1 553 105	139,1	2 159 600
Sijoitukset	18 502 384	18 038 869	2,6	463 515
Osakkeet ja osuudet	17 687 500	17 115 485	3,3	572 015
Muut lainasaamiset	745 249	853 749	-12,7	-108 500
Muut saamiset	69 635	69 635	0,0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	31 948	31 299	2,1	649
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	31 948	31 299	2,1	649
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 917 009	7 572 758	17,8	1 344 251
Vaihto-omaisuus	534 162	388 955	37,3	145 207
Aineet ja tarvikkeet	534 162	388 955	37,3	145 207
Saamiset	4 255 768	4 538 744	-6,2	-282 976
Pitkäaikaiset saamiset	1 785	1 785		0
Muut saamiset	1 785	1 785		0
Lyhytaikaiset saamiset	4 253 983	4 536 959	-6,2	-282 976
Myyntisaamiset	2 995 324	2 743 100	9,2	252 224
Muut saamiset	854 253	767 918	11,2	86 334
Siirtosaamiset	404 406	1 025 940	-60,6	-621 534
Rahoitusarvopaperit	19 325	19 325	0,0	0
Osakkeet ja osuudet	19 325	19 325	0,0	0
Rahat ja pankkisaamiset	4 107 754	2 625 735	56,4	1 482 019
Vastaavaa yhteensä	173 513 218,16	169 856 892	2,2	3 656 326

Mustasaaren kunta				
Tase	31.12.2020	31.12.2019		
VASTATTAVAA	euroa	euroa		
			Muutos	
			%	euro
OMA PÄÄOMA	55 415 828	47 757 172	16,0	7 658 656
Peruspääoma	46 419 868	46 419 868	0,0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 337 304	3 090 371	-56,7	-1 753 068
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 658 656	-1 753 068	-536,9	9 411 724
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	716 096	500 579	43,1	215 516
Valtion toimeksiannot	337 503	132 100	155,5	205 403
Lahjoitusrahastojen pääomat	234 109	225 132	4,0	8 977
Muut toimeksiantojen pääomat	144 483	143 347	0,8	1 136
VIERAS PÄÄOMA	117 381 295	121 599 141	-3,5	-4 217 846
Pitkäaikainen	58 852 172	52 979 717	11,1	5 872 455
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	49 571 430	44 214 286	12,1	5 357 144
Liittymismaksut ja muut velat	9 280 742	8 765 431	5,9	515 311
Lyhytaikainen	58 529 123	68 619 424	-14,7	-10 090 301
Joukkovelkakirjalainat	26 500 000	38 500 000	-31,2	-12 000 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 642 856	13 785 714	6,2	857 142
Saadut ennakot	94 868	63 488	49,4	31 380
Ostovelat	6 220 167	6 024 038	3,3	196 129
Muut velat	2 602 773	2 594 472	0,3	8 301
Siirtovelat	8 468 459	7 651 713	10,7	816 746
Vastattavaa yhteensä	173 513 218	169 856 892	2,2	3 656 326
Omavaraisuusaste, %	32,0	28,1		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	80,2	90,1		
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa	8 995 960	1 337 304	572,7	7 658 656
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	462	69	572,5	394
Lainakanta 31.12., euroa	90 714 286	96 500 000	-6,0	-5 785 714
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 663	4 962	-6,0	-299
Lainat ja vastuut, 31.12.	92 401 556	98 485 678	-6,2	-6 084 122
Lainat ja vastuut, euroa/asukas	4 750	5 064	-6,2	-314
Lainasaamiset, euroa	745 249	853 749	-12,7	-108 500
Asukasluku	19 454	19 448	0,0	6

KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNITULOSLASKELMA	1.1.–31.12.2020 euroa	1.1.–31.12.2019 euroa
Toimintatuotot	59 933 824	60 089 424
Toimintakulut	-163 900 623	-161 850 210
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-23 556	236 372
Toimintakate	-103 990 355	-101 524 415
Verotulot	79 370 381	76 903 146
Valtionosuudet	42 211 346	33 142 640
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7 408	4 216
Muut rahoitustuotot	422 545	268 254
Korkokulut	-541 909	-578 596
Muut rahoituskulut	-57 271	-67 885
Vuosikate	17 422 146	8 147 360
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 698 624	-10 041 821
	-485 423	
Satunnaiset erät; tuotot	1 571 573	0
Satunnaiset erät; kulut	0	0
Tilikauden tulos	7 809 672	-1 894 461
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	0	0
Varausten lisäys (-)	0	-21
Rahastojen lisäys (-)	0	19 360
Tilikauden verot	-8 439	-10 850
Laskennalliset verot	-23 460	-3 658
Vähemmistöosuudet	31 367	32 809
Tilikauden yli-/alijäämä	7 809 140	-1 856 822
Toimintatuotot/toimintakulut, %	36,6	37,1
Vuosikate/poistot, %	162,8	81,1
Vuosikate, euroa/asukas	896	419
Asukasluku	19 454	19 448

KUNTAKONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	1.1.–31.12.2020 euroa		1.1.–31.12.2019 euroa	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 422 146		8 147 360	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	23 556		-236 372	
Satunnaiset erät	1 571 573		0	
Tilikauden verot	-8 439		-10 850	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 036 674	16 972 162	-1 019 059	6 881 079
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-21 119 204		-28 827 026	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	839 132		2 314 782	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 108 442	-18 171 630	1 484 407	-25 027 837
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 199 468		-18 146 758	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0		-27 681	
Antolainasaamisten vähennys	7 500	7 500	7 500	-20 181
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	29 125 297		30 357 550	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 825 517		-10 432 678	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15 857 834	-1 558 054	-1 644 548	18 280 324
Oman pääoman muutokset	0		239 904	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	173 726		71 961	
Vaihto-omaisuuden muutos	-423 337		33 028	
Saamisten muutos	745 999		-267 112	
Korottomien velkojen muutos	2 677 060	3 173 448	-1 122 698	-128 4820,2
Rahoituksen rahavirta	1 622 894		17 215 226	
Rahavarojen muutos	423 426		-931 532	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	7 177 518		6 756 612	
Rahavarat 1.1.	6 754 092	423 426	7 688 144	-931 532
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-41 706 539		-44 100 469	
Investointien tulorahoitus, %	85,9		30,7	
Lainanhoitokate	1,2		0,6	
Kassan riittävyys, pv	13		12	

KONSERNITASE

Mustasaaren kuntakonserni VASTAAVAA	31.12.2020 euroa	31.12.2019 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	193 419 949	187 292 054
Aineettomat hyödykkeet	2 475 393	1 912 798
Aineettomat oikeudet	195 276	255 414
Muut pitkävaikutteiset menot	2 280 117	312 672
Ennakkomaksut	0	1 344 712
Aineelliset hyödykkeet	183 635 723	178 220 728
Maa- ja vesialueet	18 538 354	17 887 396
Rakennukset	111 106 085	112 159 647
Kiinteät rakenteet ja laitteet	38 734 314	38 284 511
Koneet ja kalusto	3 355 743	4 209 551
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11 901 227	5 679 623
Sijoitukset	7 308 833	7 158 528
Osakkuusyhteisöosuudet	3 895 595	3 917 250
Osakkeet ja osuudet	3 253 061	3 049 570
Muut lainasaamiset	14 003	21 503
Muut saamiset	146 175	170 205
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	189 726	136 153
Valtion toimeksiannot	111 552	61 146
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	74 733	71 566
Muut toimeksiantojen varat	3 441	3 441
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 475 046	16 669 533
Vaihto-omaisuus	1 124 017	700 680
Aineet ja tarvikkeet	1 124 017	700 680
Saamiset	8 173 511	9 212 241
Pitkäaikaiset saamiset	273 559	334 091
Lainasaamiset	271 774	332 306
Muut saamiset	1 785	1 785
Lyhytaikaiset saamiset	7 899 952	8 878 150
Myyntisaamiset	5 660 200	6 111 850
Lainasaamiset	28 686	28 360
Muut saamiset	1 568 478	1 455 064
Siirtosaamiset	642 587	1 282 876
Rahoitusarvopaperit	576 857	594 822
Osakkeet ja osuudet	576 857	594 822
Rahat ja pankkisaamiset	6 600 662	6 161 790
Vastaavaa yhteensä	210 084 720	204 097 740

Mustasaaren kuntakonserni VASTATTAVAA	31.12.2020 euroa	31.12.2019 euroa
OMA PÄÄOMA	62 552 616	54 884 589
Peruspääoma	46 419 868	46 419 868
Arvonkorotusrahasto	1 275 214	1 393 961
Muut omat rahastot	467 963	487 240
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	6 580 432	8 440 342
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 809 140	-1 856 822
VÄHEMMISTÖOSUDET	853 264	929 462
PAKOLLISET VARAUKSET	679 768	717 193
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	908 949	681 651
Valtion toimeksiannot	449 063	193 255
Lahjoitusrahastojen pääomat	309 592	339 263
Muut toimeksiantojen pääomat	150 295	149 133
VIERAS PÄÄOMA	145 090 123	146 884 845
Pitkäaikainen	77 001 270	64 774 828
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	64 155 359	50 666 735
Lainat julkisyhteisöiltä	2 926 978	3 051 196
Lainat muilta luotonantajilta	863 724	919 831
Muut velat	9 055 210	10 137 066
Lyhytaikainen	68 088 853	82 110 017
Joukkovelkakirjalainat	27 061 440	39 096 288
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 892 524	19 731 505
Lainat muilta luotonantajilta	55 852	48 376
Saadut ennakot	102 446	1 018 851
Ostovelat	9 385 484	8 410 548
Muut velat	3 168 964	3 100 442
Siirtovelat	11 222 245	10 527 570
Laskennalliset verot	199 896	176 436
Vastattavaa yhteensä	210 084 720	204 097 740
Omavaraisuusaste, %	30,2	27,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	79,9	85,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa	14 389 571	6 583 520
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	740	339
Konsernin lainat, euroa/asukas	5 755	5 837
Konsernin lainakanta 31.12., euroa	111 955 877	113 513 931
Lainat ja vastuut, 31.12.	114 319 466	116 146 981
Lainat ja vastuut, euroa/asukas	5 876	5 972
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa	14 003	21 503
Kunnan asukasluku	19 454	19 448

LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus merkitään taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu etukäteen laaditun poistosuunnitelman mukaan (liitetiedoissa).

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet merkitään taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus merkitään taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit merkitään taseeseen hankintamenoa.

1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen kiinteistötytäryhteisön keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhtiö on 1.1. 2009 muuttanut poistosuunnitelmaansa vastaamaan paremmin kunnan poistosuunnitelmaa. Yhtiön poistosuunnitelmaa käytetään konsernitilinpäätöksessä. Aiempien tilikausien poistoja on oikaistu vastaamaan kunnan poistosuunnitelmaa. Ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

2.1 Ulkoiset toimintatuotot

Kunnan toimintatuotot tehtäväalueittain ja konsernin toimintatuotot yhteisöittäin				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Kunnan tehtäväalueet:			24 731 040	25 071 486
Sivistyspalvelut	3 779 978	4 087 533		
Sosiaalipalvelut	4 094 330	3 688 396		
Terveyspalvelut	7 863 701	7 838 978		
Konsernipalvelut	8 886 044	9 115 975		
Konserniyhteisöjen toimintatuotot:				
Vaasan sairaanhoitopiiri			25 725 933	24 935 180
Eskoon kuntayhtymä			92 180	95 267
Kårkullan kuntayhtymä			1 643 336	1 703 098
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur			4 830 653	4 615 845
Pohjanmaan liitto			294 141	412 718
Vaasanseudun Areenat			556 837	818 237
Fastighets Ab Korsholms Bostäder			1 631 953	1 585 957
Smedsby Värmeservice Ab			427 751	834 237
Kiinteistö Oy Merten Talo			0	17 400
Yhteensä	24 624 052	24 730 883	59 933 824	60 089 424

2.2 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Kiinteistöjen ja maa-alueiden myyntivoitot				
- Maa-alueiden myynti	909 673	1 091 337	909 673	1 091 337
- Kiinteistöjen myynti				
Muut myyntivoitot	1 339 087	24 462	1 365 231	24 482
Muut toimintatappiot				
Kiinteistöjen myyntitappiot				
Irtaimen omaisuuden myyntitappiot			-22	563
Osakkeiden myyntitappiot				

2.3 Verojen ja valtionosuuksien erittely

Katso sivut 42–43.

2.4 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelma

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.4.1998 § 37.

Muutokset hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.12.2002 § 92, 20.3.2003 § 18 ja 10.2.2014 § 4.

Poistomenetelmä: tasapoisto, jollei muuta mainita.

Poistot lasketaan kunkin kohteen käyttöönottokuukaudesta. Jos tarkkaa käyttöönottokuukautta ei voida antaa, käytetään heinäkuuta käyttöönottokuukautena. Pysyvän vastaavan hyödykkeen vähimmäisraja on 5 000 euroa (alv 0 %), jos kohde on otettu käyttöön ennen vuotta 2013, ja vuodesta 2013 lähtien 10 000 euroa (alv 0 %).

Aineettomat hyödykkeet	Kohde otettu käyttöön	
	ennen 2013 poisto aika vuosina	2013 alkaen poisto aika vuosina
ATK-ohjelmistot	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	5	5
Kunnanvaltuuston päätöksellä voidaan yksittäisten kohteiden osalta käyttää pidempää, korkeintaan 20 vuoden poisto aikaa.		

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
--------------------	------------	--

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	40	20–40*
Näihin luetaan kaikki rakennustavasta riippumatta, kuten virastotalo, kulttuuritalo, koulut, päiväkodit, paloasemat, vanhainkodit, terveyskeskus sekä vastaavat rakennukset.		

Tehdas- ja tuotantorakennukset	25	20
--------------------------------	----	----

Talousrakennukset	15	10
-------------------	----	----

Museorakennukset	15	15
------------------	----	----

Vapaa-ajan rakennukset	20	20
------------------------	----	----

Näihin luetaan urheilumajat, loma-asunnot ja huoltorakennukset.

Asuinrakennukset	40	30–40*
------------------	----	--------

Rakennus luetaan asuinrakennukseksi, jos vähintään 50 % on asuinhuoneistoja. Muutoin luokittelu tapahtuu rakennuksen pääasiallisen käytön mukaan.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	15	15
-------------------------------	----	----

Sillat, laiturit ja uimalat	10	10
-----------------------------	----	----

Muut maa- ja vesirakenteet	15	15
----------------------------	----	----

Näihin luetaan mm. liikunta- ja vapaa-aikapaikat, jotka eivät kuulu muihin ryhmiin.

Vedenjakeluverkosto	30	30
---------------------	----	----

Viemäriverkko	30	30
---------------	----	----

Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	15	15
--	----	----

Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10	10
--	----	----

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	10
---	----	----

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet	7	4
------------------	----------	----------

Näihin luetaan kaikenlaiset kuljetusvälineet veneistä ja moottorikelkoista paloautoihin.

Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	7	5
---	----------	----------

Muut laitteet ja kalusteet	3	3
----------------------------	----------	----------

Näihin luetaan kaikki muu pysyviin vastaaviin kuuluva irtain omaisuus, jonka hankintahinta kokonaisuudessaan ylittää 10 000 euroa (5 000 euroa ennen vuotta 2013).

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
--------------	-------------------------------

Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
-------------------------	-------------------

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa
---------------------	-------------------

Kuntakonsernissa tehdyt poistot

Kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on osakkaana, Ab Stormossen Oy ja Smedsby Värmeservice Ab. Näihin yhteisöihin sovelletaan kunkin yhteisön poistosuunnitelmaa konsernitasetta laadittaessa.

* kunnanhallitus päättää poistoajoista tällä aikavälillä, kun uusia kohteita otetaan käyttöön. Jollei erillistä päätöstä tehdä, käytetään lyhintä poistoaikaa.

- kunnanhallitus päätti vuonna 2013 ja 2014 käyttöön otettavien kohteiden poistoajoista 24.3.2014
- kunnanhallitus päätti vuonna 2015 käyttöön otettujen kohteiden poistoajoista 5.4.2016
- kunnanhallitus päätti vuonna 2018 käyttöön otettujen kohteiden poistoajoista 4.3.2019
- kunnanhallitus päätti vuonna 2019 käyttöön otettujen kohteiden poistoajoista 30.3.2020

Tilinpäätöksessä 2020 on tehty lisäpoistoja yhteensä 211 701 euroa. Lisäpoistot liittyvät Sepänkylän koulukeskuksen rakennuksiin, joiden taloudellinen käyttöikä on todennäköisesti lyhyempi kuin alkuperäisessä poistosuunnitelmassa.

3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

3.1.1 Pysyvät vastaavat

Kunnan aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakko- maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	205 127	307 785	1 523 810	2 036 722
Lisäykset tilikauden aikana	68 600	2 107 244	0	2 175 845
Vähennykset tilikauden aikana			-1 523 810	-1 523 810
Poistot tilikauden aikana	-114 247	-137 863		-252 110
Poistamaton hankintameno 31.12.	159 480	2 277 167	0	2 436 647
Kirjanpitoarvo 31.12.	159 480	2 277 167	0	2 436 647

Konsernin aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakko- maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	255 414	312 672	1 523 810	2 091 895
Lisäykset tilikauden aikana	75 912	2 107 244	0	2 183 157
Vähennykset tilikauden aikana			-1 523 810	-1 523 810
Siirrot erien välillä	0			0
Poistot tilikauden aikana	-136 051	-139 799		-275 850
Arvonlaskutukset ja niiden palautukset		0		0
Poistamaton hankintameno 31.12.	195 276	2 280 117	0	2 475 393
Kirjanpitoarvo 31.12.	195 276	2 280 117	0	2 475 393

Kunnan aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	16 688 317	84 466 274	36 409 644	3 059 903	1 553 105	142 177 243
Lisäykset tilikaudella	932 697	2 530 799	4 384 262	809 392	3 341 347	11 998 498
Rahoitusosuudet tilikaudella		0	-25 345	0	0	-25 345
Vähennykset tilikaudella	-281 166	-189 366	0		-1 181 747	-1 652 279
Poistot tilikaudella		-4 026 375	-3 125 817	-1 508 994		-8 661 185
Lisäpoistot		-211 701				-211 701
Poistamaton hankintameno 31.12.	17 339 849	82 569 631	37 642 744	2 360 302	3 712 704	143 625 230
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 339 849	82 569 631	37 642 744	2 360 302	3 712 704	143 625 230

Konsernin aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	17 757 978	110 684 059	37 380 433	4 208 844	5 679 623	175 710 937
Lisäykset tilikaudella	944 159	8 304 792	4 581 862	1 092 214	8 061 019	22 984 046
Rahoitusosuudet tilikaudella		-3 539 001	-144 390	-5 318	0	-3 688 709
Vähennykset tilikaudella	-281 166	-189 366	0	-44 262	-1 449 086	-1 963 880
Siirrot erien välillä	0	390 329	204 194	0	-390 329	204 194
Poistot tilikaudella		-5 219 119	-3 287 786	-1 895 735	0	-10 402 640
Arvonalentumiset ja niiden palautukset		-483 115	0			-483 115
Poistamaton hankintameno 31.12.	18 420 972	109 948 579	38 734 314	3 355 743	11 901 227	182 360 834
Arvonkorotukset	117 382	1 157 507				1 274 889
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 538 354	111 106 085	38 734 314	3 355 743	11 901 227	183 635 723

3.1.2 Pysyvien vastaavien sijoitukset

Kunnan pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet				Muut lainasaamiset ja muut saamiset		
	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet ja osuudet tytä- yhteisöissä	Osakkeet ja osuudet osakkuusyht.	Muut osakkeet ja osuudet	Muut laina- saamiset	Muut saamiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	11 009 536	2 759 173	1 672 600	1 674 176	853 749	69 635	18 038 869
Lisäykset tilikaudella	0	690 000		15 900	0		705 900
Vähennykset tilikaudella	0	-100 913		-32 972	-108 500		-242 385
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 009 536	3 348 260	1 672 600	1 657 104	745 249	69 635	18 502 384
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 009 536	3 348 260	1 672 600	1 657 104	745 249	69 635	18 502 384

Konsernin pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet				Muut lainasaamiset ja muut saamiset		
	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet ja osuudet tytä- yhteisöissä	Osakkeet ja osuudet osakkuusyht.	Muut osakkeet ja osuudet	Muut laina- saamiset	Muut saamiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			1 672 600	3 109 667	21 503	216 228	5 019 997
Lisäykset tilikaudella				210 475	0	2 602	213 077
Vähennykset tilikaudella				-65 097	-7 500	-72 655	-145 252
Osuuksien muutos, osakkuusyhteisöt 31.12.			2 222 995				2 222 995
Hankintameno 31.12.			3 895 595	3 255 045	14 003	146 175	7 310 817
Arvonkorotukset			0	-1 984			-1 984
Kirjanpitoarvo 31.12.			3 895 595	3 253 061	14 003	146 175	7 308 833

3.1.3 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt					
Nimi	Kunnan omistusosuus		Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt					
Fastighets Ab Korsholms Bostäder	100 %	1 495 000	2 341 714	4 848 267	-11 045
Kiinteistö Oy Merten Talo	51,22 %	1 050 000	895 934	161	-32 936
Kuntayhtymät					
Vaasan sairaanhoitopiiri	10,83 %	6 062 766	6 604 302	18 060 297	157 216
Kärkulla	3,09 %	271 949	250 805	1 216 883	-74 541
Eskoo	0,36 %	21 525	22 747	105 084	0
SÖFUK	19,36 %	2 241 366	5 951 434	2 580 162	177 716
Pohjanmaan liitto	8,94 %	12 049	150 073	62 164	9 442
Vaasanseudun Areenat	29,23 %	1 753 685	1 938 523	1 840 140	-38 432
Osakkuusyhteisöt					
Ab Stormossen Oy	28,26 %	219 985			
Poronkankaan Vesi Oy	37,50 %	12 614			
NLC Vaasa Oy	40,00 %	1 440 000			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, osakkuusyhteisöiltä ja muilta omistusyhteisöiltä				
	2020		2019	
	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	10 777		14 431	
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	4 558		10 977	
Korkojaksotukset			49 532	
Siirtosaamiset			43 202	
Saamiset yhteensä	15 335		118 141	

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Tuloennakot			1 581	1 627
Siirtyvät korot	449	49 963	8 848	49 963
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	226 300	250 000	367 482	306 194
Muut tulojäämät	177 657	725 978	264 676	925 092
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	404 406	1 025 940	642 587	1 282 876

Rahoitusarvopaperit		
	Kunta	
	2020	2019
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta (markkina-arvo vuoden lopussa)	308 547	328 260
Kirjanpitoarvo	19 325	19 325
Erotus	289 222	308 936

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

3.2.1 Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	46 419 868	46 419 868	46 419 868	46 419 868
Peruspääoma 31.12.	46 419 868	46 419 868	46 419 868	46 419 868
Arvonkorotusrahasto 1.1.			1 393 961	1 393 963
Vähennykset			-118 747	-2
Arvonkorotusrahasto 31.12.			1 275 214	1 393 961
Muut omat rahastot 1.1.			467 963	506 600
Lisäys				-19 360
Muut omat rahastot 31.12.			467 963	487 240
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 090 371	5 865 803	8 435 448	11 575 548
Lisäys	-1 753 068	-2 775 432	-1 855 016	-3 135 206
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 337 304	3 090 371	6 580 432	8 440 342
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 658 656	-1 753 068	7 809 140	-1 856 822
Oma pääoma yhteensä	55 415 828	47 757 172	62 552 616	54 884 589

Kärkylän kuntayhtymä on muuttanut tilinpäätöseriaatteitaan, minkä vuoksi lopputase 2019 ja alkutase 2020 eroavat toisistaan kohdassa Muut omat rahastot ja Edellisten tilikausien ylijäämä. Ero on yhteensä 19 277 euroa.

3.2.2 Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Lainat ja muut pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät maksettaviksi viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			10 162 346	5 167 167
Lainat Kuntarahoitukselta	10 000 006	8 571 430	10 974 868	8 637 694
Lainat julkisilta yhteisöiltä			1 129 886	1 393 825
Pitkäaikaiset velat yhteensä	10 000 006	8 571 430	22 267 100	15 198 686

Sekkiliimi		
	Kunta	
	2020	2019
Danske Bank	8 000 000	8 000 000
Käytetty 31.12	0	0

Pakolliset varaukset		
	Konserni	
	2020	2019
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutus	679 768	717 193
Tulevat vuokratulot		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	679 768	717 193

Velat saman konsernin yhteisöille ja osakkuusyhteisöille				
	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille Ostovelat				84 396
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä Ostovelat		2 399 942		2 679 679
Muut velat Siirtovelat	771 579		718 855	
Velat saman konsernin yhteisöille yhteensä	771 579	2 399 942	718 855	2 764 075

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat Menojäämät				
Siirtovelat valtiolle				5 754
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	7 122 225	6 889 705	9 338 475	9 256 374
Valtionosuuksien ennakot			97 943	98 992
Korkojaksotukset	201 193	260 753	218 860	278 452
Muut menojäämät	1 145 040	501 254	1 566 967	887 998
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 468 459	7 651 713	11 222 244	10 527 570

4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuudet				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Kiinnitykset omasta velasta			6 790 176	6 790 176

Leasing- ja vuokravastuut yhteensä				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Leasingvastuut				
Seuraavan tilikauden aikana erääntyvät	131 777	135 140	163 376	169 814
Myöhemmin erääntyvät	284 440	474 924	334 350	541 859
Vuokravastuut	1 271 053	1 375 614	1 865 863	1 921 377
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	362 360	299 211	493 713	423 843
Yhteensä	1 687 270	1 985 678	2 363 589	2 633 050

Vastuusitotukset				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Vastuusitotukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 488 058	3 488 058	3 684 797	3 704 002
Jäljellä oleva pääoma	2 218 857	2 303 184	2 270 841	2 469 600
Vastuusitotukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	167 732	167 732	167 732	167 732
Jäljellä oleva pääoma	62 051	65 976	62 051	65 976

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	129 730 192	117 058 608
Kunnan mahdollinen vastuu takauskeskuksen rahastosta 31.12.	80 834	77 017

Muut taloudelliset vastuut		
	Konserni	
	2020	2019
Huostaan uskotut potilasvarat	9 364	8 830
Valtion turvavarasto	7 149	6 584
Potilasvakuutus		1 055

Johdannaissopimukset		
	Kunta	Konserni
	2020	2020
Kunta (sopimukset on tehty korkosuojaustarkoituksessa)		
Koronvaihtosopimus 1, Pohjola Pankki Oyj		
Sopimus päättyy: 30.12.2024		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki maksaa)		
Kiinteä korko: 0,728 % (kunta maksaa)		
Markkina-arvo	-357 430	
Nimellismäärä (bullet)	7 000 000	
Koronvaihtosopimus 2, Kuntarahoitus Oyj		
Sopimus päättyy: 27.3.2025		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki maksaa)		
Kiinteä korko: 0,481 % (kunta maksaa)		
Markkina-arvo	-429 163	
Nimellismäärä (bullet)	10 000 000	
Konserni		
SÖFUK		
Yhteensä 5 koronvaihtosopimusta korkosuojaustarkoituksessa, markkina-arvo		-462 256
Vaasan sairaanhoitopiiri		
Yhteensä 2 koronvaihtosopimusta korkosuojaustarkoituksessa, markkina-arvo		-213 894
Kärkullan kuntayhtymä		
Yksi koronvaihtosopimus korkosuojaustarkoituksessa, markkina-arvo		-3 900
61,1 % kunnan velkataakasta oli 31.12.2019 sidottu kiinteään korkoon tai suojattu sopimuksin.		
78,5 % kunnan velkataakasta oli 31.12.2020 sidottu kiinteään korkoon tai suojattu sopimuksin.		

5. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.						
	TOISTAISEKSI		MÄÄRÄAIKAISET		YHTEENSÄ	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Henkilöstön lukumäärä 31.12.						
Konsernipalvelut	233	236	40	34	273	270
Sivistyspalvelut	563	511	230	279	793	790
Terveyspalvelut	263	267	57	66	320	333
Sosiaalipalvelut	225	210	94	109	319	319
Yhteensä	1 284	1 224	421	488	1 705	1 712

Erillinen henkilöstöraportti 2020 on laadittu.

Tilintarkastajan palkkiot			
	Kunta		
	2020	2019	
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	65 888 817	64 444 160	
Aktivoidut henkilöstökulut	269 578	431 956	
Yhteensä	66 158 395	64 876 116	

Tilintarkastajan palkkiot			
	Kunta		
	2020	2019	
BDO Auditor Ab			
Tilintarkastuspalkkiot	25 663	25 592	
Muut palkkiot	12 682	2 548	
Yhteensä	38 345	28 140	

Luottamushenkilöiden palkkioista pidätetyt puoluemaksut			
	Kunta		
	2020	2019	
Korsholms socialdemokratiska förening	560	963	
Kristdemokraterna	8	88	
MSK	2 299	3 143	
Mustasaaren kokoomus	0	30	
Mustasaaren perussuomalaiset	586	425	
SDP	78	500	
SFP Korsholm	1 970	2 768	
SFP Kevlax	2 276	3 070	
SFP Norra Korsholm	44	323	
SFP Replot-Björkö	1 082	1 631	
SFP Smedsby-Böle	1 308	1 518	
SFP Solf	1 102	1 150	
Svenska kvinnoförbundet	1 010	1 237	
Vänsterförbundet/Korsholm	0	240	
Yhteensä	12 321	17 086	

Intressitahotapahtumat

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkan suuruudesta erokorvauksesta.

Kunta on vuonna 2002 antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle Korsholms Bostäderille 2 525 000 euron lainan, josta on 31.12.2020 avoimena 673 333 euroa. Kunta on antanut Korsholms Bostäderille myös 64 416 euron pääomalainan vuonna 1998. Lainat on myönnetty muutoin markkinaehtoin, mutta niille ei ole asetettu vakuuksia. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on kunnanhallituksen jäsen.

Kunta on vuonna 2011 antanut Stundars rf:lle 70 000 euron rahalainan, josta 31.12.2019 on avoimena 7 500 euroa. Laina on myönnetty muutoin markkinaehtoin, mutta sille ei ole asetettu vakuuksia. Kunnan arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kunta on vuonna 2020 antanut Stundars rf:lle 170 000 euroa avustuksina. Valtuuston puheenjohtaja on myös yhdistyksen puheenjohtaja.

Kunta on vuonna 2020 myöntänyt Korsholms 4H -yhdistykselle yhteensä 14 580 euron avustuksen. Yksi kunnanhallituksen varajäsenistä kuuluu yhdistyksen hallitukseen.

Kunta on vuonna 2020 myöntänyt Folkhälsan i Korsholm rf:lle avustuksina yhteensä 120 057 euroa. Valtuuston puheenjohtaja kuuluu yhdistyksen hallitukseen.

Kunta on vuonna 2020 myöntänyt Korsholman Musiikkijuhlat ry:lle 38 000 euron avustuksen. Valtuuston III varapuheenjohtaja kuuluu yhdistyksen hallitukseen.

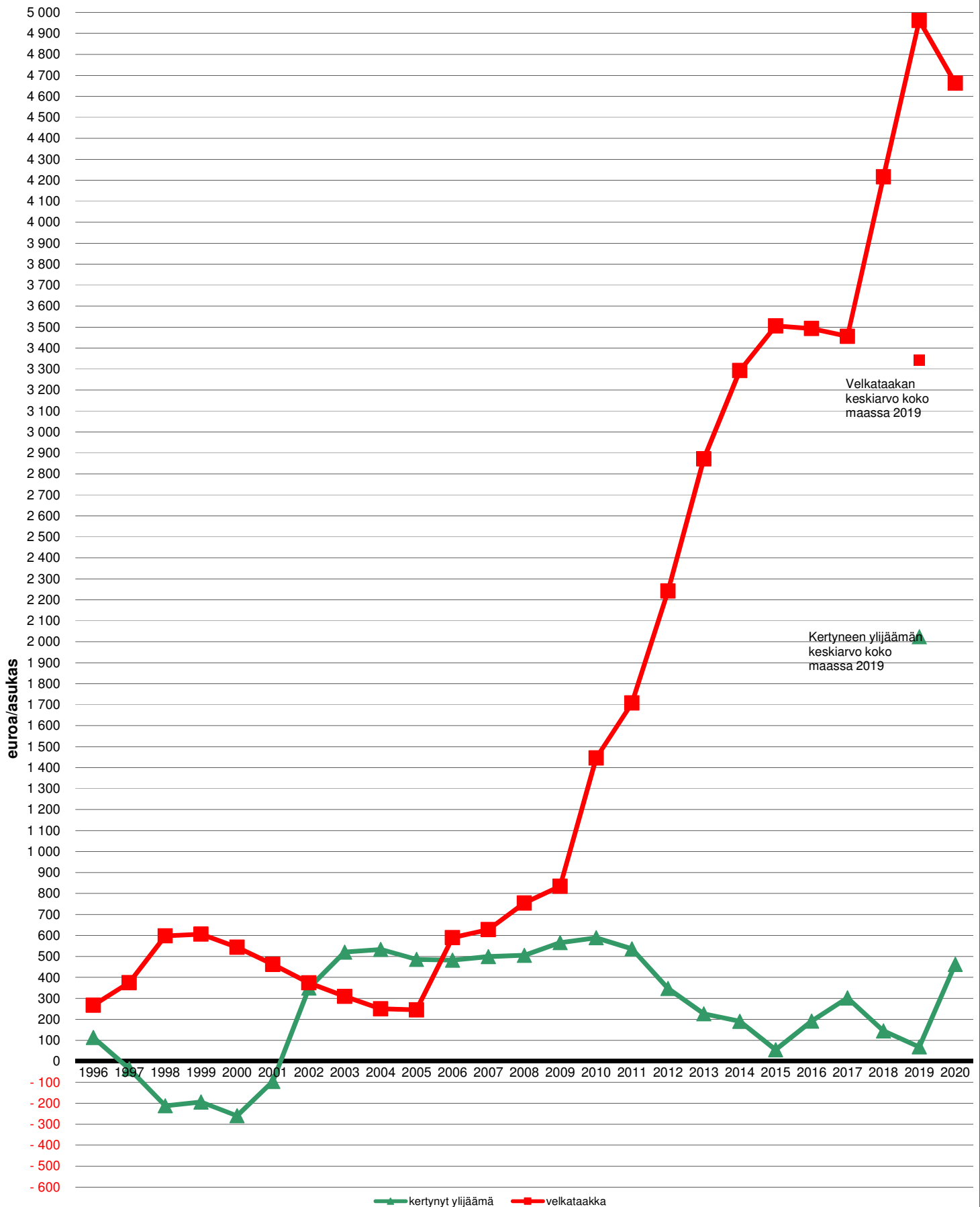
Kunta on 17.2.2012 tehnyt Merenkurkun maailmanperintö ry:n kanssa yhteistyösopimuksen kehittämistoimenpiteistä. Sopimuksessa on sovittu yhdistyksen toiminnan rahoittamisesta. Yhdyskuntarakentamisen lautakunnan puheenjohtaja on yhdistyksen toiminnanjohtaja ja kehitysjohtaja on yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Kunta on rahoittanut yhdistystä 24 856 eurolla vuonna 2020.

Kunta rahoittaa Vaasanseudun Kehitys Oy:tä summalla, joka on suhteutettu kunnan asukaslukuun. Vuonna 2020 kunnan rahoitusosuus oli 257 662 euroa ilman alv:tä. Kunnanjohtaja kuuluu yhtiön hallitukseen.

Kunta rahoittaa Vaasan seudun Matkailu Oy:tä osakassopimuksen mukaisesti. Vuonna 2020 kunnan rahoitusosuus oli 41 458 euroa ilman alv:tä. Kehitysjohtaja kuuluu yhtiön hallitukseen.

Yhteensä alle 10 000 euron intressitahotapahtumia ei ole huomioitu.

Mustasaaren kunta
Kertynyt ylijäämä ja velkataakka (euroa/asukas), åren 1996-2020

MUSTASAAREN VESIHUOLTOLAITOS

Toimintakertomus 2020

Mustasaaren vesihuoltolaitos huolehtii keskitetysti vesi- ja viemäripalveluista kunnan vahvistamilla toiminta-alueilla. Vesihuoltolaitos on osa yhdyskuntarakentamisen toimintaa.

Vesihuoltolaitoksen perustehtävänä on toimittaa laatuvaatimukset täyttävää talousvettä sekä johtaa ja puhdistaa jätevedet lupaviranomaisten vaatimusten mukaisesti.

Henkilöstötilanne ei ole muuttunut vuodesta 2019. Toimistohenkilöstö siirtyi etätöihin ja henkilöstön koulutustilaisuuksia ei ole koronaepidemian vuoksi voitu toteuttaa suunnitellusti vaan ne siirretään myöhempään ajankohtaan.

Työajan ulkopuolisesta päivystyksestä huolehtii pääasiassa vesihuoltolaitoksen oma henkilöstö.

Näytteenotto ja valvonta hoidetaan Länsirannikon ympäristöyksikön henkilöstön toimesta, ja näytteet tutkitaan KVVY Tutkimus Oy:n laboratoriossa Vaasassa.

Johtoverkon kautta jakeluun tulevan veden laatua seurataan säännöllisesti ottamalla näytteitä vahvistetun näytteenottosuunnitelman mukaisesti. Sekä Sepänkylän että Björköbyn vedenpuhdistamon valvontatutkimusohjelmaa päivitettiin vuoden aikana, ja vesinäytteitä otettiin raakavedenottamoista, puhdistamoista ja johtoverkosta näytteenottosuunnitelman mukaisesti.

Raippaluodon ja Koivulahden jätevedenpuhdistamojen jätevesien lakisääteinen valvonta sisältyy Kyrönjoen yhteistarkkailuun. Tarkkailusuunnitelmasta vastaa Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry, ja analyysit tehtiin EuroFins Ahma Oy:n laboratoriossa Seinäjoella. Yhteistarkkailu kilpailutetaan jälleen vuonna 2021.

Koivulahden jätevedenpuhdistamolla on vuoden aikana jatkettu lisättyä näytteenottoa aikaisemman mallin mukaisesti. Näytteitä otetaan puhdistusprosessin eri vaiheissa, ja näytteet viedään tutkittavaksi laboratorioon Vaasassa. Tutkimustuloksissa esiintyi ensimmäisen vuosipuoliskon aikana vaihtelua, mutta toisen vuosipuoliskon aikana prosessi on stabiloitunut ja päästöarvot ovat nyt ympäristöluvassa vahvistettujen raja-arvojen tasolla. Vuonna 2021 puhdistamo ottaa vastaan ja käsittelee jätevesiä Västerhankmosta.

Suurimpana haasteena jatkossa on vähentää Koivulahden viemäriverkkoon vuotavien hulevesien osuutta. Tähän päästään johto-osuuksien suunnitelmallisella saneerauksella ja parantamalla pintavesien hallintaa ojittamisella. Kunnassa olisi kartoitettava kiinteistöt, joiden hulevedet johdetaan viemäriverkkoon, ja kiinteistönomistajia olisi kehotettava tekemään tarvittavat toimenpiteet kiinteistöillään.

Raippaluodon jätevedenpuhdistamo täytti useimmat ympäristöluvassa asetetut vaatimukset.

Uutta vesijohtoa rakennettiin 1,58 kilometriä, joten johtoverkon kokonaispituus kasvoi 1 408,4 kilometriin. Viemäriverkkoa laajennettiin 8,2 kilometriä, ja viemäriverkon kokonaispituudeksi tuli 153,7 kilometriä. Käyttöön otettiin neljä uutta jätevesipumppaamoja, ja linjapumppaamo Koivulahdessa peruskorjattiin. Johtoverkkoja laajennettiin pääasiassa niillä asemakaavoitetuilla alueilla, jotka valmistuivat vuoden aikana.

Lintuvuoren yritysalueella Sepänkylässä on osuuksia pääjohtoverkosta saneerattu ja liitetty vuonna 2012 rakennettuun vesijohtoon. Tällä tavoin vesihuolto voidaan järjestää useammalta eri johto-osuudelta, mikä vähentää vesihuollon häiriöitä.

Veikkaalassa on otettu käyttöön uusi paineenkorotusasema ja siihen liittyvät alavesisäiliöt. Säiliöiden yhteenlaskettu tilavuus on 150 m³. Säiliöt täytetään öisin, kun kulutus on vähäistä, ja vesi pumpataan takaisin johtoverkkoon, kun kulutus on suurta. Skatilan vanha paineenkorotusasema poistetaan käytöstä vuoden 2021 aikana.

Vesijohtoverkkoon liitettiin 92 kiinteistöä, joista 41 kiinteistöä liitettiin samalla myös kunnan viemäriverkkoon. 31.12. kunnan vesijohtoverkkoon kuului 7 337 kiinteistöä ja viemäriverkkoon 2 580 kiinteistöä.

Vuoden aikana viemäriverkkoon liitettiin kuusi kiinteistöä haja-asutusalueelta, valvontaviranomaisen päätösten perusteella viemäriverkkoon liitettäviä kiinteistöjä pitäisi olla 31. Kymmenen kiinteistön omistajat eivät ole kehotuksesta huolimatta ryhtyneet minkäänlaisiin toimenpiteisiin kiinteistönsä liittämiseksi, ja 20 hakemusta odottaa päätöstä.

Laskutettu vesimäärä oli 999 655 m³ ja jätevesimäärä 700 645 m³. Vedenkulutus on edellisvuoden tasolla, mutta laskutettu jätevesimäärä on kasvanut 10 prosenttia. Laskutettu jätevesimäärä on tähänastisista suurin.

Kunnan omilta vedenpuhdistamoilta toimitettiin yhteensä 675 261 m³ vettä, ja Poronkankaan Vesi Oy:ltä ostettiin 377 498 m³ vettä.

Vaasan Vedeltä ostettiin yhteensä 43 161 m³ vettä, mikä on noin 15 000 m³ enemmän kuin aikaisempina vuosina. Syynä on ajoittain lisääntynyt vedenkulutus Vikbyn yritysalueella, minkä johdosta Sulvalle tuli vettä jakeluun Vaasan Veden johtoverkosta kesä–heinäkuussa.

Vuoden aikana korjattiin 29 vesijohtoverkon vuotoa. Pääosa vuodoista aiheutuu johtoja ympäröivistä kivistä.

Vesi

Johtoverkkoon pumpattu vesimäärä yhteensä	1 095 920 m ³
Laskutettu vesimäärä 1,30 euroa/m ³ , alv 0 %	999 655 m ³
Laskuttamaton vesimäärä (vuoto-, sammutus-, kastelu- ym. vedet)	9 %

Jätevesi

Puhdistukseen vastaanotettu jätevesimäärä yhteensä	1 040 429 m ³
Laskutettu jätevesimäärä 2,20 euroa/m ³ , alv 0 %	700 645 m ³
Vuotovesiprosentti, johtoverkkoon	32 %

Todettakoon, että vesijohtoverkon laskuttamaton vesimäärä johtuu osin Raippaluodon–Björköbyn alueen johtoverkon huuhteluista vuoden alussa.

Viemärivuotojen lisääntyminen 6 prosentilla vuodesta 2019 johtuu siitä, että vuoden aikana satoi paljon, ja tämä näkyy heti vuotovesien (hule- ja jätevedet) määrässä kunnan viemäriissä virtaavasta vedestä.

Vuoden aikana käynnistyi Västerhankmon ja Kalvholmin paineviemäriverkon rakentaminen. Hankkeen arvioidaan jatkuvan vuoteen 2023, jolloin viimeiset kiinteistöt voidaan liittää. Paineviemäriverkon rakentaminen näille kahdelle alueelle koskettaa yhteensä noin 80:tä kiinteistöä. Viemäriverkon rakentamisen jatkuminen haja-asutusalueella riippuu pääasiassa tulevasta, haja-asutuksen jätevesien käsittelyä koskevasta lainsäädännöstä.

Allan Heir

Vesihuoltopäällikkö

Tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS	1.1.–31.12.2020 euroa	1.1.–31.12.2019 euroa	Muutos 2019–2020
Liikevaihto	4 236 135	3 949 707	7,3 %
Vesi- ja jätevesimaksut – ulkoiset	4 234 930	3 948 525	7,3 %
Vesi- ja jätevesimaksut – sisäiset	1 205,29	1 183	1,9 %
Valmistus omaan käyttöön	28 197	24 012	17,4 %
Tuet ja avustukset	1 292	1 940	-33,4 %
Liiketoiminnan muut tuotot	54	2 027	-97,3 %
Materiaalit ja palvelut	-1 513 818	-1 265 612	19,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-485 055	-414 202	17,1 %
Tarvikkeet – sisäiset	-1 205	-1 183	1,9 %
Palvelujen ostot	-1 027 557	-850 227	20,9 %
Henkilöstökulut	-624 624	-587 494	6,3 %
Palkat ja palkkiot	-526 912	-494 486	6,6 %
Henkilösivukulut	-97 712	-93 008	5,1 %
Eläkekulut	-79 896	-77 360	3,3 %
Muut henkilösivukulut	-17 816	-15 649	13,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 416 942	-1 421 472	-0,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 416 942	-1 421 472	-0,3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-12 146	-16 585	-26,8 %
Liikeliikelyjä	698 149	686 524	101,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korvaus peruspääomasta	-127 380	-127 380	0,0 %
Muut rahoituskulut			
Muille maksetut korkokulut	-12 607	-15 087	-16,4 %
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	558 162	544 057	2,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	558 162	544 057	102,6 %

Rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS	31.12.2020 euroa	31.12.2019 euroa
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	698 149	686 524
Poistot ja arvonalentumiset	1 416 942	1 421 472
Rahoituskulut	-139 987	-142 467
Sisäiset tuotot	-1 205	-1 183
Sisäiset kulut	1 205	1 183
Toiminnan rahavirta	1 975 104	1 965 529
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 379 372	-1 273 120
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 995	55 446
Investointien rahavirta	-1 371 376	-1 217 673
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-400 000	-400 000
Saamisten muutokset	138 589	-83 081
Liittymismaksujen muutokset	462 588	385 069
Korottomien velkojen muutokset	115 583	66 097
Rahoituksen rahavirta	316 760	-31 915
VAIKUTUS KUNNAN RAHAVAROIHIIN	920 487	715 940

Tase

Vesihuoltolaitos		
VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	80 815	14 164
Muut pitkävaikuteiset menot	80 815	14 164
Aineelliset hyödykkeet	21 652 818	21 765 034
Rakennukset	1 554 752	1 558 882
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 096 464	20 200 482
Koneet ja kalusto	1 602	5 670
Keskeneräiset hankinnat		
Sijoitukset	12 614	12 614
Osuudet osakkuusyhteisöissä	12 614	12 614
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	2 582 877	1 800 978
Myyntisaamiset	130 108	268 696
Tasapainotetut saamiset	2 452 769	1 532 282
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 329 123	23 592 790

Vesihuoltolaitos		
VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA	13 533 466	12 975 304
Peruspääoma	8 492 022	8 492 022
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 483 282	3 939 225
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	558 162	544 057
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	9 709 164	9 646 576
Lainat rahoituslaitoksilta	1 200 000	1 600 000
Liittymismaksut	8 509 164	8 046 576
Lyhytaikainen	1 086 494	970 911
Lainat rahoituslaitoksilta	400 000	400 000
Ostovelat	474 676	354 621
Muut velat	101 765	108 437
Siirtovelat	110 053	107 853
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 329 123	23 592 790

Vesihuoltolaitoksen liitetiedot

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

V1. Liikevaihto

Myyntituotot		
	2020	2019
Vesi- ja jätevesimaksut ulkoiset:		
Vesimaksut	1 877 843	1 883 955
Jätevesimaksut	2 168 320	1 887 026
Muut myyntituotot	20 518	32 640
Vesi- ja jätevesimaksut sisäiset:		
Vesimaksut	73 159	61 550
Jätevesimaksut	95 089	83 353
Muut sisäiset palvelut		
Yhteensä	4 234 930	3 948 525
Vesihuoltolaitoksen omat sisäiset:		
Vesimaksut	1 205	1 183
Liikevaihto yhteensä	4 236 135	3 949 707

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

V2. Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet		
	Muut pitkävaikuttiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	14 164	14 164
Lisäykset tilikaudella	82 185	82 185
Vähennykset tilikaudella		
Poistot tilikaudella	-15 534	-15 534
Poistamaton hankintameno 31.12.	80 815	80 815
Kirjanpitoarvo 31.12.	80 815	80 815

Aineelliset hyödykkeet					
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 558 882	20 200 482	5 670		21 765 034
Lisäykset tilikaudella	101 763	1 195 424			1 297 187
Rahoitusosuudet tilikaudella		-7 995			-7 995
Vähennykset tilikaudella					
Poistot tilikaudella	-105 893	-1 291 448	-4 067		-1 401 408
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 554 752	20 096 464	1 602	0	21 652 818
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 554 752	20 096 464	1 602	0	21 652 818

V3. Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	
	Osakkeet ja osuudet osakkuus-yhteisöissä
Poistamaton hankintameno 1.1.	12 614
Lisäykset tilikaudella	
Vähennykset tilikaudella	
Hankintameno 31.12.	12 614
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 614

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	8 492 022	8 492 022
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	8 492 022	8 492 022
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 939 225	3 544 390
Lisäykset tilikaudella	544 057	394 835
Vähennykset tilikaudella		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 483 282	3 939 225
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	558 162	544 057
Oma pääoma	13 533 466	12 975 304

Vertailulukuja 2019 on korjattu liittymismaksujen osalta tilinpäätöksessä 2019 olleen kirjoitusvirheen vuoksi.

Toimielin:
Tilivelvollinen:
Tehtäväalue:
Talousarviovastaava:

YHDYSKUNTARAKENTAMISEN LAUTAKUNTA
Tekninen johtaja Ben Antell
Vesihuoltolaitos
Vesihuoltopäällikkö Allan Heir

Sitovat tavoitteet	Toimenpide	Tavoitetaso/mittari	Arviointi	Tila
Yrittäjille annetaan mahdollisuus testata uusia innovaatioita nykyisissä laitoksissa.	Tehostetaan raakaveden puhdistusta.	Yhdessä toimittajan kanssa selvitetään mahdollisuudet raakaveden esikäsittelyyn ennen puhdistusprosessia.	Toimittajan kanssa keskustellaan 1/2021 ja päätetään jatkosta. Odotetaan myös Kovjoki Vatten Ab:n arviointia, yhtiö on toteuttanut vastaavan hankkeen 2019–2020.	Myöhässä
Sopimukset laaditaan niiden asiakkaiden kanssa, joiden toiminta edellyttää sopimusta.	Teollisuusjätevesi-sopimukset.	Tehdään kaksi uutta sopimusta, joissa vahvistetaan jäteveden raja-arvot.	Westenergyn ja Logsetin kanssa on tehty teollisuusjätevesisopimukset.	Valmis

VESIHUOLTOLAITOS	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	TP-20 verrattuna TA -20	TP-20 verrattuna TP -19
<i>Toimintatuotot:</i>					
Myyntituotot	3 951 698	3 785 700	4 236 135	111,9 %	107,2 %
Tuet ja avustukset	1 940	0	1 292		66,6 %
Muut toimintatuotot	36	40	54	135,0 %	150,0 %
Toimintatuotot yhteensä:	3 953 674	3 785 740	4 237 481	111,9 %	107,2 %
Valmistus omaan käyttöön	24 012	20 000	28 197	141,0 %	117,4 %
<i>Toimintakulut:</i>					
Henkilöstökulut	-587 494	-637 520	-624 624	98,0 %	106,3 %
Palvelujen ostot	-851 223	-869 550	-1 027 999	118,2 %	120,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-414 389	-373 580	-485 819	130,0 %	117,2 %
Muut toimintakulut	-16 585	-20 200	-12 146	60,1 %	73,2 %
Toimintakulut yhteensä:	-1 869 691	-1 900 850	-2 150 588	113,1 %	115,0 %
TOIMINTAKATE	2 107 996	1 904 890	2 115 091	111,0 %	100,3 %

Poistot

-1 421 472

-1 416 942

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden tulos 7 658 655,99 euroa siirretään taseeseen tilikauden ylijäämäksi.

Kunnanhallitus 22.3.2021 / § 80

Kunnanhallituksen jäsenet Samuel Broman, Michael Luther, Anita Sundman, Tomas Bäck, Ralf Degerlund, Alice Lillas, Ulla-Maj Salin, Ida-Maria Skytte, Pernilla Vikström, Johan Vikström, Johan Håkans ja Michael Westerholm sekä kunnanjohtaja Rurik Ahlberg ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen sähköisesti.

Martin Ahlskog

Stig Beijar

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Mustasaarella 19.5.2021

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Andreas Holmgård
JHT, KHT

Tilinpäätöksen tunnusluvut on laskettu seuraavasti:

Velkataakka (euroa/asukas): Lainakanta jaetaan asukasluvulla 31.12. Lainakanta = Vieras pääoma – Saadut ennakot – Ostovelat – Siirtovelat – Muut velat.

Omaraisuus (%): $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuudet} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$. Vähemmistöosuudet koskevat konsernia.

Toimintatuotot/Toimintakulut (%): $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Vuosikate/Poistot (%): $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot yhteensä}$.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta (euroa): "Toiminnan ja investointien rahavirta" -välitulos tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Tunnusluku ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus (%): $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien rahoitusosuus}$.
Investointien rahoitusosuus = Käyttöomaisuusinvestoinnit – Rahoitusosuudet investointimenoihin.

Lainanhoitokate: (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv): 365 päivää * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella.

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut koostuvat seuraavista eristä: Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön + Korkokulut + Muut rahoituskulut + Investointimenot + Antolainojen lisäys + Pitkäaikaisten lainojen vähennys.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%): $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainasaamiset 31.12. (euroa): Sijoituksiin sisältyvät joukkovelkakirjasaamiset ja muut lainasaamiset.

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat

Päiväkirja, koneluettava.

Pääkirja, koneluettava.

Tositelajit

100	Kirjanpito
101	Kirjanpito – muistiotosite
1111	Ostoreskontra
160	Ostoreskontra – Vesihuoltolaitos
200	Ostoreskontramaksut
300	Palkat
400	Laskutus
420	Sisäinen laskutus
450	Luottotappiot
500	Laskunmaksut
600	Sosiaalilautakunnan maksatukset (toimeentulotuki)
700	Käyttöomaisuus
80	Sisäiset muistiotositteet
840	Salassa pidettävät tositteet
900	Mustasaaren terveyskeskus – Varasto
910	Oravaisten–Vöyrin–Maksamaan terveyskeskus – Varasto
920	Virastotalo – Varasto

MUSTASAAREN KUNTA	Kirjattu	Alkuperäinen talousarvio	Kirjattu	% talousarviosta	% kirjatusta
Toimintakate	2019	2020	2020	2020	2019
Keskusvaalilautakunta/Vaalit	-70 573	0	-2 192		3,1 %
Tarkastuslautakunta/Tilintarkastus	-41 128	-40 000	-38 238	95,6 %	93,0 %
Kunnanhallitus/Keskushallinto	-5 039 668	-4 983 454	-4 906 116	98,4 %	97,4 %
Sivistyslautakunta	-38 970 429	-40 166 633	-39 407 503	98,1 %	101,1 %
Hallinto	-864 791	-956 643	-891 236	93,2 %	103,1 %
Perusopetus	-23 230 574	-23 584 515	-23 215 216	98,4 %	99,9 %
Korsholms gymnasium	-1 402 762	-1 624 425	-1 448 710	89,2 %	103,3 %
Varhaiskasvatus ja esiopetus	-13 472 303	-14 001 050	-13 852 341	98,9 %	102,8 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-2 975 060	-3 135 229	-3 013 753	96,1 %	101,3 %
Vapaa-aikatoiminta	-489 243	-525 454	-581 293	110,6 %	118,8 %
Avustukset liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimintaan	-242 104	-409 900	-374 254	91,3 %	
Mustasaaren aikuisopisto	-889 863	-854 312	-782 475	91,6 %	87,9 %
Kirjastotoiminta	-940 983	-918 110	-906 190	98,7 %	96,3 %
Mustasaaren musiikkiopisto	-412 867	-427 453	-369 540	86,5 %	89,5 %
Sosiaalilautakunta	-20 316 483	-21 101 243	-20 897 130	99,0 %	102,9 %
Hallinto	-436 727	-450 000	-403 173	89,6 %	92,3 %
Vanhustenhuolto ja kotipalvelu	-11 975 394	-12 406 110	-12 362 101	99,6 %	103,2 %
Perhe- ja yksilöhuolto	-7 904 361	-8 245 133	-8 131 855	98,6 %	102,9 %
Hoivalautakunta (tuotto)	242 188	250 000	125 354	50,1 %	51,8 %
Hallinto	16 912 200	16 701 632	17 629 485	105,6 %	104,2 %
Kansanterveysyö	-16 670 012	-16 451 632	-17 504 131	106,4 %	105,0 %
Yhdyskuntarakentamisen lautakunta (tuotto)	2 048 223	1 723 050	1 717 526	99,7 %	83,9 %
Hallinto	-376 033	-454 100	-423 553	93,3 %	112,6 %
Tekniset palvelut	-1 117 147	-1 222 790	-1 138 219	93,1 %	101,9 %
Liikenneväylät	-838 522	-851 360	-664 280	78,0 %	79,2 %
Kiinteistöosasto	4 899 710	4 938 920	4 904 941	99,3 %	100,1 %
Siivous- ja ruokapalvelut	77 151	68 270	-140 200	-205,4 %	-181,7 %
Kaavoitus	-596 935	-755 890	-821 163	108,6 %	137,6 %
Rakennuslautakunta/Rakennusvalvonta	-42 001	-250 000	41 923		
Länsirannikon valvontalautakunta	0	-0	0		19,6 %
Ympäristöterveydenhuolto	0	-0	0		18,2 %
Ympäristönsuojelu	-0	-0	-0		13,3 %
Kh/Erikoissairaanhoido	-24 237 866	-24 628 449	-24 236 652	98,4 %	100,0 %
Kh/Kunnan osuus perusterveydenhuollosta	-13 521 817	-13 100 000	-14 030 032	107,1 %	103,8 %
Kh/Työllistäminen	-662 660	-720 000	-795 639	110,5 %	120,1 %
Kh/Muut kuntayhtymät ja yhteistoiminta-alueet	-3 041 076	-3 196 682	-3 088 497	96,6 %	101,6 %
Kh/Kiinteistötulot (tuotto)	2 197 985	1 700 000	1 494 250	87,9 %	68,0 %
Kh/Varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut (KuEL)	-1 185 272	-1 190 000	-1 204 031	101,2 %	101,6 %
YRL/Vesihuoltolaitos (tuotto)	2 107 996	1 904 890	2 115 091	111,0 %	100,3 %
TOIMINTAKATE	-103 507 640	-106 933 750	-106 125 639	99,2 %	102,5 %

Korsholms kommun *Mustasaaren kunta*

Resultaträkning 1-12/2020 *Tuloslaskelma 1-12/2020*

	Bokfört <i>Kirjattu</i> 2019	Urspr. budget <i>Alkup. talousarvio</i> 2020	Bokfört <i>Kirjattu</i> 2020	% av BU <i>% TA:sta</i> 2020	% av BS <i>% TP:stä</i> 2019
Verksamhetens intäkter <i>Toimintatuotot</i>					
Försäljningsintäkter <i>Myyntituotot</i>	33 447 736	32 602 629	34 539 093	105,9 %	103,3 %
Avgiftsintäkter <i>Maksutuotot</i>	6 811 829	6 509 864	6 068 888	93,2 %	89,1 %
Understöd och bidrag <i>Tuet ja avustukset</i>	1 047 984	867 069	976 717	112,6 %	93,2 %
Övriga verksamhetsintäkter <i>Muut toimintatuotot</i>	14 409 352	14 634 655	14 546 771	99,4 %	101,0 %
Verksamhetens intäkter sammanlagt					
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	55 716 902	54 614 217	56 131 469	102,8 %	100,7 %
Tillverkning för eget bruk <i>Valmistus omaan käyttöön</i>	511 145	184 300	253 956	137,8 %	49,7 %
Verksamhetens kostnader <i>Toimintakulut</i>					
Personalkostnader <i>Henkilöstökulut</i>	-64 444 160	-66 633 452	-65 888 817	98,9 %	102,2 %
Köp av tjänster <i>Palvelujen ostot</i>	-69 767 383	-69 470 391	-70 703 642	101,8 %	101,3 %
Material, förnödenheter och varor <i>Aineet, tarvikkeet ja tavara</i>	-8 913 999	-8 761 498	-9 475 268	108,1 %	106,3 %
Understöd <i>Avustukset</i>	-4 661 208	-4 882 600	-4 469 667	91,5 %	95,9 %
Övriga verksamhetskostnader <i>Muut toimintakulut</i>	-11 948 936	-11 984 326	-11 973 670	99,9 %	100,2 %
Verksamhetens kostnader sammanlagt					
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	-159 735 687	-161 732 267	-162 511 064	100,5 %	101,7 %
VERKSAMHETSBIDRAG <i>TOIMINTAKATE</i>	-103 507 640	-106 933 750	-106 125 639	99,2 %	102,5 %
Skatteinkomster <i>Verotulot</i>	76 946 853	80 400 000	79 413 381	98,8 %	103,2 %
Statsandelar <i>Valtionosuudet</i>	33 142 640	36 800 000	42 211 346	114,7 %	127,4 %
Skattefinansiering sammanlagt <i>Verorahoitus yhteensä</i>	110 089 493	117 200 000	121 624 727	103,8 %	110,5 %
Finansiella intäkter <i>Rahoitustuotot</i>	359 900	125 000	349 480	279,6 %	97,1 %
Finansiella kostnader <i>Rahoituskulut</i>	-457 010	-500 000	-404 003	80,8 %	88,4 %
Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt					
<i>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</i>	-97 110	-375 000	-54 523	14,5 %	56,1 %
ÅRSBIDRAG <i>VUOSIKATE</i>	6 484 743	9 891 250	15 444 565	156,1 %	238,2 %
Avskrivningar <i>Poistot</i>	-8 237 811	-8 600 000	-8 913 295	103,6 %	108,2 %
Tilläggsavskrivningar <i>Lisäpoistot</i>			-211 701		
Extraordinära intäkter <i>Satunnaiset tuotot</i>			1 339 087		
RESULTAT <i>TULOS</i>	-1 753 068	1 291 250	7 658 656	593,1 %	-436,9 %
ACKUMULERAT ÖVERS. 31.12 <i>KERTYNYT YLIJ. 31.12</i>	1 337 304		8 995 960		672,7 %

HS 26.2.2021

1 000 euroa	Tilinp. 2015 (1 000 €)	Tilinp. 2016 (1 000 €)	Tilinp. 2017 (1 000 €)	Tilinp. 2018 (1 000 €)	Tilinp. 2019 (1 000 €)	Tilinp. 2020 (1 000 €)	Alkuperäinen talousarvio 2020 (1 000 €)	Poikkeama talousarviost a 2020 (1 000 €)	Toteutettu talousarvios ta 2020 %
Toiminnan rahavirta:	4 254	9 722	11 323	4 005	5 369	14 535	8 628	5 907	168,5
Vuosikate	4 856	10 189	11 658	4 851	6 485	15 445	9 891	5 553	156,1
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	1 339	0	1 339	
Tulorahoituksen korjauserät	-602	-467	-335	-846	-1 116	-2 249	-1 263	-985	178,0
Investointien rahavirta:	-8 469	-9 365	-12 446	-21 138	-20 651	-9 296	-9 513	217	97,7
Investointimenot	-9 739	-10 045	-13 202	-22 269	-22 217	-12 175	-10 813	-1 361	112,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	631	160	198	71	290	25	0	25	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	638	519	558	1 060	1 276	2 853	1 300	1 553	219,5
Toiminnan ja investointien rahavirta (A):	-4 215	357	-1 123	-17 133	-15 282	5 239	-886	6 124	-591,5
Antolainauksen muutokset:	119	114	109	17	209	109	108	1	100,5
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	-100	0	0	0	0	
Antolainasaamisten vähennykset	119	114	109	117	209	109	108	1	100,5
Lainakannan muutokset (netto), sitovuustaso:	4 200	0	-700	15 000	14 500	-5 786	-621	-5 165	932,1
asukasta kohti:	218	0	-36	771	746	-297	-32	-266	934,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	10 000	10 000	0	30 000	20 000	20 000	0	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 500	-5 500	-7 500	-9 500	-9 500	-13 786	-13 786	0	100,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 700	-4 500	-3 200	24 500	-6 000	-12 000	-6 835	-5 165	175,6
Oman pääoman muutokset					270		0	0	
Liittymismaksut:	659	614	501	409	385	463	400	63	115,6
Muut maksuvalmiuden muutokset:	155	-1 902	2 266	3 692	-1 603	1 458	100	1 358	
Rahoituksen rahavirta (B):	5 133	-1 173	2 176	19 118	13 760	-3 757	-13	-3 744	29 547,8
Rahavarojen muutos (A + B):	918	-817	1 052	1 984	-1 522	1 482	-898	2 380	-165,0
Velkataakka kunakin vuonna 31.12. (1 000 euroa):	67 700	67 700	67 000	82 000	96 500	90 714	95 879	-5 165	94,6
Velkataakka asukasta kohti kunakin vuonna 31.12.:	3 507	3 493	3 456	4 217	4 962	4 663	4 917	-254	94,8

KORSHOLMS KOMMUN MUSTASAAREN KUNTA

Tarkastuslautakunta

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2020

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on vuosittain arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet (kuntalaki 121. §). Tarkastuslautakunta arvioi myös, miten tarkoituksenmukaisesti toiminta on järjestetty. Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sen noudattamista, että kunnan sidonnaisuusrekisteriin ilmoitetaan tiedot kuntalain 84. §:n mukaisesti.

Mustasaaren kunnan tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi varsinaista jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet. Valtuusto on asettanut tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2017–2020. Tarkastuslautakunnan jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Rolf Sund, puheenjohtaja
Karina Björninen, varapuheenjohtaja

Kim Hämäläinen
Jennie Flink
Håkan Fant

Henkilökohtaiset varajäsenet

Jens Fochsell
Katja Kaivonen 12.11.2020 saakka, Pekka Iitola
13.11.2020 alkaen
Mari Lintula
Maria Backman
Jonas Rosenlöf

Tarkastuslautakunnan arviointityö

Tarkastuslautakunnan arviointityön perustana on koko toimikaudeksi laadittu, vahvistettu arviointisuunnitelma, jossa määritellään arvioinnin vuosittaiset painopistealueet. Tarkastuslautakunta laatii vuosittain itselleen erillisen työohjelman talousarviovuoden arviointia varten. Tarkastuslautakunta arvioi pääasiassa kunnan tilinpäätöksen perusteella, miten talousarviossa vahvistetut toiminnan ja talouden tavoitteet ovat toteutuneet. Talousarviovuoden aikana tarkastuslautakunta arvioi kunnan toimintaa tutustumalla toimielinten pöytäkirjoihin, keskustelemalla luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja henkilökunnan kanssa, vierailemalla kunnan joissakin toimintayksiköissä ja perehtymällä erilaisiin selvityksiin.

Toimintavuoden 2020 arvioimiseksi tarkastuslautakunta on kokoontunut kymmenen kertaa, kuullut vastaavia viranhaltijoita ja tutustunut eri vastuualueisiin työohjelman mukaisesti. Lautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteerinä Nina Högbäck-Wägar. Lakisääteisen tilintarkastuksen on tehnyt BDO Audiator Oy. Vastaavana tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Andreas Holmgård ja avustavana tilintarkastajana Hans Becker. He ovat osallistuneet tarkastuslautakunnan kokouksiin säännöllisesti.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 12.12.2019 vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2021–2022 taloussuunnitelman sekä vuosien 2020–2024 investointiohjelman. Talousarvio sisältää kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Tarkastuslautakunnan arvio kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta perustuu vuoden 2020 tilinpäätökseen, kunnan toimielinten pöytäkirjoihin, lautakuntien jäsenten kanssa käytyihin keskusteluihin ja tilintarkastajan raportteihin.

Tarkastuslautakunta vastaa kunnan sidonnaisuusrekisteristä (kuntalaki 84. §). Sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta. Sidonnaisuusrekisteri käytiin vuoden aikana läpi ja siihen tehtiin täydennyksiä.

Kunnan talouden ja talousarvion toteuman arviointi

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvion eri osien sitovuustasot määritetään talousarviokirjan sivulla 10. Käyttötalousarviossa nettomääräinen, sisäiset tilitapahtumat sisältävä toimintakate on kunnan toimielimiä sitova valtuuston 4.5.2017 § 26 hyväksymän lautakuntarakenteen mukaisesti.

Valtuusto on myöntänyt kunnanhallitukselle oikeuden muuttaa lautakunnan ehdotuksesta määrärahojen käyttötarkoitusta lautakunnan tehtäväalueiden välillä. Tällöin on otettava huomioon ne tavoitteet ja mahdolliset rajoitteet, jotka valtuusto on vahvistanut määrärahan hyväksymisen yhteydessä. Hoivalautakunta ja Länsirannikon valvontalautakunta voivat nämä rajoitteet huomioiden järjestellä määrärahoja uudelleen tehtäväalueidensa välillä.

Investointitalousarviossa määrärahat on budjetoitu hankkeelle tai hankeryhmälle valtuuston 9.12.2013 § 135 vahvistamien raja-arvojen mukaisesti. Samalla on huomioitu mahdolliset rajoitteet, jotka valtuusto on talousarvion hyväksymisen yhteydessä vahvistanut. Investointitalousarvio on laadittu toimielimiä sitovaksi. Rahoituslaskelmassa kunnanhallitus vastaa valtuustolle siitä, ettei lainakannan muutosta ylitetä.

Toteuma 2020

Kunta tekee vuonna 2020 hyvän tuloksen kahden peräkkäisen alijäämävuoden jälkeen. Tuloslaskelma osoittaa 7,66 miljoonan euron ylijäämää. Budjetoitu ylijäämä hyväksytyjen talousarviomuutosten jälkeen on 3,05 miljoonaa euroa. Kertynyt ylijäämä oli vuodenvaihteessa 9 miljoonaa euroa. Suuren ylijäämän ja myönteisen poikkeamisen talousarviosta selittää ensisijaisesti valtion kunnille avokätisesti myöntämät ylimääräiset valtionosuudet, joista Mustasaari sai noin 5,4 miljoonaa euroa enemmän kuin alun perin oli budjetoitu. Mustasaari myi omistusosuutensa kunnan tytäryhtiöstä Smedsby Värmeservice Ab:stä vuonna 2020 Vaasan Sähkö Oy:lle. Myyntivoitoksi tuli runsaat 1,3 miljoonaa euroa. Se on kirjattu satunnaisena tuottona kunnan tuloslaskelmaan. Loput selittyvät koronapandemian aiheuttamalla kustannusten vähentymisellä (sosiaali- ja terveydenhuollon pienentyneet nettokustannukset, koulukuljetusten väheneminen, poisjääneet virka- ja työmatkat, pitämättömien kokousten kulut ja lomautukset joillakin aloilla). Erikoissairaanhoidon toteuma alitti talousarvion merkittävästi, koska sairaanhoitopiiri sai valtiolta kompensatiota koronaan liittyviin menoihin. Taulukossa on esitetty toteuma alkuperäiseen käyttötalousarvioon verrattuna:

Tuloslaskelman toteuma, yhteenveto (ulkoiset erät)

(1 000 euroa)	TP 2020	TA 2020	TP 2019
Toimintatuotot	24 624	23 829	24 731
Valmistus omaan käyttöön	254	184	511
Toimintakulut	-131 004	-130 947	-128 750
Toimintakate	-106 126	-106 934	-102 065

Toteutuneet kustannukset ovat suurin piirtein linjassa alkuperäisen talousarvion kanssa mutta tuotot poikkeavat siitä jonkin verran. Toimintakatteen toteuma oli 99,2 prosenttia alun perin budjetoidusta.

Lautakuntien ja kunnanhallituksen vastuulla on pysyä kunnanvaltuuston antamissa kehyksissä. Käyttötalousarviossa on kaksi isompaa talousarvioylitystä (yli 50 000 euroa), jotka molemmat kuuluvat kunnanhallituksen vastuualueille. Tavoitteiden arviointi käsitellään seuraavassa luvussa.

Tulosalue	Ylitys euroa, netto
Kunnan osuus perusterveydenhuollosta	-141 932,00
Työllistäminen	-75 639,00

Verotulot olivat 79,4 miljoonaa euroa, eli 2,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019. Tulojen kannalta 2019 oli heikko vuosi verokorttiuudistuksen takia, mikä vaikeuttaa vuosien 2019 ja 2020 vertailua. Valtion tukipaketti sisälsi kuntien yhteisövero-osuuden väliaikaisen korottamisen 10 prosenttiyksiköllä, mikä lisäsi kokonaisverotuloja. Verohallinto ilmoitti lokakuun 2020 lopussa, että noin 10 prosenttia arvioiduista kiinteistöverojen tilityksistä siirtyy vuoden 2021 alkuun kiinteistöverojen perintäjärjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi.

Rahoituserät ovat suunnilleen aiempien vuosien linjassa. Korot ovat yhä matalia, ja kunnille maksettiin edelleen lainan nostamisesta kuntatodistuksilla. Kunnan kokonaiskorkokulut ovat 403 000 euroa, eli 11 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019.

Vuosikate oli 15,4 miljoonaa euroa. Se kattaa 9,1 miljoonan euron poistot ja arvonalentumiset. Satunnaisena myyntituottona kirjatun Smedsby Värmeservice Ab:sta saadun myyntivoiton jälkeen tilikauden ylijäämäksi tulee 7 658 656 euroa.

Investointitahti hidastui väliaikaisesti jonkin verran, ja nettoinvestoinnit olivat 8,8 miljoonaa euroa. Talousarvio alittui yhteensä noin 427 000 euroa netto. Useampi yksittäinen investointimääräraha ylittyi tai alittui, poikkeamat käyvät ilmi tilinpäätöksen sivuilta 36–38. Talousarviopoikkeamat vuositasolla ovat luonnollisia, koska hankkeet ovat usein monivuotisia, ja fokuksen tulisikin olla yksittäisten hankkeiden kokonaistalousarviossa. Isommat, monivuotiset investointihankkeet ovat erillisenä liitteenä sivulla 39, mikä helpottaa kokonaiskuvan saamista.

Toiminnan hyvän rahavirran ansiosta lainakantaa pystyttiin vähentämään 5,8 miljoonaa euroa, mikä on kunnanvaltuuston sitovien määrärahojen puitteissa. Kunnan velkataakka oli vuodenvaihteessa 90,7 miljoonaa euroa eli 4 663 euroa asukasta kohti.

Toimielinten toiminnan ja talouden arviointi

Kunnanjohtaja kirjoittaa katsauksessaan, että vuonna 2020 iso osa työpanostuksesta meni koronaviruksen torjuntaan. Tästä huolimatta kunta on olennaisilta osiltaan toteuttanut ne kirjalliset tavoitteet, jotka valtuusto asetti talousarviossa 2020. Kunta on hyväksynyt Koivulahden osayleiskaavan ja kasvattanut väkilukuaan, kuntaan on perustettu useita yrityksiä, työllisyys on ollut verrattain hyvällä tasolla pandemiasta huolimatta ja kunnassa on polkaistu käyntiin mittava digitalisaatiohanke. Aikaa on käytetty esimerkiksi Pohjanmaan uuden hyvinvointialueen valmisteluun. Toiminnan on määrä alkaa 1.1.2022.

Kunta käyttää toiminnan ja talouden arvioinnissa Targetor Pro -työkalua. Se auttaa käyttäjää seuraamaan ja arvioimaan asetettuja tavoitteita. Talousarviossa 2020 oli 85 sitovaa toiminnallista tavoitetta, joista 44 valmistui ja 24 toteutui suunnitellusti, mitä tarkastuslautakunta pitää kelvollisena tuloksena. 10 tavoitetta myöhästyi ja 7 tavoitetta jäi kokonaan toteutumatta. Seuraavalla sivulla on yhteenveto toteumasta:

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuivat. Vuoden aikana ei toimitettu vaaleja.

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin. Tarkastuslautakunta on käynyt arviointikeskusteluja kunnanhallituksen puheenjohtajan, kunnanjohtajan, hallintojohtajan, kehitysjohtajan ja talousjohtajan kanssa. Tulevan hyvinvointialueen valmisteluihin käytettiin paljon aikaa. Kunnan aktiivinen yritystonttien markkinointi tuotti tulosta vuonna 2020, kun Lintuvuorella ja Vikby II -alueella aloitettiin useita rakennushankkeita. Kunnanhallituksen väestönkasvutavoite ei toteutunut (tavoite 19 500 / toteuma 19 454). Kunnanhallitus on asettanut yhdeksi tavoitteeksi, että kunnalla on terve ja tasapainoinen talous. Tavoitteena on myös, että kunnalla on vuosikate, joka mahdollistaa välttämättömät investoinnit ilman jatkuvaa velkataakan lisäämistä. Vaikka kunta teki nyt reilusti ylijäämäisen tuloksen, tarkastuslautakunta haluaa huomauttaa, että vuotta 2020 ei voida pitää viitevuotena, koska siihen sisältyi paljon poikkeuksia ja koska valtion avokätiset koronakompensaatiot pitkälti selittävät hyvän tuloksen. Investointitahti oli vuonna 2020 hieman rauhallisempi. Kunnan seuraava

suurhanke on Sepänkylän koulukeskus, ja on olemassa riski, että siinä ei pysytä nykyisessä kustannusarviossa.

Kunnanhallituksen vastuulla on kunnan osuus perusterveydenhuollon määrärahasta, joka ylittyi jälleen 142 000 eurolla.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan toiminnan tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin. Koronapandemia aiheutti muun muassa etäkoulun ja erityisjärjestelyjen vuoksi suuria haasteita kouluille ja varhaiskasvatukselle. Talouden tavoitteet saavutettiin, koska koko lautakunnan toimintakate alittui 553 000 euroa ajamatta jääneiden koulukuljetusten ja ylipäättään pienempien kustannusten ansiosta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toiminnan tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on kaikista lautakunnista eniten sitovia tavoitteita, peräti 20, joista 17 valmistui. Lautakunnan talouden tavoitteet toteutuivat, koska nettomääräraha alittui 121 000 euroa.

Sosiaalilautakunta

Sosiaalilautakunnan toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin huolimatta koronapandemian vaikutuksesta toimintaan. Palvelusetelien käyttöönotto tehostettuun palveluasumiseen ei toteutunut suunnitellusti. Talouden tavoitteet toteutuvat, ja sosiaalilautakunta pysyy annetuissa talousarviokehyksissä.

Hoivalautakunta

Hoivalautakunnan toiminnan tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin, vaikka lautakunta ei pandemian vuoksi saavuttanutkaan kaikkia tavoitteitaan. Toimintakertomuksen mukaan 6 kuukauden hoitotakuuaika ylittyi suuterveydenhuollossa. Hoivalautakunta ei yltänyt budjetoituun toimintakatteeseen, mutta muodollinen vaatimus siitä, että toimintakatteen tulee kattaa poistot, täyttyi lisälaskutuksella Vöyrin kunnalle ja sisäisesti kunnanhallitukselle. Kunnan osuus perusterveydenhuollosta käsitellään erillisenä sitovana eränä.

Yhdyskuntarakentamisen lautakunta

Yhdyskuntarakentamisen lautakunta oli vuoden 2020 painopistealue. Tarkastuslautakunta piti arviointikeskusteluja teknisen johtajan Ben Antellin ja lautakunnan puheenjohtajan Kenth Nedergårdin kanssa. Lautakunnan toiminnan tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin, ja teknistä toimialaa johdetaan esimerkillisesti ja hyvin ennakoiden. Tarkastuslautakunta teki 17.2.2021 arviointikäynnin Koivulahden alueelle ja sai ilahtuneena perehtyä kunnanosan kehittämistyöhön. Talouden tavoitteet toteutuivat koko lautakunnan osalta kunnanvaltuuston myöntämien määrärahojen mukaisesti.

Tekninen johtaja kertoi kunnan rakennusten hoidosta ja kunnossapidosta. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan kunnalla oli 31.12.2020 yhteensä 119 000 m²:n kiinteistömassa, josta kunnan toiminnassa on käytössä 114 000 m². Kunnalla on vanhoja koulukiinteistöjä, joita lämmitetään ja joissa tehdään välttämättömiä korjauksia, mutta rakennukset tai osia niistä ovat tyhjillään. Kokonaiskiinteistömassan kunnossapitoon tarvittaisiin vuositasolla pieniin investointeihin ja käyttökunnossapitoon noin 16 euroa/m². Talousarvioon 2021 kunta on varannut 11,88 euroa/m², mikä tarkoittaa, että kunnan korjausvelka kasvaa

vuodessa noin 465 000 euroa. Kunnan kiinteistömäärän tekninen arvo on keskimäärin 70,2 prosenttia. Korjausvelasta puhutaan, jos tämä luku on alle 75 prosenttia.

Tarkastuslautakunta katsoo, että kunnalla on liikaa kiinteistömäärää. Kunnalla ei ole pitkällä aikavälillä taloudellisia edellytyksiä selviytyä kasvavasta korjausvelasta. Tarkastuslautakunta katsoo, että kiinteistöt, joita ei enää käytetä kunnan ydintoiminnassa, tulee myydä. Asia tulisi ottaa uuteen keskusteluun kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa tulevana toimikautena.

Rakennuslautakunta

Myös rakennuslautakunta oli painopistealueena vuonna 2020. Tarkastuslautakunta piti johtavan rakennustarkastajan Michael Ekin kanssa yhden pidemmän arviointikeskustelun. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan rakennuslautakunnan toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuivat, ja kuntalaiset saavat laadukasta palvelua. Vanhojen rakennuslupien lopputarkastukset on pian saatu pidettyä, mikä oli rakennuslautakunnan sitova tavoite.

Kunnassa on parhaillaan käynnissä hanke rakennusrekisterin saattamiseksi ajan tasalle. Tämän pitäisi vaikuttaa kiinteistöverotuloihin positiivisesti tulevina vuosina.

Lautakunta tekee ison ylijäämän suhteessa talousarvioon, mikä johtuu siitä, että maksutuottoja saatiin arvioitua enemmän.

Länsirannikon valvontalautakunta

Länsirannikon valvontalautakunnan talouden tavoitteet toteutuivat, ja kuntien välinen yhteistyö on toiminut hyvin. Ympäristöyksikössä sen sijaan on todettavissa henkilöstöresursseihin liittyvä ongelma, joka johtuu täyttämättömistä viroista. Valvontaohjelmatyö ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Samasta asiasta huomautettiin arviointikertomuksissa vuodelta 2018 ja 2019.

Mustasaaren vesihuoltolaitos

Tarkastuslautakunta kävi arviointikeskustelun vesihuoltopäällikkö Allan Heirin kanssa. Vesihuoltolaitoksen toiminnan tavoitteet toteutuivat, ja kunnan vesihuolto on ollut stabiilia, toimintavarmaa ja taloudellisesti kannattavaa. Vesihuoltolaitoksen eriytetty tilinpäätös oli 558 000 euroa ylijäämäinen, ja taseyksikön kertynyt ylijäämä on runsaat 5 miljoonaa euroa. Kun investoinnit ja liittymismaksut sekä saatavien ja velkojen muutokset otetaan huomioon, vesihuoltolaitoksen vaikutus kunnan rahavaroihin on positiivinen 920 000 euroa. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 1,37 miljoonaa euroa.

Viemäriverkon vuotoprosentti oli melko korkea, 32, mutta vuoden aikana satoi paljon, mikä näkyy heti. Sen sijaan viemäriverkon korjausvelka on merkittävä, mikä käy ilmi myös vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksesta.

Kuntakonsernin toiminnan ja talouden arviointi

Täydellinen konsernitilinpäätös, johon sisältyvät tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase, on laadittu. Kuntakonserniin kuuluvat kaikki kuntayhtymät, joiden jäsen kunta on, sekä kunnan tytäryhteisöt Fastighets Ab Korsholms bostäder ja Merten Talo. Stormossen, Poronkankaan Vesi ja NLC Vaasa (entinen Kova Login) sisältyvät konsernitilinpäätökseen osakkuusyhteisöinä. Kunta myi omistusosuutensa Smedsby Värmeservice Ab:stä vuonna 2020, ja konsernitilinpäätökseen sisältyy tuloslaskelma vain 30.6.2020 asti. Tätä kirjoitettaessa ollaan perustamassa keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä Toritie 2, josta tulee jatkossa kuntakonserniin sisältyvä osakkuusyhteisö.

Kuntakonsernin tilinpäätös on runsaat 7,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2020. Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä on lähes 14,4 miljoonaa euroa eli suurempi kuin kunnan. Konsernitaseen loppusumma on 210,1 miljoonaa euroa. Konsernin velkataakka pienenee noin 1,6 miljoonaa euroa noin 112 miljoonaan euroon eli 5 755 euroon asukasta kohti. Konsernin suhteellinen velkaantuminen pienenee 79,8 prosenttiin.

Fastighets Ab Korsholms bostäderin toimitusjohtaja Göran Paro informoi yhtiön viime vuosien toiminnasta ja yhtiön taloudesta vuonna 2020. Kiinteistö Oy Merten Talon hallituksen puheenjohtaja Erik Sjöberg ja hallituksen varapuheenjohtaja Alice Lillas informoivat yhtiön viime vuosien toiminnasta sekä yhtiön taloudesta vuonna 2020.

Tarkastuslautakunta peräänkuuluttaa tytäryhteisöille selkeämpiä sitovia tavoitteita kunnanvaltuustoon nähden sekä vuotuista tavoitteiden toteutumisen arviointia. Tästä huomautettiin myös vuosien 2018 ja 2019 arviointikertomuksissa. Fastighets Ab Korsholms bostäderille pitäisi vahvistaa vuokrausasteen sitova vähimmäistavoite, josta ne vastaavat kunnanvaltuustolle, ja kannattamattomat kiinteistöt pitäisi tarvittaessa myydä.

Henkilöstöraportti 2020

Henkilöstö on kunnan suurin oma voimavara ja resurssi. Osaavan ja pätevän henkilöstön saatavuus ja henkilöstön hyvinvointi ovat samalla merkittäviä riskitekijöitä. Erillinen henkilöstöraportti on tilinpäätöksen liitteenä. Kunnalla oli 31.12.2020 työntekijöitä 1 705, joista 1 284 oli toistaiseksi palkattuja. Vuoden aikana tehtiin 1 108 henkilötyövuotta.

Henkilöstöraportin mukaan sairauspoissaolopäivät ovat samalla tasolla kuin vuonna 2019, eli 15 sairauspoissaolopäivää työntekijää kohti. Raporttiin sisältyy ennuste viiden seuraavan vuoden eläköitymisistä. Ennusteen mukaan etenkin terveydenhuollolla ja sivistystoimella on odotettavissa rekrytointihaasteita. Kuntasektorin eläkevakuutusyhtiö Kevan eläköitymisennusteen mukaan viiden vuoden kuluessa eläkkeelle siirtyy 282 henkilöä, jos he kaikki siirtyvät eläkkeelle saavuttaessaan vahvistetun eläkeiän. Ennusteeseen sisältyy myös Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2022 alkaen siirtyviä työntekijöitä, jotkin alat kärsivät rekrytointiongelmista, mistä keskusteltiin HR-päällikön kanssa.

Vuonna 2016 aloitettu järjestelmänvaihto on yhä työn alla. Henkilöstöraportin mukaan tärkeimmät ohjelmaosiot, jotka eivät ole vielä käytössä, ovat muun muassa työkokemuksen laskeminen työkokemuslisän perusteeksi, työhönottoprosessi verkossa ja integroinnit muihin ohjelmiin. HR-päällikön mukaan tämä on vaikeuttanut henkilöstöraportin laatimista.

Raportista käy ilmi, että kehityskeskusteluja on käyty mutta että joidenkin toimialojen on parannettava rutiinejaan. Tarkastuslautakunta korostaa, että kehityskeskustelujen pitäminen vuonna 2021 on tärkeää, jotta saadaan tietoon koronapandemian vaikutus henkilöstön työhön ja toimintaan.

	Sivistyspalvelut	Terveyspalvelut	Konsernipalvelut+ Kuntakehitys	Yhdyskuntarakentaminen	Sosiaalipalvelut
Työntekijöitä yhteensä	563	263	50	183	225
Käydyt keskustelut	484	92	23	70	116
	86 %	35 %	46 %	38 %	52 %

Tilivelvollisten viranhaltijoiden kanssa pidetyissä arviointikeskusteluissa on tullut esille, että henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävät panostukset vaihtelevat toimialoittain. Tarkastuslautakunta haluaa tuoda esille, että henkilöstöstrategiassa ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa mainitun tasa-arvoisen kohtelun periaatteen tulee koskea myös kunnan panostuksia henkilöstöön. Tarkastuslautakuntaa informoitiin lisäksi siitä, että koronapandemian aiheuttamat yli- ja lisätyötunnit on kirjattu HR-järjestelmän ulkopuolella, minkä se haluaa nostaa esille riskinä.

Kunnassa on konsernijaosto, jonka tehtävistä ja toimivallasta säädetään hallintosäännön pykälissä 33–35. Konsernijaosto vastaa paitsi johtavien viranhaltijoiden valintapäätösten valmistelemisestä myös kunnan henkilöstöpolitiikan kehittämisestä. Konsernijaoston esittelijänä toimii hallintojohtaja. Tarkastuslautakunta katsoo, että HR-päällikön toimiminen henkilöstöasioiden esittelijänä olisi tarkoituksenmukaisempaa.

Yhteenveto tarkastuslautakunnan keskeisistä huomioista toimikaudella 2017–2020

2017	2018	2019	2020
Kunnan osuus perusterveydenhuollosta ylittyi 266 000 eurolla.	Kunnan osuus perusterveydenhuollosta ylittyi 931 000 eurolla, erikoissairaanhoidon 629 000 eurolla, sivistyslautakunnan määrärahat 488 000 eurolla ja yhdyskuntarakentamisen lautakunnan määrärahat 236 000 eurolla.	Kunnan osuus perusterveydenhuollosta ylittyi 473 000 eurolla ja erikoissairaanhoidon osuus 767 000 eurolla.	Kunnan osuus perusterveydenhuollosta ylittyi 142 000 eurolla.
Tarkastuslautakunta pani merkille, että viestintää kuntalaisten kanssa on tarvetta parantaa.	Kunnanvaltuusto pyysi tarkastuslautakunnan kehoituksesta kuntalain 121. §:n nojalla kirjallista vastinetta talousarviopoikkeamista.	Tarkastuslautakunta arvosteli konsernijaoston yli kuusi kuukautta pidempien palvelussuhteiden täyttölupamenettelyn tarkoituksenmukaisuutta ja katsoi, että IT-hankintojen talousarviomäärärahat tulisi keskittää IT-yksikölle. Myös IT-toiminnan johtamista voitaisiin tarkistaa.	Tarkastuslautakunta esitti näkökantoja konsernijaoston funktiosta, henkilöstöeduista ja joidenkin alojen rekrytointiongelmista.
	Tarkastuslautakunta peräänkuuluttaa tytäryhteisöiltä selkeämpiä tavoitteita sekä vuotuista tavoitteiden toteutumisen arviointia.	Tarkastuslautakunta peräänkuuluttaa tytäryhteisöiltä selkeämpiä tavoitteita sekä vuotuista tavoitteiden toteutumisen arviointia.	Tarkastuslautakunta peräänkuuluttaa tytäryhteisöiltä selkeämpiä tavoitteita sekä vuotuista tavoitteiden toteutumisen arviointia.
		Tarkastuslautakunta vieraili Sepänkylän koulukeskuksessa 27.11.2019 ja ilmaisi sen jälkeen huolensa Mustasaaren keskuskoulun tilapäisistä opetustiloista. Tarkastuslautakunta raportoi havainnoistaan kunnanvaltuustolle joulukuussa 2019.	Kunnan kiinteistömäärä (yhteensä 119 000 m ²) kuormittaa korjausvelka. Tätä koskevien tavoitteiden pitäisi käydä selkeämmin ilmi talousarviosta ja ne pitäisi eritellä tilinpäätöksessä. Kiinteistöt, joita ei käytetä kunnan toimintaan, pitäisi myydä.
Toteutetut toimenpiteet:	Toteutetut toimenpiteet:	Toteutetut toimenpiteet:	
On palkattu verkkoviestijä ja viestintää on parannettu.	Tarkastuslautakunta perehtyi vastineeseen 4.11.2019. Yhdyskuntarakentamisen lautakunnan ja sivistyslautakunnan budjetointirutiineja on sen jälkeen parannettu.	Konsernijaosto arvioi parhaillaan täyttölupamenettelyn tarkoituksenmukaisuutta. Päätös tehdään toukokuussa 2021. IT-päällikön viran perustamisen tarve on otettu esille ja siitä on keskusteltu vuosina 2019–2020. Kunnanvaltuusto ei ole vielä perustanut virkaa,	
		Sepänkylän koulukeskuksen suunnittelu on aloitettu, ja siihen sisältyy tarkoituksenmukaisemmat tilat Mustasaaren keskuskoulua varten.	

Yhteenveto toimikaudesta ja tarkastuslautakunnan lausunto

Ennen kaikkea tarkastuslautakunta haluaa kiittää viranhaltijoita, henkilöstöä ja luottamushenkilöitä sekä tarkastuslautakunnan sihteerä kaikista talousarviovuoden ja koko toimikauden aikana käydyistä arviointikeskusteluista. Arviointityölle on ollut ominaista vahva yhteistyöhalu ja hyvä keskusteluilmapiiiri kunnan luottamushenkilöiden ja tilivelvollisten viranhaltijoiden kanssa. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kaikki haluavat kunnan toiminnan kehittyvän parhaalla mahdollisella tavalla.

Tilinpäätös 2020 antaa näkemyksemme mukaan riittävän hyvän kuvan kunnan toiminnan kehitymisestä ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta vuoden aikana. Toiminnan tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin. Talouden tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin lukuun ottamatta merkille pantuja ylityksiä.

Tarkastuslautakunta päättää toimikautensa talouden kehityksen yhteenvetoon:

	Talousyhteenveto 2017–2020			
	2017	2018	2019	2020
Tuloveroprosentti	20,75 %	20,75 %	20,75 %	20,75 %
Verotulot, milj. euroa	76,8	75,4	76,9	79,4
Valtionosuudet, milj. euroa	31,5	31,6	33,1	42,2
Vuosikate, milj. euroa	11,7	4,8	6,5	15,4
Vuosikate / poistot (%)	123 %	61 %	79 %	169 %
Yli-/alijäämä, alkuperäinen talousarvio euroa	2 137 352	997 356	176 117	1 291 250
Yli-/alijäämä, toteuma euroa	2 150 508	-3 045 336	-1 753 068	7 658 656
Kertynyt ylijäämä 31.12., milj. euroa	5,9	2,8	1,3	9,0
Investointitalousarvio, netto, milj. euroa	12,5	21,3	20,3	9,2
Investoinnit, toteuma netto, milj. euroa	11,9	20,7	20,2	8,8
Lainakanta, milj. euroa	67,0	82,0	96,5	90,7
Lainaa euroa / asukas	3 456	4 218	4 962	4 663
Toiminnan ja investointien rahavirta viiden vuoden aikana, milj. euroa	-31,2	-32,1	-37,4	-27,9
Omavaraisuus	37 %	31 %	28 %	32 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	68 %	83 %	90 %	80 %
Asukasluku 31.12.	19 384	19 440	19 448	19 454

Kunnan talous on tilanteen 31.12.2020 mukaan tasapainossa, kun katsotaan kuntalain määräyksiä ja 9 miljoonan euron kertynyttä ylijäämää. Sen sijaan investointitarve on suuri, ja kunnalla on korjausvelkaa, joka ei näy tilinpidossa ja joka kasvaa vuosittain. Investointikustannukset kirjataan poistojen kautta, mikä merkitsee, että kunnan vuosikatteen tulee olla tarpeeksi suuri, jotta ylijäämä säilyisi. Kunnan asukasluvun ja kunnallisverotulojen kasvu ei tällä hetkellä ole suhteessa investointien kokoon.

Velkaantuminen lisääntyi toimikaudella huomattavasti ja on 31.12.2020 tilanteen mukaan yli maan keskiarvon. Se ei ole ongelma tällä hetkellä, koska korot ovat matalalla tai jopa negatiivisia, mutta korkojen noustessa tilanteesta voi tulla haastava.

Tulevaisuus edellyttää edelleen kunnalta pidättyvää linjaa käyttötalousarvion suhteen, jotta se pystyy selviytymään poistoista ja säilyttämään kertyneen ylijäämän. Tarkastuslautakunta toivoo, että kunnanvaltuusto pääsee yhteisymmärrykseen siitä, että kiinteistömassaa on pitkällä aikavälillä vähennettävä ja käyttämättömät kiinteistöt myytävä.

Mustasaaressa 19.5.2021

Rolf Sund
puheenjohtaja

Karina Björninen
varapuheenjohtaja

Håkan Fant
jäsen

Jennie Flink
jäsen

Kim Hämäläinen
jäsen

Jens Fochsell
Rolf Sundin varajäsen, läsnä konsernin toiminnan ja talouden arvioinnissa

Pekka Iitola
Karina Björnisen varajäsen, läsnä sivistyslautakunnan arvioinnissa

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2020

Mustasaaren kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Mustasaaren kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2020. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisen virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävällä laajuudella sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

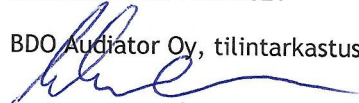
Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Mustasaarella 19.5.2021

BDO Auditor Oy, tilintarkastusyhteisö

Andreas Holmgård
JHT, KHT

**KORSHOLM
MUSTASAARI**

© Mustasaaren kunta, 2020